

Budget 2024

Budget 2024

Budgetoverslag 2025-2027

Regionsrådet 27. september 2023

Indholdsfortegnelse Sidetal

1	Indledning til Budget 2024.....	1
1.1	Fakta om Region Midtjylland	2
1.2	Region Midtjyllands mål - målbilleder	3
1.3	Den styrende politiske ambition	3
1.4	Budgetloven.....	4
1.5	Budgetforlig 2024	5
2	Sundhed	22
2.1	Indledning	23
2.2	Regionshospitalet Horsens.....	32
2.3	Regionshospitalet Randers.....	32
2.4	Regionshospitalet Gødstrup	33
2.5	Hospitalsenhed Midt	33
2.6	Aarhus Universitetshospital.....	34
2.7	Præhospitalet.....	35
2.8	Psykiatrien i Region Midtjylland	35
2.9	Fællesudgifter og -indtægter	36
2.10	Praksissektoren	43
2.11	Tilskudsmedicin	44
2.12	Servicefunktioner.....	44
2.13	Investeringsoversigt med bemærkninger	46
3	Socialområdet i Region Midtjylland	56
3.1	Indledning	57
3.2	Driftsområder.....	61
3.3	Investeringsoversigt med bemærkninger	63
4	Regional Udvikling.....	65
4.1	Indledning	66
4.2	Udviklingsopgaver.....	70
4.3	Borgernære driftsopgaver.....	74
4.4	Tværgående udgifter	76
4.5	Investeringsoversigt med bemærkninger	77
5	Fælles formål og administration	78
5.1	Indledning	79
5.2	Centrale stabe på Fælles formål og administration	81
5.3	Politisk organisation	83
5.4	Tjenestemandspensioner.....	84
5.5	Investeringsoversigt med bemærkninger	84
6	Finansielle poster og finansiering.....	85
6.1	Renteindtægter og renteutgifter.....	86
6.2	Langfristet gæld og afdrag.....	87
6.3	Leasing og OPP-aftaler.....	88
6.4	Likviditet	90
6.5	Finansiering	93

7	Bevillings- og kompetenceregler	96
8	Budgetoversigter	105
8.1	Bevillingsoversigt 2024 - drift	107
8.2	Bevillingsoversigt 2024 - anlæg	109
8.3	Kalkulatoriske omkostninger	110
8.4	Resultatopgørelser	111
8.5	Pengestrømsopgørelse	113
9	Investeringsoversigter 2023 - 2027	114
10	Personaleoversigter	122
11	Flerårsoversigter	125

Indledning til Budget 2024

1. Indledning til Budget 2024

1.1. Fakta om Region Midtjylland

Fakta om Region Midtjylland

- * 1,3 mio. indbyggere
- * 19 kommuner
- * Midtjylland fra kyst til kyst
- * Befolkningsmæssigt den næststørste region og geografisk den største region

Opgaver

- * Sundhed, hvor den største opgave er driften af hospitalerne
- * Driften af sociale tilbud
- * Regional Udvikling

Institutioner

- * 5 Somatiske hospitaler
- * 1 Psykiatrisk hospital
- * 1 Præhospital
- * 8 Specialområder
- * Administration i 2 regionshuse

Regionsrådet

Regionen ledes af et regionsråd på 41 medlemmer og har ansvaret for at:

- * drifte og udvikle sundhedsvæsenet
- * arbejde for at skabe en helhedsbetragtning indenfor psykiatri, social- og specialundervisningsområdet
- * være med til at sikre den regionale udvikling, bl.a. via en visionær udviklingsplan og god kollektiv trafik

Ansatte

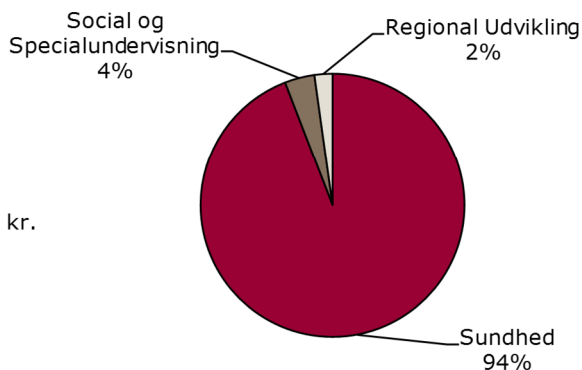
- * 26.225 fuldtidsstillinger

Budget 2024

Samlet bruttodriftsbudget opgjort efter omkostningsbaserede principper for regionen er på 35.176,0 mio. kr. Hertil kommer en almindelig investeringsramme på 736,4 mio. kr. og en anlægsramme for kvalitetsfondsprojekter på 26,8 mio. kr.

Budgettet fordeles på de 3 områder

- * Sundhedsområdet 33.039,7 mio. kr.
- * Social og Specialundervisning 1.408,5 mio. kr.
- * Regional Udvikling 727,7 mio. kr.

Finansiering

Regionens finansiering kommer fra staten og kommunerne både som bloktilskud og som variable finansieringsbidrag.

De variable bidrag afhænger fx af, hvor mange patienter der behandles, eller hvor mange pladser kommunerne køber på regionens sociale tilbud.

Finansieringen for sundhedsområdet og regional udvikling aftales i økonomaftalen med staten, og finansieringen af det sociale område fastlægges gennem en rammeaftale mellem kommunerne og regionen.

Finansiering fra staten:

- * Bloktilskud
- * Nærhedsfinansiering

Finansiering fra kommunerne:

- * Kommunalt udviklingsbidrag
- * Kommunale takstbetalinger
- * Aktivitetsafhængig finansiering

1.2 Region Midtjyllands mål - målbilleder

Region Midtjyllands **overordnede mission** er at bidrage til velfærd ved at fremme borgernes muligheder for sundhed, trivsel og velstand.

Det er det folkevalgte regionsråds fornemmeste opgave at aflæse og prioritere befolkningens ønsker til sundhed, trivsel og velstand inden for de områder, som folketinget har vedtaget skal være regionens ansvarsområde.

Regionsrådet fastlægger de overordnede politiske mål og træffer beslutning om de overordnede visioner og prioriteringer af de økonomiske midler inden for hvert af regionens hovedområder:

- Sundhed
- Socialområdet, og
- Regional Udvikling

Region Midtjylland skal være med til at løse opgaverne i den offentlige sektor og bistå med at håndtere de samfundsmæssige udfordringer. Det foregår i samspil med andre offentlige og private aktører og inden for de rammer og forudsætninger, der fastlægges i omverdenen.

Det er således også både national og international lovgivning og aftaler, der er med til at sætte de formelle rammer, herunder de økonomiske vilkår, for opgaveløsningen i Region Midtjylland.

Omverdenens aktører har også betydning for opgavevaretagelsen og prioriteringerne. Det gælder bl.a. samspillet med borgere, kommuner, praktiserende læger, erhvervslivet, universitetet/uddannelsesinstitutioner og faglige organisationer samt i forhold til medierne.

Hertil kommer samspillet internt i regionen med medarbejderinddragelse og medindflydelse, der er centrale elementer i tilgangen til ledelse, styring og samarbejde.

Der har siden 2017 været arbejdet med målbilleder, der skal være med til at tydeliggøre de politiske målsætninger og prioriteringer på de 3 hovedområder.

På sundhedsområdet fastholdes målbilledet fra budget 2023 i 2024. Der arbejdes videre med de fokusindikatorer gældende for 2021-2022, der blev udpeget af Regionsrådet i januar 2021.

Målbilledet for socialområdet fastholdes i 2024. På socialområdet afrapporteres der samlet set i forhold til 14 indikatorer til målbilledet. Socialområdet er i gang med at udvikle yderligere supplerende indikatorer i forhold til målet "borgeroplevet tilfredshed".

Region Midtjyllands Udviklingsstrategi 2019-2030 udgør rammen for udviklingsaktiviteter i regionen. Den overordnede vision for den regionale udvikling er, at den midtjyske region skal være en attraktiv og bæredygtig region for alle. Visionen er udfoldet i fire strategispor og ni politisk prioriterede tematiske målsætninger, der er angivet i målbilledet for Regional Udvikling. Regionsrådet har i 2022 besluttet at revidere den Regional Udviklingsstrategi 2019-2030.

Under de enkelte hovedområder beskrives målbillederne og de tilhørende mål.

1.3 Den styrende politiske ambition

Som led i konstitueringsaftalen blev det i november 2021 aftalt, at regionsrådet ville formulere en styrende politisk ambition, der skal sætte en retning for, hvor regionen skal bevæge sig hen i løbet af valgperioden 2022 - 2025.

Den styrende politiske ambition er blevet formuleret af regionsrådet hen over foråret 2022 og består af fire temaer med underliggende målsætninger, som regionsrådet vil sætte særligt fokus på, og som vil udgøre regionsrådets overordnede ramme for en vigtig del af det politiske arbejde i denne valgperiode.

Regionsrådet godkendte på mødet 24. august 2022 den styrende politiske ambition og de fire temaer, som regionsrådet sætter fokus på:

- Personaleressourcer

- Bæredygtighed
- Psykiatri
- Lighed i sundhed

Til hvert af de fire temaer har regionsrådet formuleret en række særlige problemer eller udfordringer, som regionsrådet ønsker at arbejde videre med, og som betragtes som vanskelige problemer eller udfordringer, der kræver en særlig indsats, hvis de skal løses.

1.4 Budgetloven

Budgetloven og lov om ændring af regionernes finansiering er vedtaget 12. juni 2012. Der er i det følgende givet en kort beskrivelse af de væsentligste principper i lovene.

Udgiftslofter

Det er et grundlæggende krav, at regionerne under ét overholder de aftalte udgiftsrammer. Der fastsættes et-årige udgiftslofter for henholdsvis sundhedsområdets nettodriftsudgifter og for Regional Udvikling. Finansministeren har desuden mulighed for at fastsætte et udgiftsloft for anlægsområdet.

Indførelse af sanktionsbestemmelser

Der indføres sanktion på overholdelse af udgiftslofterne i forbindelse med budgetlægning såvel som regnskabsaflæggelse.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2024 bliver 1,0 mia. kr. af det samlede bloktilskud til regionerne gjort betinget af, at regionerne budgetterer driftsudgifterne i overensstemmelse med de aftalte rammer. Indenrigs- og Boligministeren bemyndiges til at foretage en eventuel modregning i regionernes bloktilskud individuelt eller kollektivt.

Der indføres ligeledes sanktion på regionernes driftsregnskab. Indenrigs- og boligministeren nedsætter statens bloktilskud til regionerne, hvis regionernes regnskab for sundhedsområdet eller udviklingsområdet for året før tilskudsåret under ét udviser et højere niveau for nettodriftsudgifterne end det budgetterede niveau. Rammen er i princippet i overensstemmelse med budgetterne, men der kan korrigeres for flere forhold, blandt andet DUT, pris- og lønudvikling mv. Sanktionen bliver delvist individuel (60 %) og delvist kollektiv (40 %).

Oversigt over sanktioner for budget og regnskab

		Sanktion	Udmøntning af sanktion
Drift	Budget	Ja. 1. mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af overholdelse af aftalte rammer	Indenrigsministeren beslutter om sanktion er individuel eller kollektiv
	Regnskab	Ja. Bloktilskuddet reduceres med forskellen mellem budget og regnskab, hvis regnskabet er højere end budgettet	60 % af sanktionen er individuel og 40 % af sanktionen er kollektiv
Anlæg	Budget	Finansministeren har mulighed for at fastsætte et udgiftsloft	Sanktionen er kollektiv
	Regnskab	Nej	Ingen sanktion

Der er følgende budgetlofter for Region Midtjylland i 2024:

- Der er et loft på nettodriftsudgifterne på 29.519,4 mio. kr. på sundhedsområdet.
- Der er et loft på nettodriftsudgifterne på 626,8 mio. kr. for Regional Udvikling.
- Der er et loft på anlægsudgifterne på 731,4 mio. kr.

Konsolideringstiltag i 2024

I lighed med tidligere år, kan der blive foretaget konsoliderende tiltag med henblik på at understøtte ønsket i regionens målbillede om god økonomistyring og mest mulig sundhed for de ressourcer, som regionen har til rådighed.

1.5 Budgetforlig 2024

Aftale om Budget 2024 for Region Midtjylland

Viborg, 5. september 2023

Mellem Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Kristendemokraterne, Dansk Folkeparti, Psykiatri-listen og Venstre er der indgået aftale om budget 2024 for Region Midtjylland.

1. Indledning

1.1 Udgangspunktet for budget 2024

Region Midtjylland står på tre væsentlige områder over for en økonomisk ubalance. De tre områder er: Tilskudsmedicin, Praksisområdet og Hospitalerne.

Tilskudsmedicin

Udgifterne til tilskudsmedicin er de seneste år steget langt mere end forudsat.

Udgifterne til tilskudsmedicin vurderes i 2022 og 2023 at stige med ca. 1,5 mia. kr. på landsplan, hvilket er 1,0 mia. kr. mere end forudsat i økonomiaftalerne for 2022 og 2023.

Flere borgere end tidligere køber medicin med offentligt tilskud, og de borgere, som køber medicin, køber mere af det. Det betyder, at der indtil nu er udleveret ca. 5 % mere medicin på apotekerne i Region Midtjylland sammenlignet med samme periode sidste år.

Den største årsag til de stigende udgifter på området er imidlertid prisstigninger. Priserne på tilskudsmedicin er siden 2022 generelt set steget med ca. 14 %. Lægemidler, der indeholder semaglutid (fx Ozempic), står for den største stigning. Det forventes, at udgiften til disse lægemidler på landsplan stiger med 0,5 mia. kr. i 2023.

Praksisområdet

I 2023 er udgifterne indtil nu steget med 10 % i forhold til sidste år. Det er særligt almen praksis og speciallægehjælp, der driver udviklingen. For almen praksis er det især en stigning i almindelige konsultationer, der driver udgifterne op. Derudover er der også en relativt stor vækst i årskontroller og samtaleterapi. Antallet af konsultationer er næsten oppe på niveauet fra 2019 (før COVID-19). Siden 2019 er en del konsultationer dog blevet konverteret til kronikerydelser. Det reelle antal konsultationer hos almen praksis er derfor steget mere end demografien tilsiger i perioden.

Hospitalernes ubalancer

Hospitalerne oplever, at det er dyrere at drive hospital, end det hidtil har været. Sundhedspersonalet har ydet en ekstraordinær indsats i forbindelse med COVID-19 krisen.

Opbygning af ventelister under COVID-19 krisen og sygeplejerskernes strejke har betydet, at vores hospitaler er udfordret på overholdelsen af patientrettighederne. På den baggrund er også udgifterne til privathospitaler steget betydeligt de seneste år.

Den demografiske udvikling gør samtidig, at der er en stigende efterspørgsel efter sundhedsydelser, som vi som region skal efterkomme. Hertil kommer, at det, bl.a. pga. den demografiske udvikling inden for en række faggrupper, bliver sværere at rekruttere de rette kompetencer. Disse elementer har tilsammen betydet, at udgifterne til Frivilligt Ekstra Arbejde, overarbejde og vikarer er steget betydeligt på hospitalerne.

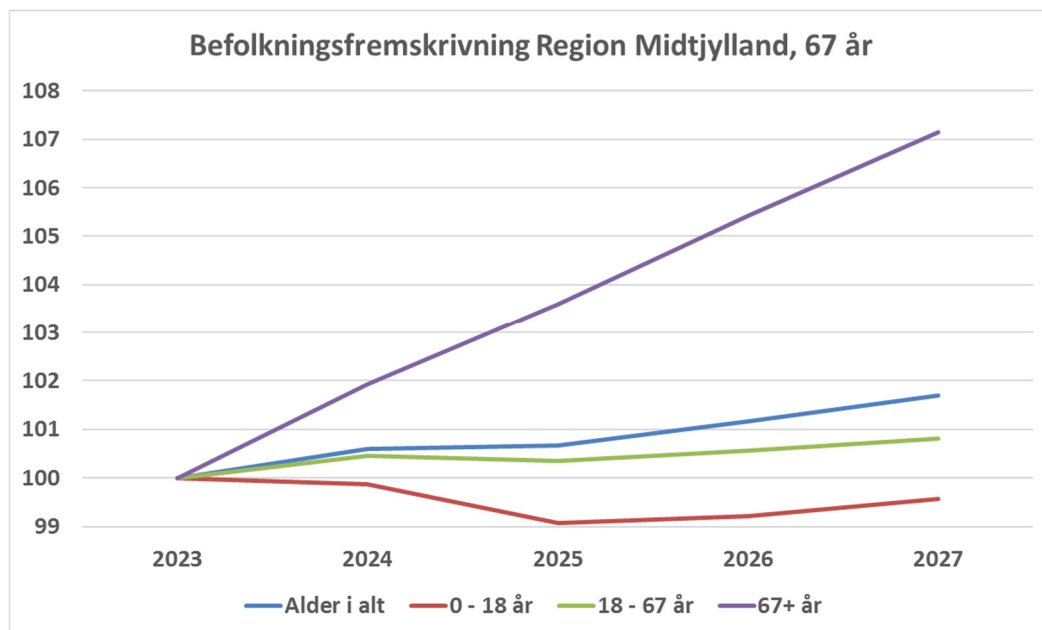
Når efterspørgslen stiger, og det samtidig bliver sværere at rekruttere det nødvendige personale, opstår der kapacitetsproblemer, og det bliver således dyrt for hospitalerne at tilvejebringe den nødvendige kapacitet til at efterleve borgernes efterspørgsel og forventninger. Hospitalerne står derfor overfor at skulle balancere patientrettigheder, afvikling af ventelister og budgetoverholdelse over for hinanden. Det er udfordringer, der ikke nødvendigvis kan løses ved at tilføre flere penge, og derfor er der på nogle områder behov for at reducere aktiviteten. Det er derfor essentielt, at den aktivitet, der udføres, er den rigtige.

Ud over disse problemstillinger har der i de seneste år været prisstigninger, der ikke er set højere siden 1970'erne. Som det fremgår af økonomiaftalen for 2024, er regionerne ikke blevet fuldt kompenseret for prisstigningerne. Alene i 2022 er regionernes prioriteringsrum reduceret med 1,1 mia. kr. som følge af den høje inflation, og i 2021 var det tal 0,5 mia. kr. Samlet set er det 1,6 mia. kr., hvilket for Region Midtjylland svarer til 347,0 mio. kr.

Det er udgifter, hospitalerne og de øvrige enheder selv skal finansiere, fordi de ikke i tilstrækkeligt omfang er blevet kompenseret igennem den løbende pris- og lønregulering.

Demografi

Befolkningen i Region Midtjylland er i vækst, og den bliver samtidig ældre. Det betyder, at der er flere mennesker, der har brug for sundhedsydelser, og at de har brug for dem i længere tid. Den demografiske udvikling i Region Midtjylland betyder, at det er den region, der kommer til at se den største stigning i efterspørgslen efter sundhedsydelser i de kommende år.

I budgetoverslagsperioden svarende til 2024-2027 forventes det, at antallet af borgere i Region Midtjylland vil stige med 22.984 personer i forhold til 2023, hvilket svarer til en stigning på 1,7 %. En stigning på 22.984 borgere svarer ca. til 10 % af optageområdet for Regionshospitalet Randers eller Horsens, og vil fx betyde, at der vil være behov for yderligere 14 almene praktiserende læger. Baseret på den aktuelle befolkning i Region Midtjylland vil stigningen i befolkningstallet ligeledes betyde ca. 3.400 yderligere operationer og 2.000 yderligere skopier årligt.

Af de 22.984 borgere vil 17.252 eller 75 % af den samlede stigning være personer i alderen 67+ år, hvilket svarer til, at der i perioden vil blive 7,1 % flere borgere i alderen 67+. I samme periode vil der være en stigning på 0,8 % i antallet af borgere i alderen 18 – 67 år. Dermed vil væksten i antallet af borgere i alderen 67+ år være næsten 9 gange så høj som væksten i antallet af borgere i alderen 18 – 67 år i budgetoverslagsperioden.

Den demografiske udvikling betyder, at vi i stigende grad kommer til at mangle personale i forhold til at kunne levere de sundhedsydelser, som borgerne efterspørger. Det betyder, at vi må tænke nyt, hvis vi i fremtiden skal sikre balance i sundhedsvæsenet og socialområdet og samtidig have et godt arbejdsmiljø.

På den baggrund er der behov for et stort fokus på arbejdet med at være en attraktiv arbejdsplads og med transformationen af sundhedsvæsenet. Der skal være en bedre balance mellem udbuddet af behandlinger, nødvendig kapacitet og vores personaleressourcer, samtidig med at de økonomiske rammer skal holdes.

For at lykkes med transformationen af sundhedsvæsenet kræves der en ny tilgang til løsning af udfordringerne med manglende arbejdskraft. En tilgang, der skal understøtte omstillingen og udviklingen af stærke faglige miljøer på hospitalerne.

Det skal være mere attraktivt for medarbejderne at være ansat i Region Midtjylland ved bl.a. at sikre god balance mellem arbejdsliv og privatliv, gode faglige udviklingsmuligheder og et godt arbejdsmiljø.

Der skal arbejdes for mere systematisk brug af fleksibel vagtplanlægning. Der skal skabes øget tryghed for nyuddannede og nyansatte gennem onboarding forløb. Der skal ligeledes være fokus på attraktive seniorordninger, der kan nedbringe personaleomsætningen og skabe incitamenter til fortsat at være tilknyttet Region Midtjylland. Som en del af arbejdet er forligspartierne desuden optagede af, at der fortsat skal være en god og konstruktiv dialog med MED-systemet.

1.2 Transformation

Vi står i en uholdbar situation, der kalder på handlinger fra politikere, ledere og medarbejdere, for at vi sammen kan bringe sundhedsvæsenet i balance mellem behov og ressourcer. Det er en svær opgave, som Region Midtjylland ikke kan klare alene, det kalder på en national transformation, hvor vi samlet bliver enige om kontrakten mellem borgerne og vores sundhedsvæsen.

Med 1. behandlingen af budget 2024 er der afsat 10,0 mio. kr. til Driftspulje til transformation.

Der er behov for at igangsætte initiativer i den kliniske drift og i de administrative stabe for at udvikle og forandre opgaveløsningen. Initiativerne skal helt overordnet bidrage til en transformation af sundhedsvæsenet, så vi får de nødvendige forandringer og bliver i stand til at håndtere a) det stigende antal borgere, b) faldet i antallet af borgere i alderen 18-67 år, dvs. fastholdelses- og rekrutteringsudfordringen og c) en økonomi, der også de kommende år vil være presset.

Forligspartierne er enige om, at puljen skal fungere som en investeringspulje, hvorfra der kan investeres i opstart og indkøring af transformationsindsatser. Puljen kan helt eller delvist finansiere indsatserne. Der gives finansiering til et år, hvorefter midlerne føres tilbage til puljen.

Hospitalet har brug for at skabe et råderum til en nødvendig omprioritering inden for hospitalernes budget, f.eks. til udgifter til øget digitalisering og flere lægelige uddannelsesstillinger. Dertil kommer den demografiske udvikling, der også kan gøre det nødvendigt at omprioritere mellem afdelingerne.

Hospitalet arbejder lokalt og regionalt med transformation for at nå balance i forhold til de udfordringer, sundhedsvæsenet står overfor. De midler, der eventuelt vil frigives som følge af arbejdet med transformativ tiltag, skal bidrage til hospitalernes økonomiske balance.

Forligspartierne ønsker, som en del af transformationen, at der de kommende år sættes fokus på anvendelse af AI (kunstig intelligens) både i klinikken og det administrative område.

Forligspartierne er bevidste om, at der kan være arbejdskraftsbesparende gevinster forbundet med at investere i AI, der bl.a. kan være med til at effektivisere analyser af scanningsresultater samt imødegå arbejdspress og dermed forbedre arbejdsmiljøet. Med den nuværende økonomiske situation er forligspartierne samtidigt enige om, at investeringerne skal gøres klogt, og hvor udbyttet er højest i forhold til investeringen. Forligspartierne ønsker derfor, at der snarest muligt bliver udarbejdet konkrete forslag til investering i AI-løsninger, og andre projekter med ny teknologi, der over en årrække vil kunne frigøre midler til omprioritering i Region Midtjylland.

1.3 Politisk Sparekatalog 2024

Med den realvækst, der er givet i Økonomiaftalen for 2024, er der ikke tilstrækkeligt råderum til udgifterne i 2024. På den baggrund har regionsrådet den 21. juni 2023 bedt om, at der udarbejdes et sparekatalog på 300,0 mio. kr. Hertil kommer de administrative besparelser som følge af Økonomiaftalen for 2024, hvor der skal realiseres besparelser på 60,2 mio. kr. på sundhedsområdet og 4,6 mio. kr. på området for Regional Udvikling.

Flere hospitaler har økonomiske udfordringer og arbejder med interne spareplaner. Hospitalet ser ind i at skulle reducere udgifter, de ikke har budget til, for at opnå balance i 2024 samt gennemføre omprioriteringer for at sikre råderum til opdrift på forskellige områder. Den samlede udfordring for hospitalet er i størrelsesordenen 400-500 mio. kr. Hertil kommer, at det som nævnt i afsnit 1.1 er svært at rekruttere de rette kompetencer, og at det derfor er vigtigt, at de personalemæssige ressourcer, som er til rådighed, udnyttes bedst muligt. Der er således behov for, at de besparelser, der indgår i sparekataloget, er af en mere strukturel karakter. Det skyldes, at vi fx ved at sammenlægge funktioner kan optimere personaleforbruget. Hospitalet har desuden behov for selv at realisere de besparelser, der vedrører løbende optimeringer og reduktion af ikke budgetterede udgifter, for at opnå balance.

Besparelser af strukturel karakter skal ligeledes være med til at sikre, at besparelserne kan realiseres på en måde, så kvaliteten i patientbehandlingen fastholdes.

Forligspartierne er enige om, at hospitalet skal give Regionsrådet indsigt i arbejdet med at reducere udgifterne. Det kan fx ske gennem dialog med Hospitalsudvalget og andre relevante politiske udvalg.

Medarbejderne er fundamentet og forudsætningen for, at Region Midtjylland kan fastholde og udvikle et effektivt og omstillingsparat sundhedsvæsen, der kan levere de rette ydelser til borgerne. Forligspartierne er optaget af, at regionen har gode arbejdspladser. Det kræver en løbende dialog på den enkelte arbejdsplads at sikre dette, ligesom der ledelsesmæssigt skal være fokus på kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere.

Forligspartierne er enige om, at de besparelser, der skal finansiere prioriteringerne i budgettet, ligeledes skal besluttet af forligskredsen. Forligspartierne forpligter sig på den baggrund til at realisere de nødvendige besparelser for at finansiere prioriteringerne i budget 2024 ved at udmønte besparelser fra Politisk Sparekatalog 2024 på regionsrådsmødet d. 20. december 2023. Forligspartierne er ligeledes enige om, at eventuelle ændringer i anlægsprojekter relateret til besparelserne skal besluttet af forligskredsen.

For at sikre et godt samspil mellem intentionerne i budgetforliget og udmøntningen af de kommende finanslovsmidler til fx kræftområdet og Psykiatrien, er forligspartierne desuden enige om, at det er forligskredsen, der drøfter udmøntningen af de kommende midler fra finanslov 2024.

Beskrivelser af temaer og besparelser i Politisk Sparekatalog 2024

I det følgende beskrives de temaer, som forligspartierne er enige om skal behandles under Politisk Sparekatalog 2024. Der er ikke tale om udtømmende beskrivelser men elementer, der som minimum skal undersøges, og en beskrivelse af retningen for arbejdet samt væsentlige elementer herunder. Der kan i det videre arbejde indgå konkrete forslag, der ikke berøres her.

Under temaerne er forventningerne til de mulige besparelser angivet og beskrevet. Det er væsentligt at bemærke, at det er forskelligt, hvor lang tid det kan forventes at tage at opnå besparelserne, og at der ikke kan forventes fuld effekt i 2024.

Tema 1: Servicereduktion og stordriftsfordele

Forligspartierne vil afsøge mulighederne for at tilpasse serviceniveauet til den økonomi, regionen har til rådighed. Der vil være fokus på reduktioner og en nedgang i aktiviteten, da besparelserne ved at sammenlægge funktioner med uændret aktivitet er begrænsede, og da presset på investeringsplanen medfører meget begrænset mulighed for at tilvejebringe fysisk kapacitet til sammenlægninger. Forligspartierne er bevidste om, at nogle af besparelserne vil medføre øget ventetid, og at nogle patienter får længere afstand til udredning og behandling.

Reduktion i kapacitet og service på fertilitetsområdet

Regionen har to fertilitetsklinikker: Ved Regionshospitalet Skive og ved Regionshospitalet Horsens. Forligspartierne er enige om at foretage en kapacitets- og servicereduktion på fertilitetsområdet. Det foreslås, at der udarbejdes et forslag til en besparelse i størrelsesordenen 5-10 mio. kr. Forligspartierne noterer sig samtidig, at der med finansloven for 2024 afsættes 45 mio. kr. årligt på landsplan fra 2024-2027 inden for fertilitetsområdet. Såfremt udmøntningen af regionens andel af midlerne indebærer en udvidelse af tilbuddet, vil Region Midtjylland tilpasse sig dette.

Besparelse på arbejdsmedicin - etablering af én fælles ledelse

Der er i Region Midtjylland to arbejdsmedicinske klinikker på henholdsvis Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Gødstrup. De arbejdsmedicinske klinikker har som hovedformål at udrede arbejdsrelaterede sygdomme såsom stress og fysiske og psykiske belastninger. Derudover har klinikkerne en stor forskningsaktivitet og opgaver i forhold til lægeattester. Forligspartierne er enige om, at besparelsen findes ved at etablere én fælles ledelse for de to arbejdsmedicinske klinikker, og den resterende del af besparelsen findes på afdelingernes driftsbudget. Besparelsen forventes at forringe det tilbud, der udbydes i dag. Det vurderes, at der kan realiseres en årlig driftsbesparelse på 1-2 mio. kr.

Etablering af én fælles ledelse for de klinisk fysiologiske/nuklearmedicinske funktioner

I lighed med radiologi er klinisk fysiologi og nuklearmedicin et diagnostisk speciale, dog uden akutfunktion. Inden for klinisk fysiologi udføres eksempelvis måling af blodtryk ved mistanke om kredsløbssygdom, lungefunktionsmålinger og elektrokardiogram. Inden for det nuklearmedicinske område anvendes små doser radioaktivt sporstof til at vurdere tumorprocesser eller funktionen af organer, væv eller knogler, f.eks. ved PET CT-skanninger.

Funktionerne er placeret på henholdsvis Regionshospitalet Gødstrup, Regionshospitalet Viborg og Aarhus Universitetshospital. Forligspartierne er enige om, at der etableres en fælles ledelse af de klinisk fysiologiske/nuklearmedicinske funktioner på de nuværende matrikler. Samlingen af ledelsen på tværs af matrikler forventes at medføre en ensretning, tilpasning og optimering af driften. En ændret fordeling af de nuklearmedicinske tilbud vil kunne indebære, at patienterne får større afstand til udredning og behandling. Det vurderes, at der kan realiseres en årlig driftsbesparelse på 5-10 mio. kr.

Regionshospitalet Silkeborg

Forligspartierne lægger vægt på, at Regionshospitalet Silkeborg fortsat er en vigtig del af den midtjyske hospitalsstruktur. Forligspartierne ser perspektiver for hospitalet i at arbejde med stærke regionale faglige profiler, stordriftsfordele og effektiv aktivitet, hjemtrækning fra privathospitaler på det kirurgiske og det radiologiske område samt andre måder at samarbejde om arbejdskraften på hospitalerne imellem. Dette kombineret med, at Universitetsklinikkerne fortsætter deres vigtige arbejde på hospitalet.

Silkeborg skal fortsat være førende inden for innovation, og hospitalet skal fortsat være et attraktivt uddannelsessted.

Diagnostisk Center (DC) skal fortsat have fokus på innovative patientforløb og fortsat udvikling af sammedagsudredning og -behandling. Forligspartierne ønsker, at DC fremover skal have en stærk regional profil på udvalgte ambulante områder. Der kunne være bæredygtige faglige perspektiver i et Bevægeapparatcenter som en bærende søjle i Silkeborg. Der skal ske en konkret belysning af mulige profiler, inden de kan fastlægges. Radiologien fastholdes, men som ren elektiv funktion. Dette har perspektiver i forhold til en mere effektiv aktivitet og med mulighed for hjemtrækning fra privathospitaler.

Regionshospitalet Silkeborgs høje faglige niveau og erfaring med effektive ortopædkirurgiske patientforløb skal fortsat udvikles. Forligspartierne er enige om, at Center for Planlagt Kirurgi (CPK) skal have særlige regionale profilområder som fx kunne være knæ, hofter, ryg, skuldre, øjne og idræt. De konkrete områder skal afklares nærmere. Der skal planlægges med stordrift og effektivitet i operationsaktiviteten, og CPK skal fremover have som fokus at hjemtage patienter fra privathospitaler. Region Midtjylland forventer i løbet af 2023 at sende ortopædkirurgiske patienter på privathospitaler for i omegnen af 90-100 mio. kr. Forligspartierne ønsker en vurdering af, hvor stor en andel, der fremadrettet kan behandles på Regionshospitalet Silkeborg. Disse ambitioner indebærer også, at der skal ses på mulighederne ved andre måder at samarbejde om arbejdskraften på hospitalerne imellem.

Forligspartierne er i forlængelse heraf enige om, at DC skal omdannes til en medicinsk dagklinik, som har åben i dagtid på hverdage, og at de medicinske senge i forlængelse heraf flyttes til regionens andre hospitaler. Der skal ikke længere modtages visiterede akutte medicinske patienter, og Akutklinikken er udelukkende åben i det tidsrum, lægevagten er åben.

Partierne er også enige om, at CPK ændres til et sengeafsnit med op til 5-døgnsåbning på hverdage. CPK's arbejde hen mod en stadig større andel operationer som sammedagsoperationer fortsættes. De intensive senge, herunder NISA-senge, flyttes til anden placering i regionen.

Forligspartierne ønsker, at de mere specifikke aktiviteter i DC og CPK, samt de nærmere konsekvenser heraf, belyses i den kommende tid. Bl.a. skal der ses nærmere på konkret placering af de medicinske senge og de intensive senge, herunder NISA-senge. Der skal også ses nærmere på perspektiverne i hjemtrækning af aktivitet fra privathospitaler og på andre måder at samarbejde om arbejdskraften hospitalerne imellem.

Et foreløbigt skøn viser et besparelespotential på cirka 25-40 mio. kr.

Besparelespotential skal belyses nærmere og vil bl.a. afhænge af de konkrete besparelser knyttet til den konkrete placering og antal af de medicinske og de intensive senge, herunder NISA-senge, samt flytning af uddannelsesstillinger og ambulant aktivitet i DC og hjemtrækning fra privathospitaler.

Det vurderes, at der samlet for forslagene i dette tema kan realiseres en årlig driftsbesparelse på 36-62 mio. kr.

Tema 2: Beredskaber, herunder det akutte

Reduktion af antallet af akutlægebiler

Antallet af akutlægebiler i Region Midtjylland er historisk betinget bl.a. med udgangspunkt i den tidligere struktur i amterne og akutplanen fra 2007. Den præhospitale indsats har dog gennemgået en massiv udvikling siden den nuværende struktur med 10 akutlægebiler blev fastlagt. I de seneste år er ambulancepersonalets kompetencer ift. at foretage sundhedsfaglige vurderinger og behandling højnet betydeligt, senest med en længere uddannelse med mere sundhedsfaglig tyngde. Det er i Region Midtjylland desuden besluttet, at 40 % af ambulancepersonalet er paramedicineruddannet i 2030.

Forligspartierne er derfor enige om at reducere antallet af akutlægebiler i Region Midtjylland med fire biler. Fremover er der akutlægebiler i byer med akuthospitaler samt i Holstebro. Det forventes, at der ved lukningen af fire akutlægebiler kan opnås en samlet besparelse på 30-35 mio. kr. årligt. De fire biler er valgt på baggrund af bilernes aktivitet, mulighederne for udnyttelse af tilgængelige ressourcer præhospitalt og på anæstesiologiske afdelinger, samt hvor andre beredskaber, herunder akutlægehelikopteren, har bedst mulighed for at dække de konkrete akutlægebilers områder.

Forligspartierne er opmærksomme på, at lukningen af fire akutlægebiler vil betyde, at nogle patienter kommer til at vente i længere tid, før de bliver set af en speciallæge samt have konsekvenser for øvrige ikke-akutte opgaver, der løses af akutlægebilerne.

Forenklet model for akutklinikker

Etablering af akutklinikkerne i Region Midtjylland blev i 2007 begrundet med et ønske om at sikre et tilbud til borgere med lettere sygdom eller skade, med henblik på at undgå unødigt lang transporttid til behandling. Denne ambition blev i 2010 overhalet af en aftale mellem Region Midtjylland og de praktiserende lægers organisation, der betød, at behandling af akutte småskader fremover skal varetages hos egen læge i almindelig dagtid, og hos lægevagten i vagttiden. Tilbuddet i akutklinikkerne i dagtid på hverdage blev dermed i al væsentlighed overflødiggjort. I 2020 udkom Sundhedsstyrelsen med nye anbefalinger for den akutte sundhedsindsats, der også peger mod en reorganisering af akutklinikkerne.

Forligspartierne er derfor enige om, at der fremadrettet arbejdes med en forenklet model for akutklinikk, der alene har til formål at sikre tilbud til vurdering og behandling ved akut opstået og forværret sygdom og skade, der ikke kræver behandling på et sygehus, men som heller ikke kan afvente behandling næste hverdag i almen praksis, sygehusambulatorium m.v.

Akutklinikkerne vil med udgangspunkt i ovenstående fremadrettet være åbne i overensstemmelse med den nyligt indgående lægevagtsaftale.

Dette indebærer, at akutklinikker bliver åbne på følgende måde¹⁾:

	Hverdage	Weekender mv
Silkeborg	16-23	08-23
Holstebro	16-23	08-23
Skive	16-22	08-22
Grenaa	16-22	08-22
Ringkøbing	16-22	08-22
Lemvig	16-22	08-22

1) Åbningstid i Silkeborg og Holstebro til kl. 23 i henhold til lægevagtsaftalen

Der skal i den forbindelse også ses på mulighederne for at optimere åbningstiderne for optagelse af røntgen og blodprøver i sundhedshusene i forhold til den konkrete efterspørgsel.

Da der er lav aktivitet i akutklinikkerne i dagtid, fordi behandling af skader foregår i almen praksis, vil kun få patienter blive påvirket af forslaget. Enkelte patienter vil dog få længere transport, fordi de i forbindelse med opfølgning på røntgen skal til nærmeste akuthospital.

Det forventes, at der ved en forenklet model med åbningstider svarende til lægevagten kan opnås en samlet besparelse i størrelsesordenen 5-6 mio. kr. årligt.

Afdækning af potentiale ved samling af speciallægevagter og tekniske vagtfunktioner

Forligspartierne er enige om, at det skal afdækkes nærmere, hvor der er mulighed for samle tekniske vagtfunktioner og vagter for speciallæger om aftenen og natten med henblik på at udnytte potentialet ved funktioner, der kan samles ved hjælp af tekniske løsninger eller på grund af sjældent fremmøde. Det kunne fx være en udvidelse af Den Fælles Beskriverenhed for radiologi, så enheden dækker regionshospitalerne om natten, eller inden for eksempelvis de medicinske specialer og/eller psykiatrien.

Det forventes, at der kan spares 1-2 mio. kr. ved at samle eksisterende vagtberedskaber på tværs af matrikler.

Det vurderes, at der samlet for forslagene i dette tema kan realiseres en årlig driftsbesparelse på 36 - 43 mio. kr.

Tema 3: Digitalisering

Med udgangspunkt i digitaliseringsstrategien og på baggrund af en kritisk gennemgang af Region Midtjyllands IT-systemer forventer forligspartierne, at der varigt vil kunne reduceres i udgifterne til licenser og vedligeholdelsesudgifter med 10 mio. kr. ved at lukke en række IT-systemer. IT-systemerne vil blive lukket ud fra princippet om at undgå to systemer til den samme opgave, og ved at lukke systemer, hvor en lukning ikke vil få væsentlige konsekvenser for klinikken, driften eller for patienterne.

Idet der er begrænsninger på, hvor hurtigt systemer kan lukkes, forventes det, at reduktionen af udgifterne vil have en stigende profil i de kommende år. Såfremt potentialet ved at lukke systemer viser sig lavere end 10 mio. kr. i 2024, er forligspartierne derfor indforståede med, at den resterende del af besparelsen vil ske ved nedjustering af midler til udviklings- og driftsprojekter på digitaliseringsområdet.

Forligspartierne ønsker herudover, at styringen af IT-projekter optimeres i de kommende år. Det vurderes, at en mere fokuseret prioritering af IT-systemer kan bidrage til at skabe mere værdi for patienter og medarbejdere, der bliver investeret i IT-systemer på både drift- og anlæg.

Det vurderes, at der samlet for forslagene i dette tema kan realiseres en årlig driftsbesparelse på 10 mio. kr.

Tema 4: Administrative besparelser

I Økonomaftalen for 2024 er der aftalt, at der skal gennemføres administrative besparelser. Forligspartierne konstaterer, at i forbindelse med den administrative besparelse, er der aftalt et flerårigt samarbejdsprogram mellem staten og regionerne, der skal fokusere på regelforenkling, for at understøtte enklere rammer for opgaveløsningen i regionerne.

Forligspartierne er enige om, at besparelsen skal gennemføres således, at det tilstræbes i videst muligt omfang, at besparelserne ikke påvirker borgere og patienter eller medførere, at opgaveløsningen blot flyttes til andre enheder. Forligspartierne ønsker også fremadrettet agile administrationer, som er afgørende for at understøtte ledelse, klinisk drift og politisk beslutningsproces. Det må dog forventes, at det nuværende administrative serviceniveau ikke kan opretholdes.

For besparelsen på sundhed skal det undersøges, med hjælp fra Danske Regioner, om der kan findes besparelser på administrationen hos eksterne samarbejdspartnere, således at kontingentet fra regionerne kan sænkes. Det er indtil videre opgjort fra Danske Regioner til 7 mio. kr. for Region Midtjylland og 1,5 mio. kr. vedr. Danish Life Science Cluster, i alt 8,5 mio. kr.

Forligspartierne ønsker herudover, at det skal undersøges, om der kan ske en reduktion eller effektivisering af de opgaver, som de administrative støttefunktioner udfører, herunder om der kan opnås besparelser ved strukturelle ændringer regionalt eller tværregionalt, harmoniseringer eller om der er områder, hvor der er mulighed for at sænke ambitionsniveauet. Indfasning af denne type af besparelser må forventes at ske gradvist over en længere periode, dog vil nogle muligvis kunne realiseres med effekt i 2024.

Det undersøges ligeledes, om arbejdsgange ved aktindsigter og politiske spørgsmål kan ensrettes og forenkles.

Den del af besparelsen, der herefter ikke er konkretiseret, fordeles med 50 % af besparelsen til hospitalerne og 50 % til centrale stabe og servicefunktioner.

For Region Midtjylland er besparelsen på 60,2 mio. kr. på sundhed og 4,6 mio. kr. på Regional Udvikling.

Forligspartierne er enige om, at Regional Udvikling igangsætter en intern proces for, hvordan de kan opnå deres andel af den administrative besparelse på 4,6 mio. kr.

Tema 5: Reduktion af fælles puljer

Forligspartierne er enige om, at der skal ske en kritisk gennemgang af de centrale fælleskonti og puljer med henblik på at vurdere behovet for de enkelte fælleskonti og puljer, eller om ambitionsniveauet kan sænkes på nogle områder herunder.

Forligspartierne ønsker, at der findes spareforslag for 45 – 55 mio. kr. inden for temaet. Af hensyn til periodiseringen vil forslagene ikke have fuld effekt i 2024, således at det fulde sparepotentiale først kan opnås i 2025.

Tema 6: Optimering og effektiv anvendelse af bygninger

Region Midtjylland råder over ca. 1,3 mio. m² bygninger, der skal vedligeholdes både indvendigt og udvendigt. Samtidig er der løbende driftsudgifter i form af husleje-/ejendomsudgifter, renovation, el, vand og varme. Forligspartierne ønsker, at der arbejdes for en mere effektivt udnyttelse af vores bygningsarealer for dermed at kunne reducere og samle regionens bygningsmasse.

Ny indretning af kontorarbejdspladser (i regionshuse og hospitalsadministrationer)

I Region Midtjylland har der de seneste år i lighed med resten af samfundet været en udvikling hen imod, at de ansatte tilbringer færre timer ved deres skrivebord. I stedet foregår mere arbejde i andre rammer, mobilt eller derhjemme. Det er hjulpet på vej af den bedre IT-understøttelse, der er etableret i forhold til at arbejde væk fra den regionale arbejdsplads.

Forligspartierne godkender, at der igangsættes en forandringsproces, der samtidig skal gøre det muligt at reducere det samlede arealforbrug til kontorarbejdspladser.

Færre enheder

Region Midtjylland ejer eller lejer sig ind i tilsammen ca. 350 ejendomme spredt på tværs af regionens geografi. Den samlede udgift alene til eksterne lejemål vurderes at nærme sig ca. 100 mio. kr. om året. Forligspartierne ønsker, at ejendomsporteføljen, både lejede og ejede lokaler, gennemgås med henblik på at belyse muligheder for at samle aktiviteter og dermed reducere udgifter til bygningsdrift og -leje.

Analyse af sengebehov

I foråret 2023 er der udarbejdet en analyse af det forventede fremtidige sengebehov i regionen baseret på forskellige scenarier for demografi, antal udskrivninger og liggetid. Når man sammenholder det forventede sengebehov med regionens reelle fysiske sengekapacitet, tyder scenarierne på, at der er et tiltagende overskud af fysiske sengepladser i regionen, og at overskuddet fordeler sig på samtlige hospitalsenheder, men i varierende grad. Dette betyder, at der ikke er kapacitetsmæssigt behov for at etablere yderligere somatiske sengestuer.

Forligspartierne ønsker, at der skal arbejdes på at udnytte den fysiske sengekapacitet bedre ved at samle regionens sengemasse på færre kvadratmeter og dermed spare bygningsmæssige drifts- og vedligeholdelsesudgifter samt anlægsudgifter til nybyggeri.

Bygninger og drift, opgavefællesskaber

Den tekniske drift af regionens hospitaler og øvrige bygninger håndteres lokalt på den enkelte enhed under hensyntagen til regionens samlede Ejendomsstrategi, med koordinering og erfaringsudveksling på tværs. Forligspartierne ønsker, at der skal arbejdes for at nedbringe omfanget af eksterne service-/abonnementsaftaler med henblik på, at opgaverne fremad varetages internt i forpligtende opgavefællesskaber på tværs af hospitalerne. Ligeledes skal der arbejdes med at afsøge potentialet ved fælles udbud på de service- og driftsopgaver, der fortsat skal købes eksternt.

Flådestyring

Region Midtjylland råder over mere end 550 registrerede køretøjer. Størstedelen af tjeneste-køretøjerne administreres og erhverves på nuværende tidspunkt lokalt af den enhed, der har behov for køretøjet. Forligspartierne ønsker, at potentialet ved en samlet flådestyring af regionens køretøjer afsøges med henblik på både at opnå en udbudsgevinst ved samlede indkøbsaftaler og en optimeringsgevinst ved at øge udnyttelsen og dermed muliggøre nedbringelse af det samlede antal af køretøjer.

Samlet vurderes et besparelspotentiale ved forslagene under dette tema på 10-20 mio. kr.

Tema 7: Udbud af opgaver

Forligspartierne ønsker at få afdækket funktioner, der enten kan udbydes eller hjemtages. For at kunne udbyde en serviceopgave kræves et modent marked, samt at opgaven er velbeskrevet. Idet beskrivelser og gennemførelse af udbud af serviceopgaver er langvarige processer, forventes det, at serviceopgaver, der udbydes, tidligst vil have delvis økonomisk effekt fra 2025. Det tilkendegives samtidig, at Region Midtjylland selv har mulighed for at byde på den/de opgaver, der sættes i udbud. Udbud skal foregå efter de normale procedurer og retningslinjer for offentlige udbud, herunder skal de forventede procesomkostninger og risici samt potentielle gevinster beskrives som led i grundlaget for beslutning om at gå i udbud/hjemtagning.

Forligspartierne er enige om, at der blandt andet ses på konkurrenceudsættelse af de opgaver, som MidtTransport i dag udfører. Herudover ønsker forligspartierne også, at øvrige relevante områder, herunder køkkener og kantiner, bliver afdækket.

Forligspartierne er enige om, at der også kan være områder, hvor en serviceopgave med fordel kan hjemtages. Det skal afdækkes, hvilke områder, der har eller vil få en volumen, der gør det hensigtsmæssigt at hjemtage den. Det skal afdækkes om regionen med fordel kan samle servicebudgettet for medicoteknisk udstyr på tværs af hospitaler samt hjemtage dele af serviceopgaverne.

En forudsætning for, at Region Midtjylland skal hjemtage opgaver fra det private marked skal være, om regionen har personale, der kan varetage opgaven, eller om det vil være muligt at rekruttere kvalificeret personale.

En stadig større del af patienterne vil i fremtiden skulle mestre sin sygdom i eget hjem. Dette betyder, at der i fremtiden vil være et øget behov for at kunne monitorere forbruget af forbrugsvarer og udstyr til anvendelse i hjemmet. Forligspartierne er enige om, at der skal ske en ensretning af procedurer for håndtering af præparater og udstyr på patientgrupper med henblik på én indgang for patienterne, skabe overblik og styring. I forlængelse heraf vil der blive arbejdet med mulighed for etablering af et bestillings- og bevillingssystem, hvormed man kan sikre og optimere rekvirering fra hjemmepatienter.

Et bud på besparelser ved udbud og hjemtagning er et sted mellem 5 og 10 %. Det vurderes, at der vil kunne opnås en samlet besparelse på 10-20 mio. kr., men tidligst med fuld effekt i 2026.

2. Sundhedsområdet

2.1 Prioriteringer i budget 2024

I budget 2024 er der et økonomisk råderum som følge af Økonomaftale 2024 og genberegning af bloktilskudskriterierne på 265,3 mio. kr. Hertil kommer budgettilpasninger og økonomivurderinger på 351,7 mio. kr. I 1. behandlingen af budget 2024 indgår desuden nødvendige prioriteringer på i alt 89,1 mio. kr.

Budgettilpasninger og økonomivurderinger samt nødvendige prioriteringer er vist i nedenstående tabel 1. Prioriteringerne på i alt 440,8 mio. kr. er uddybet i materialet til 1. behandlingen af budget 2024.

Budgettilpasninger og økonomivurderinger samt nødvendige prioriteringer i budget 2024

Mio. kr.	Budget 2024
Praksisområdet	191,0
Tilskudsmedicin	155,0
Hospitalsmedicin	36,0
Respiratorpatienter	-15,0
Leasing	15,0
Samhandel	25,0
Dansk Center for partikelterapi	5,0
Lægelige uddannelser	15,5
Tidligere beslutninger	-48,8
Mindre budget- og bevillingsændringer	-2,9
Cyber- og informationssikkerhed	10,9
PL-rul Fællesudgifter og -indtægter 2023	-35,0
Finansiering af sensorbaserede glukosemålere til diabetespatienter	6,0
Udvidelse af plasmaferesetapninger i Region Midtjylland	8,4
Ny lægevagtsaftale	13,7
Oprettelse af Region Midtjyllands akutte natordning	16,5
Microsoft Office 365	20,0
Finansiering af DPD-test på Aarhus Universitetshospital	1,6
Nationalt Center for Overvægt	0,7
Differentieret Livmoderhalskræftscreening	1,2
Afledte driftsudgifter til IT sfa. kommende Investeringsplan 2024-2032	4,3
Driftspulje til transformation	10,0
Finansiering af TVÆRSPOR	3,0
Fællesudbud på laboratorieområdet	3,7
Prioriteringer i 1. behandlingen af budget 2024	440,8

Med 1. behandlingen af budget 2024 er der således allerede foretaget en lang række prioriteringer, hvor der bl.a. sikres midler til fx opdrift på praksisområdet, medicin og samhandelsområdet, ligesom der prioriteres varige midler til tidligere beslutninger herunder AVT behandling til hørehæmmede børn, ny lægevagtsaftale og hjemmetest for Klamydia og Gonorré.

Region Midtjylland har med økonomaftalen for 2024 modtaget 143,1 mio. kr. som en del af regeringens akutplan. Det forudsættes i budget 2024, at disse midler anvendes til den fortsatte normalisering af ventelister opbygget som følge af COVID-19 og sygeplejerskestrejken.

2.2 Politiske prioriteringer i budgetforliget for 2024

Råderummet fra Økonomaftalen og prioriteringerne i 1. behandlingen af budget 2024 efterlader en budgetmanko på 175,5 mio. kr. Budgetmankoen samt prioriteringerne i budgetforliget vil skulle finansieres ved udmøntning af besparelser på regionsrådsmødet d. 20. december 2023.

Forligspartierne prioriterer følgende i budgetforliget for 2024.

Oversigt over politiske prioriteringer i budgetforliget for 2024

Mio. kr.	Budget 2024
Pulje til kapacitetsopbygning	25,0
Robustgørelse af psykiatrien	20,0
Økonomisk hjælp til Regionshospitalet Gødstrup	40,0
Uddannelse af almen medicinere med udgangspunkt i Regionshospitalet Gødstrup	0,0
Patientkontoret	0,0
Lægedækning Gudenå Hospice	0,2
Politisk prioriteringspulje til uforudsete udgifter	60,7
Udskydelse af udvidelse af plasmaferesetapninger i Region Midtjylland	-8,4
Politiske prioriteringer i budgetforlig 2024 i alt	137,5
Budgetmanko fra 1. behandlingen af budget 2024	175,5
Velfærdsmidler fra finanslov 2024	-76,0
Besparelser til udmøntning på regionsrådsmødet d. 20 december 2023	237,0

Pulje til kapacitetsopbygning

Kapaciteten til at håndtere kritisk sygdom herunder kræft er under pres, bl.a. på grund af aktivitetsefterslæb efter COVID samt udfordringer med at skaffe tilstrækkeligt personale til at tilvejebringe den nødvendige kapacitet. Forligspartierne afsætter 25,0 mio. kr. til en pulje, der skal have til formål at styrke kapaciteten på en række særligt udfordrede områder, der afdækkes gennem regionsrådets 7 punkts plan.

Regeringen har præsenteret Kræftplan V, hvor der prioriteres 300,0 mio. kr. til kræftområdet i 2024. Den endelige udmøntning er endnu ikke aftalt, men forligspartierne er enige om, at såfremt der indgår midler, der ikke er målrettet specifikke initiativer, skal disse anvendes til øget kapacitet generelt på kræftområdet. Forligspartierne ønsker endvidere at have et øget fokus på senfølgeområdet.

Robustgørelse af psykiatrien

I de seneste år har regionsrådet løbende prioriteret midler til psykiatrien, og ved konstitueringen efter regionsrådsvalget i 2021 forpligtede regionsrådet sig på at løfte psykiatrien yderligere. Forligspartierne anerkender, at Psykiatrien står over for væsentlige økonomiske udfordringer. Samtidig ses en stigning i antallet af patienter, og Psykiatrien oplever i lighed med det øvrige sundhedsvæsen stadig større udfordringer med at fastholde og rekruttere det nødvendige personale. På den baggrund ønsker forligspartierne at prioritere 20,0 mio. kr. til Psykiatrien fra 2024 og frem.

Midlerne prioriteres til at afhjælpe de mest kritiske udfordringer i psykiatrien ud fra en helhedsorienteret tilgang med det hele menneske i centrum. Det drejer sig om at styrke sengekapaciteten for de sværest syge og om at styrke kapaciteten til udredning og behandling i børne- og ungdomspsykiatrien, hvor tilgangen af patienter er markant.

I Finanslov 2024 er forventningen, at der prioriteres midler til det psykiatriske område, men rammerne og den konkrete fordeling mellem regioner og kommuner er endnu uafklaret. Forligspartierne er enige om, at eventuelle midler fra Finanslov 2024 til psykiatrien, der ikke er øremærket til specifikke formål, anvendes inden for psykiatrien med udgangspunkt i Region Midtjyllands kommende Psykiatriplan.

Det er samtidig forligspartiernes vurdering, at penge ikke i sig selv løser udfordringerne med det stigende antal patienter og udfordringerne med at rekruttere og fastholde det nødvendige personale til Psykiatrien. Forligspartierne forpligter derfor Psykiatrien til at arbejde med optimering via blandt andet tværfaglighed og ledelsesmæssigt fokus på fastholdelse, så der kan udredes og behandles flere patienter samtidig med, at der sikres en høj kvalitet.

Som en del af budget 2024 er psykiatriens budgetrammer, udover ovenstående, udvidet med 26,0 mio. kr. til udbygning af kliniske kvalitetsdatabaser, regionalt dobbeltdiagnosetilbud og nye længerevarende pladser i den regionale psykiatri.

Økonomisk hjælp til Regionshospitalet Gødstrup

Regionshospitalet Gødstrup er udfordret af, at hospitalet endnu ikke er i en normal og stabil drift efter ibrugtagningen af hospitalsmatriklen i Gødstrup. Hospitalet er bl.a. udfordret på personalesituationen, hvilket medfører store udgifter til FEA, vikarer og overarbejde.

Forligspartierne er enige om, at et velfungerende hospital i den vestlige del af regionen er en forudsætning for både driften af det samlede sundhedsvæsen i Region Midtjylland og for at sikre den geografiske balance i regionen.

I budget 2021 blev der givet en varig hjælp til Aarhus Universitetshospital i forlængelse af deres indflytning og ibrugtagning af kvalitetsfondsprojektet i Skejby. Forligspartierne ønsker, at Regionshospitalet Gødstrup skal have en tilsvarende kompensation målt i forhold til den økonomiske ramme for kvalitetsfondsprojekterne. På den baggrund er forligspartierne enige om at prioritere et varigt driftstilskud på 30,0 mio. kr. til Regionshospitalet Gødstrup. Hertil prioriteres et engangstilskud på 10 mio. kr. i 2024 og en reduktion af gældsafbetalingen i 2025 på 10 mio. kr. Samlet set prioriteres således 40 mio. kr. til Regionshospitalet Gødstrup i 2024 og 2025 og 30 mio. kr. fra 2026 og frem.

Uddannelse af almen medicinere med udgangspunkt i Regionshospitalet Gødstrup

Forligspartierne har med bekymring noteret sig de voksende udfordringer med at sikre læger til almen praksis i den vestlige del af regionen. Borgernes adgang til praktiserende læge har stor betydning for lighed og ulighed i sundhed.

Unge lægers valg af arbejds- og bosætningssted er påvirket af, hvor deres uddannelse finder sted. Region Midtjylland ønsker på den baggrund at række ud til Aarhus Universitet, praktiserende læger, Videreuddannelsesregion Nord og kommuner i området med henblik på at afdække muligheder for at sikre flere praktiserende læger i den vestlige del af regionen via særlig tilrettelagt uddannelse af lægestuderende og efterfølgende speciallægeuddannelse i almen medicinere med udgangspunkt i Regionshospitalet Gødstrup.

Der efterspørges et konkret beslutningsoplæg inden sommeren 2024 inkluderende overvejelser om uddannelsens tilrettelæggelse, fysiske uddannelsesrammer og muligheder for bolig under uddannelsens gennemførelse.

Patientkontoret

Patientkontoret hjælper regionens borgere med bl.a. vejledning og omvisitering. Kontorets aktivitet er fortsat stigende, og det presser svartiderne i ferieperioder o.l. Samtidig begrænser det Patientkontorets muligheder for at bistå regionens hospitaler med undervisning, hjælp og vejledning mv.

Forligspartierne ønsker at holde fokus på Patientkontorets svartider. På den baggrund ønskes der på regionsrådsmødet d. 20. december 2023 en status vedrørende svartiderne i Patientkontoret.

Lægedækning Gudenå Hospice

Regionshospitalet Horsens betjener Gudenå Hospice med lægedækning. Der er afsat midler svarende til ca. 0,7 lægestilling, hvilket er mindre end de øvrige hospicer, som hospitalerne i Region Midtjylland yder lægedækning til. Midlerne dækker bl.a. læge- og sekretærbistand. Med den nuværende bevilling er der lægelig fremmøde 2 til 3 dage ugentlig. På dage, hvor der ikke er lægelig fremmøde, kan patienter kun modtages, hvis de har fået optaget journal ved en enhed for lindrende behandling. Med tilførsel af midler til hospitalet, svarende til udgiften til en fuldtidsstilling, vil det være muligt at øge det lægelige fremmøde. Dermed kan hospice modtage nogle patienter tidligere og mindske ventelisten. Forligspartierne er enige om at prioritere 0,3 mio. kr. til Regionshospitalet Horsens, hvoraf 0,1 mio. kr. finansieres via indtægter fra øget kommunal finansiering.

Politisk prioriteringspulje til uforudsete udgifter

Forligspartierne ønsker at sikre en robust økonomi fremadrettet. På den baggrund prioriteres en politisk prioriteringspulje. Puljen kan anvendes til uforudsete udgifter. Hvis udgifterne til fx medicin eller praksisområdet, som det har været tilfældet i 2023, stiger mere end forudsat i 2024, vil puljen kunne anvendes til at imødegå et evt. merforbrug.

En række af spareforslagene fra Politisk Sparekatalog 2024 vil skulle implementeres i løbet af året. Mange af disse vil ikke realisere det fulde besparelspotentiale i det første år, idet der vil være en indfasningsperiode. Midlerne fra den politiske prioriteringspulje kan i 2024 ligeledes medvirke til at finansiere indfasningen af besparelserne.

Udskydelse af udvidelse af plasmaferesetapninger i Region Midtjylland

I 1. behandlingen af budget 2024 er der prioriteret 8,4 mio. kr. til udvidelse af plasmaferesetapninger i Region Midtjylland. Forligspartierne er enige om, at udvidelsen udskydes til 2025. På den baggrund frigøres 8,4 mio. kr. til prioritering i budgetforliget i 2024.

Velfærdsmidler fra finanslov 2024

Regeringen har d. 31. august 2023 fremlagt forslag til finanslov 2024. I forslaget indgår 1,0 mia. kr. til velfærd, der fordeles med 650,0 mio. kr. til kommunerne og 350,0 mio. kr. til regionerne. Region Midtjyllands andel af de 350,0 mio. kr. er på 76,0 mio. kr. Det er forventningen, at der vil være tale om et generelt løft til sundhedsområdet, og at regionsrådet derfor frit kan prioritere midlerne inden for sundhedsområdet. Såfremt det senere viser sig, at midlerne målrettes specifikke initiativer, kan der være behov for at revurdere prioriteringen ved at reducere den politiske prioriteringspulje.

Specialtandplejen

Forligspartierne ønsker at flytte specialtandplejen i Viborg til Regionshospitalet Silkeborg. Samtidig skal mest muligt af den øvrige specialtandpleje samles i Silkeborg.

Uddannelse af personale

Forligspartierne ønsker, at udbud af efteruddannelse i Region Midtjylland skal bidrage direkte til formelle kompetencer og ser derfor frem til konkretisering af muligheder, hvor der både tages hensyn til kvalitet og økonomi.

3. Anlæg

Sammen med budget 2024 godkender regionsrådet Investeringsplan 2024-2032. Investeringsplanen rummer regionens egne rammer for nye byggerier, renoveringer, it og medicotekniske investeringer.

Region Midtjyllands Investeringsplan skal medvirke til at sikre effektiv drift, god patientsikkerhed og høj kvalitet i sundhedsvæsenet. Selv om kvalitetsfondsprojekterne i Region Midtjylland nærmer sig deres afslutning, er der fortsat væsentlige behov for investeringer i bygningsmasse, medicoteknisk udstyr og digitalisering i Region Midtjylland.

3.1 Økonomiske forudsætninger

I Økonomaftalen for 2024 blev anlægsrammerne for regionerne fastlagt for både 2024 og 2025. Der er tale om nogle betydelige stigninger i anlægsrammerne i forhold til det lave niveau, der blev fastlagt i Økonomaftalen for 2023. For Region Midtjylland er der tale om en stigning i anlægsrammen på 91,6 mio. kr. i 2024 og 175,0 mio. kr. i 2025, når man sammenligner med anlægsrammen i 2023.

Det er en forudsætning i Investeringsplan 2024-2032, at anlægsrammen i årene 2026-2032 forbliver på samme niveau som i 2025.

I de foregående års budgetlægning har regionsrådet i konkrete situationer valgt at håndtere eventuelle udsving i anlægsrammen via leasingoptag/-afdrag. Forligspartierne er dog enige om, at dette princip fraviges i Investeringsplan 2024. Dette skal ses i sammenhæng med det nuværende pres på anlægsbudgettet, den kraftige inflation over den seneste periode samt øget behov på en række uforudsete områder.

Konkret betyder det, at forligspartierne er enige om, at den øgede økonomiske ramme for investeringsplanen, der er aftalt i Økonomaftalen for 2024 og 2025, tilgår fuldt ud til anlægsrammen for de to budgetår 2024 og 2025.

Selv om der samlet set er balance i økonomien i hele investeringsplanens periode, er der ubalancer i nogle budgetoverslagsår. Forligspartierne er derfor indforståede med, at det kan blive nødvendigt at foretage omprioriteringer eller om nødvendigt foretage leasingoptag i forbindelse med vedtagelse af de kommende års investeringsplaner for at opnå budgetbalance og samtidigt realisere projekterne i investeringsplanen i den periodiserede takt. På samme måde er forligspartierne indforståede med, at såfremt der i perioden 2026-2032 sker en stigning eller et fald i anlægsrammen, vil det betyde, at der skal foretages justeringer i den foreslåede Investeringsplan.

Forligspartierne er derudover enige om, at de afsatte beløb til de respektive projekter i investeringsplanen skal overholdes. Dette er en forudsætning for, at de prioriterede projekter kan gennemføres inden for investeringsplanens økonomi.

3.2 Udvalgte prioriteringer i investeringsplan 2024 – 2032

Forligspartierne prioriterer med denne investeringsplan midler til en række væsentlige og store projekter. For at skabe rum til disse prioriteringer har forligspartierne samtidig valgt, at nogle andre projekter ikke længere skal prioriteres.

Forligspartierne er indstillede på, at de projekter, der ikke længere prioriteres i Investeringsplan 2024-2032, kan prioriteres senere, når der kommer midler fra regeringens sundhedsfond, hvis projekterne fortsat vurderes relevante.

I de nedenstående afsnit vil der blive redegjort for nogle af de prioriteringer, som forligspartierne har foretaget i forbindelse med Investeringsplan 2024-2032.

Regionshospitalet Randers: Operationsstuer, intensivafdeling, fødeafsnit, børneafdeling og neonatalafdeling

Forligspartierne er enige om at afsætte 832,0 mio. kr. til etablering af nye operationsstuer og et nyt perioperativt afsnit, til en ny intensivafdeling samt til nye fødestuer, ny børneafdeling og til et nyt neonatalafsnit. Byggeriet opføres som en ny samlet bygning.

Forligspartierne er ligeledes enige i, at der er behov for at få opført et nyt sengeafsnit til erstatning af nuværende medicinske sengestuer i bygning 2 (1955-bygningen). Det har dog ikke været muligt at finde økonomi til etablering af op til 66 senge i et nyt bygningsafsnit. Forligspartierne vil søge om økonomiske midler fra den "sundhedsfond", der er anført i SVM-regeringens grundlag.

Ny retspsykiatrisk sengeafdeling, Aarhus

Der opføres 16 nye retspsykiatriske pladser i tilknytning til den eksisterende psykiatri i Aarhus. Projektet indeholder også udvidelse af kontor- og mødefaciliteter til Psykiatrien.

Projektet opføres som et OPP-projekt og finansieres af økonomiske midler fra den statslige psykiatripulje. Der er opnået deponeringsfritagelse til byggeriet.

Ny Psykiatri i Viborg

Der afsættes 655,0 mio. kr. til opførelse af en ny psykiatri i Viborg. En mindre del er allerede bevilget til projektet.

Ny Psykiatri i Viborg placeres i Søndersøparken umiddelbart syd for den eksisterende psykiatribygning i Viborg. Byggeriet ligger naturskønt ved Søndersø og ved somatikken. Der etableres attraktive og tidssvarende forhold for patienter og medarbejdere.

Byggeriet dimensioneres til 96 sengepladser og erstatter retspsykiatrien og den almene hospitalspsykiatri i Viborg.

Udvidelse af parkeringshuset ved Regionshospitalet Viborg

Forligspartierne ønsker, at mulighederne for at udvide parkeringshuset ved Regionshospitalet Viborg undersøges. Samtidig ønsker forligspartierne, at der skal arbejdes med at indføre betalingsparkering, der kan indgå i finansieringen af parkeringshusets udvidelse. Heri skal det blandt andet undersøges, om der kan laves en aftale med en privat leverandør med henblik på varetagelsen af betalingsparkeringen. Forud for dette afdækkes det konkrete behov.

Ny logistik i Viborg

Der afsættes 40,0 mio. kr. til etablering af en ny logistikfunktion på Regionshospitalet Viborg. Denne skal håndtere vasketøj og affald. Funktionen placeres på "trekantsgrunden", og logistikfunktionen skal både betjene Regionshospitalet Viborg og Psykiatrien i Viborg

Renovering og udvidelse af brystklinikken i Viborg

For at sikre bedre forhold for patienterne og sikre en bedre sammenhæng i den kliniske indsats, afsættes der 17,0 mio. kr. til både at renovere og til at foretage en mindre udvidelse af brystklinikken på Regionshospitalet Viborg.

Regionshospitalet Silkeborg

Forligspartierne er enige om, at der skal afsættes midler til, at der kan ske en hurtig og effektiv omstilling af driften på Regionshospitalet Silkeborg.

Der afsættes 53 mio. kr. i investeringsplan 2024-2032, ligesom forligspartierne er indstillede på, at de 25 mio. kr., der i Budget 2021 og 2022 blev prioriteret til Gavlbyggeriet, også vil kunne anvendes til omstillingen.

For at sikre plads til den nye psykiatri i Viborg, er der behov for at få flyttet Specialtandplejen fra den nuværende placering i Søndersøparken. Forligspartierne ønsker undersøgt, hvordan den afsatte anlægsramme på 78 mio. kr. bedst understøtter de fremtidige funktioner, herunder specialtandplejen, på Regionshospitalet Silkeborg.

Ny sterilcentral, Regionshospitalet Horsens

Forligspartierne er enige om at afsætte 130,0 mio. kr. til en ny sterilcentral i Horsens. Den nuværende sterilcentral er teknisk udfordret, og der kan være fare for nedbrud. En ny sterilcentral i Horsens opføres som et nyt byggeri i nærheden af operationsafsnittet.

For forligspartierne er det væsentligt, at der sikres et beredskab, hvis et midlertidigt nedbrud måtte opstå. Derfor er der lagt en plan for, hvordan man kan sikre sig opretholdelse af operationsaktivitet, hvis der måtte opstå nedbrud.

Øget opmærksomhed på bæredygtighed

Forligspartierne ønsker, at der sikres mindre engangsanvendelse og mere flergangsbrug i forbindelse med kliniske indsatser på hospitalerne. Derfor afsætter forligspartierne en økonomisk ramme på 45,0 mio. kr. til håndtering af de kapacitetsudfordringer, der måtte opstå, når flergangsbrug af udstyr betyder, at der skal et øget flow i sterilcentralerne. Den ny sterilcentral i Horsens tager højde for denne kapacitetsforøgelse.

Forligspartierne ønsker en analyse af sterilcentralkapaciteten med henblik på at medvirke til at indfri regionens bæredygtighedsstrategi.

Desuden er forligspartierne enige om at sikre, at affaldshåndteringen på hospitalerne kan sikre, at der bliver en forbedret og forøget sortering af affald. Genbrug af affald fra hospitalerne skal via denne sortering øges yderligere, så den lovbestemte kildesortering i et antal fraktioner kan blive øget.

Der afsættes derfor en samlet økonomisk ramme på 44,5 mio. kr. til udmøntning af affaldsplanen.

Helipad på taget af Regionshospitalet Viborg

I konstitueringsaftalen aftalte aftalepartierne, at der skulle findes midler til etablering af en helipad. Der afsættes derfor 27 mio. kr. til etablering af en helipad.

Denne placeres på toppen af akutbygningen på Regionshospitalet Viborg. Med en ny helipad lettes adgangen til hospitalet med lægehelikopterne.

Fødeområdet

Der blev i budgetaftalen for 2022 prioriteret 50,0 mio. kr. til flere fødestuer på Aarhus Universitetshospital.

Forligspartierne er dog enige om, at det skal afdækkes, hvilken samlet konkret fødestuekapacitet der vil være behov for i regionen frem mod 2040. Derfor er parterne enige om, at det frem mod budget 2025 afdækkes, hvad der måtte være det konkrete behov for flere fødestuer, og dermed at en evt. udvidelse af dimensioneringen afklares og i givet fald finansieres inden for den afsatte anlægsramme.

IT og Medicoteknik

Forligspartierne er enige i at øge den økonomiske ramme til medicoteknisk udstyr og til IT/digitalisering med samlet 85,0 mio. kr. årligt.

Puljen fordeles i 2024 med 76,2 mio. kr. til IT til finansiering af nationale og tværregionale projekter samt til transformationsprojekter. Desuden afsættes der i 2024 8,8 mio. kr. til det medicotekniske område.

Ved Budget 2025 vil det blive afklaret, hvordan puljen skal fordeles i de efterfølgende år.

Konsolidering vedrørende nedbrud

Forligspartierne er opmærksomme på, at der er stort pres på anlægsbudgettet. Da prioriteringen derfor løbende er skarp, har parterne ønsket at styrke puljen til nedbrud, så der løbende er mulighed for at sikre opretholdelse af driften, hvis der opstår situationer, hvor der er behov for hurtigt at løse bygningsmæssige eller tekniske udfordringer.

4. Socialområdet

Region Midtjyllands otte specialområder tilbyder kommunerne ydelser til børn, unge og voksne borgere med meget forskellige handicap og med et særligt fokus på højt specialiserede ydelser til målgrupper med de mest sjældne og komplekse handicap. De regionale specialområder løser i dag nogle af de sværeste og fagligt mest krævende opgaver for kommunerne på det mest specialiserede socialområde.

Regionsrådet forventes at godkende en visions- og udviklingsplan for det regionale socialområde ultimo 2023. Visions- og udviklingsplanen vil give retning for udviklingen af Socialområdet de kommende år med afsæt i politisk prioriterede indsatser. Socialområdet vil med afsæt i Visions- og udviklingsplanen arbejde fokuseret med den enkelte borgers behov og udviklingsmuligheder samt understøtte, at borgeren kan udleve sine ønsker, håb og drømme.

Forligspartierne ønsker, at socialområdet fortsætter sit fokus på styrket borger- og pårørendeinddragelse og arbejder videre med at udvikle og implementere initiativer, såsom borgertilfredshedsundersøgelser, der sikrer et vedvarende fokus på borgerens trivsel og udvikling, samt sikrer læring fra borgeres og pårørendes oplevelser med den socialfaglige indsats.

Forligspartierne finder, at det regionale socialområde skal arbejde med lighed i sundhed og have et vedvarende fokus på at sikre borgernes trivsel, fysiske og mentale sundhed. Det skal ske ud fra en generel helhedsorienteret tilgang med det hele menneske i centrum for det daglige arbejde på socialområdet.

Forligspartierne ønsker desuden, at Region Midtjylland skal udvikle og styrke sin position som en attraktiv samarbejdspartner for kommunerne. Det regionale socialområde skal være kendetegnet ved at levere økonomisk effektive ydelser af høj faglig kvalitet og til stadighed målrette leverandør opgaven til aktuelle behov og udviklingstendenser inden for det specialiserede socialområde.

Specialområdernes muligheder for at fortsat varetage opgaverne på det højt specialiserede socialområde professionelt og levere ydelser af høj kvalitet er grundlæggende afhængig af specialområdernes ledere og medarbejdere. Netop mangel på faguddannet personale er en stigende udfordring på socialområdet. Forligspartierne finder derfor, at fastholdelse og rekruttering af dygtige og motiverede ledere og medarbejdere vil være et helt centralt indsatsområde for Socialområdet i de kommende år. Dette skal ske ved at sikre trivsel, et godt arbejdsmiljø og mulighed for personlig og faglig udvikling, herunder kompetencegivende uddannelse, blandt medarbejderne på socialområdet. Et stærkt fokus på ledelsesudvikling på socialområdet vil være et bærende element af dette arbejde.

Forligspartierne finder det tilsvarende centralt at fastholde fokus på udvikling og anvendelse af den vidensbaserede praksis på socialområdet og prioritering af udbredelsen af de gode resultater og indsatser som led i en løbende forbedring af den faglige kvalitet i den borgerrettede indsats. Det regionale socialområde skal ligeledes arbejde på at fastholde, udbygge og videreudvikle de faglige specialmiljøer ude i specialområderne. Dette fokus på at sikre fagligt stærke specialområder indebærer også, at der skal arbejdes med mulighederne for en løbende udvikling af de sociale tilbuds bygningsmæssige rammer med afsæt i målgruppernes konkrete behov og udfordringer.

Forligspartierne lægger afslutningsvist vægt på, at bæredygtighed integreres som et væsentligt og gennemgående hensyn i driften og udviklingen af det regionale socialområde. Socialområdet skal arbejde med at udvikle innovative og bæredygtige løsninger, der tilgodeser nogle af de klimamæssige, økonomiske og sociale udfordringer, som samfundet står over for de kommende år. Herunder også målrettet arbejde med udvikling og afprøvning af nye velfærdsteknologiske løsninger på socialområdet.

5. Regional Udvikling

Anbefalinger fra regionalpolitiske fora

Forligspartierne er enige om, at regionen har stor interesse i at medvirke til realiseringen af de anbefalinger, der i forbindelse med revisionen af den regionale udviklingsstrategi udarbejdes i 2023 af regionalpolitiske fora vedr. unge udenfor, biodiversitetskrise, mobilitet og arbejdskraft. Og at der til realisering af disse initiativer afsættes midler inden for rammen til regionale udviklingsaktiviteter, konkret i forbindelse med udmøntningen af projekt- og uddannelsespuljen. De regionalpolitiske fora er sammensat af repræsentanter fra region, kommuner, vidensinstitutioner, erhvervsliv, organisationer og civilsamfund.

Kollektiv trafik

Der er på området for kollektiv trafik løbende prioriteret og ændret i serviceniveauet for at skabe balance i den daglige drift. Samtidigt blev midler, der var afsat til at fremme den grønne omstilling af området, omprioriteret i 2022 for at reducere driftsudfordringerne på området.

Regionsrådet vedtog i 2022 et balancekatalog for at skabe økonomisk balance på området. Kataloget implementeres med fuld virkning i 2024. De aktuelle økonomiske nøgletal for pris- og passagerudviklingen i 2023 viser, at udviklingen for de regionale ruter er mere positiv sammenlignet med 2022. Passagerudviklingen på de regionale ruter har udviklet sig i en positiv retning, og ligeledes har prisstigninger på billetter medvirket til at lette presset på regionens bestillerbidrag i 2024.

Forligspartierne er enige om, at der skal udarbejdes en økonomisk plan for området for de kommende år med henblik på fortsat at udvikle og transformere den kollektive trafik.

Jordforurening

Forligspartierne vil aktivt arbejde for at sikre, at de nødvendige midler til Høfde 42 oprensningen bliver udmøntet på finansloven snarest muligt, således at der ikke sker yderligere forsinkelse af oprensningsprojektet, jf. aftaleteksten for Finanslov 2023, hvoraf det fremgår at "...aftalepartierne noterer sig, at regeringen og de af aftalepartierne, der indgår i Aftale om etablering af en grøn fond, vil foreslå, at en eventuel fordyrelse af oprensningen af generationsforureningen på Høfde 42 finansieres i de førstkomende år, når det grønne råd er udmøntet".

Koncern bæredygtighed og sundhedsinnovation

Det nyoprettede kontor "Koncern bæredygtighed og sundhedsinnovation" skal understøtte koncernen i den transformation, der er lagt op til i bæredygtighedsstrategien, der har store ambitioner for den grønne omstilling.

Forligspartierne er enige om, at bæredygtighed og sundhedsinnovation er to stærke drivere til at skabe den forandring, og med mulige synergier. Derfor er det også afgørende, at indsatserne dels fastholdes men også udvikles til mere forpligtende indsatser og samarbejder på tværs af hele Region Midtjylland.

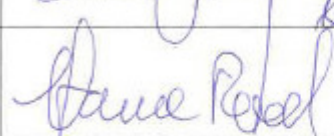
Kultur og sundhed

Forligspartierne er enige om, at der i 2024 afsættes 2,0 mio. kr. til det tværregionale samarbejde om kultur som sundhedsfremme. Ønsket er at opbygge en god infrastruktur, kompetencer og netværk mellem de midtjyske kultur- og sundhedsaktører, herunder regionens hospitaler.

Indsatsen finansieres af tilbageløbsmidler fra projekter eller anden finansiering inden for Regional Udvikling.

Viborg, den 5. september 2023

På vegne af partierne:

Socialdemokratiet	
Radikale Venstre	
Det Konservative Folkeparti	
Socialistisk Folkeparti	
Kristendemokraterne	
Dansk Folkeparti	
Psykiatri-listen	
Venstre	

SUNDHED

2 Sundhed

2.1 Indledning

Fakta om Sundhed i Region Midtjylland

Regionen skal drive og udvikle sundhedsvæsenet og være med til at levere mest mulig sundhed for pengene.

Drift

Samlet udgiftsbaseret driftsbudget for Sundhed: 28.705,5 mio. kr.

* Somatiske hospitaler mv.	19.708,4 mio. kr.
* Psykiatrien i Region Midtjylland	2.295,3 mio. kr.
* Praksissektor og Tilskudsmedicin	6.111,2 mio. kr.
* Servicefunktioner	590,6 mio. kr.

Ansatte

Antal helårsstillinger: 23.485

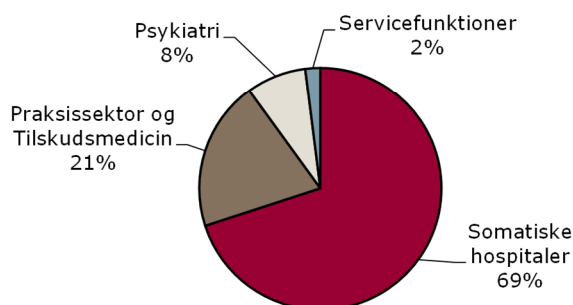
Anlæg

Samlet udgiftsbaseret anlægsramme for Sundhed: 763,2 mio. kr.

* Investeringsramme	736,4 mio. kr.
* Anlægsramme for kvalitetsfundsprojekter	26,8 mio. kr.

Opgaver

- * Hospitalerne
- * Psykiatriske afdelinger
- * Nære Sundhedstilbud:
Privatpraktiserende læger,
privatpraktiserende speciallæger og
andre tilbud inden for sygesikringsområdet
(fysioterapeuter, tandlæger, kiropraktorer,
psykologer og fodterapeuter)
- * Det præhospitale beredskab,
herunder ambulance- og akutlægebiler
- * Tilskud til medicin
- * Derudover kommer en række opgaver
inden for forskning, udvikling, uddannelse
og samarbejdsopgaver med kommunerne

Somatiske hospitaler

Hospitalerne er organisatorisk samlet i 5 enheder

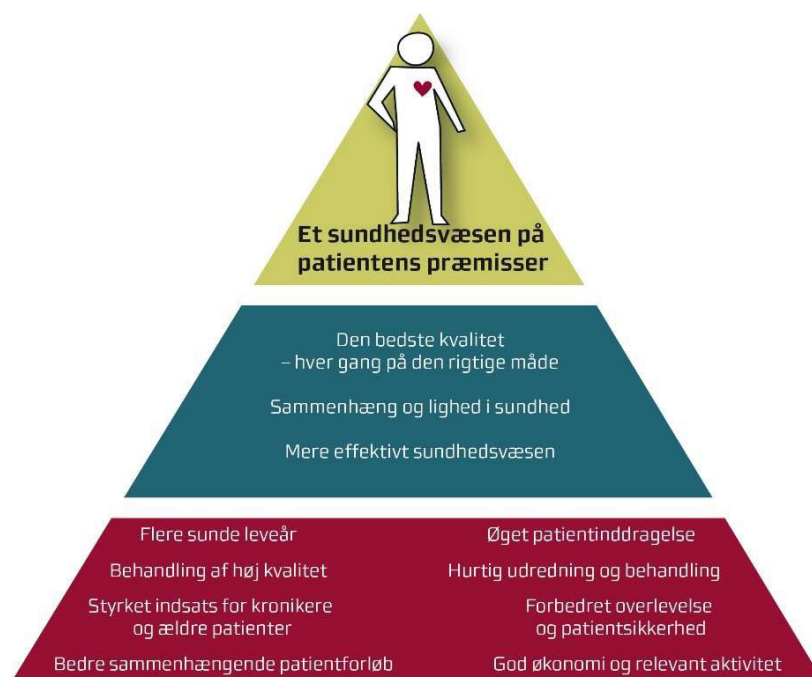
Psykiatrien i Region Midtjylland

Overblik over psykiatrien

Målbillede på Sundhed – Et sundhedsvæsen på patientens præmisser

Region Midtjylland styrer sine aktiviteter på sundhedsområdet ud fra målbilledet: Et sundhedsvæsen på patientens præmisser. Målbilledet sætter rammerne for arbejdet med de nationale mål og skal sikre, at vi sammentænker relevant aktivitet, god økonomi og høj kvalitet, så vi får mest mulig sundhed for de ressourcer, vi har til rådighed. Regionens målbillede samt de nationale mål angiver dermed den retning, vi ønsker at styre vores sundhedsvæsen imod.

Målbilledet skal forstås på denne måde:

- Øverst i målbilledet ses Region Midtjyllands vision, der er et sundhedsvæsen på patientens præmisser.
- Midten af målbilledet viser tre spor, der er pejlemærker for, at regionen opnår et sundhedsvæsen på patientens præmisser.
- Bunden af målbilledet viser otte mål, som hele sundhedsvæsenet i Region Midtjylland skal styre efter for at sikre de tre spor og forbedringer i sundhedsvæsenet på patientens præmisser.

Tre strategispor i målbilledet

Region Midtjylland har en vision om at skabe et sundhedsvæsen på patientens præmisser. Dette betyder, at regionen skal arbejde hen imod, at alle handlinger og indsatser, der foretages i sundhedsvæsenet, skal have patientens perspektiv for øje. Behandling og pleje foregår derfor i en aktivt inddragende og rådgivende dialog mellem borger, personale og pårørende.

Visionen om "Et sundhedsvæsen på patientens præmisser" er understøttet af tre strategispor, der tager hovedafsæt i de nationale mål og regionens sundheds- og hospitalsplan.

Den bedste kvalitet – hver gang på den rigtige måde. Region Midtjylland ønsker, at patienternes møde med sundhedsvæsenet skal være af høj kvalitet hver gang. De rette ydelser skal gives på den mest effektive måde, og patienterne skal opleve at få den hjælp de forventer. Kvalitet er således både patientoplevelse, faglig og organisatorisk kvalitet.

Kvalitets- og forbedringsarbejdet i Region Midtjylland tager afsæt i det nationale kvalitetsprogram. Regionen arbejder målrettet på at leve op til de nationale mål, hvilket blandt andet forudsætter, at der er et tæt tværsektorielt samarbejde med almen praksis og de 19 midtjyske kommuner. Derudover har Region Midtjylland et stærkt fokus på de resultater, sundhedsvæsenet skaber for patienterne, og på at skaffe overblik over kvaliteten og identificere områder, hvor der er mulighed for forbedringer.

Sammenhæng og lighed i sundhed

Behandlingsforløb går ofte på tværs af hospitaler, kommuner og praksissektor. Et velfungerende og gnidningsfrit samarbejde er helt afgørende for, at borgeren oplever et sammenhængende forløb. Regionen har derfor et stærkt fokus på at videreudvikle og udbygge et nært og sammenhængende sundhedsvæsen. Det nære sundhedsvæsen skal bidrage til sundhedsløsninger tæt på borgeren og dermed understøtte, at borgere med sygdom, så vidt muligt, kan fastholde deres hverdag. Regionen vil endvidere arbejde på at indfri det forebyggelsespotentiale, som et veludbygget nært sundhedsvæsen rummer, eksempelvis i forhold til at forebygge akutte indlæggelser.

Med øget fokus på patientens præmisser er det nødvendigt samtidigt at fokusere på lighed i sundhed – både geografisk lighed og social lighed. Sygdomsbehandlingen må således ikke være afhængig af, hvor man bor, eller hvilken baggrund man har. For at opnå dette, er det nødvendigt, at mennesker behandles forskelligt og tager udgangspunkt i den enkeltes situation og behov. Det kræver, at der er fokus på, hvad der er vigtigt for den enkelte i mødet med sundhedsvæsenet, og inddrager borgerne og deres ressourcer aktivt. Og det kræver, at vi kan matche spændet mellem dem, som kan og vil selv og dem, som har brug for ekstra støtte.

Region Midtjylland vil sikre, at borgerne og sundhedspersonalet sammen træffer beslutningerne. Regionen har fokus på ligeværdig og klar dialog i øjenhøjde mellem sundhedspersonalet og borgerne. Det gælder både i diagnostik, behandlingen og rehabiliteringen samt i beslutninger om patientforløbet. Det gælder også i forhold til en tidlig palliativ indsats og et øget fokus på, hvad der giver den bedste livskvalitet for patienten – også ved livets afslutning.

Mere effektivt sundhedsvæsen

Det sidste spor i målbilledet er et mere effektivt sundhedsvæsen. Regionen skal levere den rigtige indsats og sikre en relevant ressourceanvendelse. Samtidig skal der holdes fast i vores regionale dagsorden om, at mængde ikke nødvendigvis er kvalitet. Mere er ikke nødvendigvis bedre, og mere behandling er ikke kvalitet i sig selv.

Region Midtjylland ønsker et effektivt sundhedsvæsen, der sammentænker økonomi, aktivitet og kvalitet. Der er god økonomi i god kvalitet: Der er en begrundet forventning om, at kvalitetsforbedringer i diagnostik, behandlinger og patientforløb kan frigive ressourcer. Derfor er det afgørende, at Regionen sikrer en tæt og løbende koordinering mellem økonomiarbejdet og kvalitetsarbejdet. På den måde bliver et effektivt sundhedsvæsen også et bæredygtigt sundhedsvæsen.

Et bæredygtigt sundhedsvæsen på patientens præmisser kræver desuden en region, der hele tiden udvikler sig i forhold til at arbejde smartere og gør brug af tidens teknologiske muligheder og de idéer og løsninger, der opstår i hverdagen i klinikken.

Endelig vil Region Midtjylland være en region, der balancerer specialisering og nærhed til borgeren, og der skaber tilbud, der øger tilgængeligheden samtidig med, at det er trygt og fagligt bæredygtigt og efterlever gældende kvalitetsstandarder.

De otte mål i målbilledet

I arbejdet med målbilledet er det vigtigt, at der er enkelthed og fokus på få mål, og at målene giver klinisk mening. Der er i målarbejdet formuleret otte konkrete mål med udgangspunkt i de nationale mål for sundhedsvæsenet samt et regionalt mål om 'god økonomi og relevant aktivitet'. Målene peger tilsammen op imod de tre spor og regionens overordnede vision om et sundhedsvæsen på patientens præmisser.

De otte mål i målbilledet

- Bedre sammenhængende patientforløb
- Styrket indsats for kronikere og ældre patienter
- Forbedret overlevelse og patientsikkerhed
- Behandling af høj kvalitet
- Hurtig udredning og behandling
- Øget patientinddragelse
- Flere sunde leveår
- God økonomi og relevant aktivitet

Forbedringsarbejde som metode

Den fælles ramme for kvalitetsarbejdet i Region Midtjylland er inspireret af Institute for Healthcare Improvement's (IHI) tilgang med forbedringsmodellen og PDSA-cirklen som motor. Region Midtjylland vil således i de kommende år fortsætte det målrettede arbejde med at skabe en forbedringskultur, hvor vil løbende arbejder for at forbedre behandlinger, patientforløb, arbejdsgange m.m. til gavn for patienterne.

Region Midtjylland arbejder løbende med at opbygge kompetencer i forbedringsarbejde. Regionen deltager i den nationale lederuddannelse og herudover iværksættes der i regionen uddannelsesaktiviteter på flere niveauer med det formål at understøtte en forbedringskultur og et fælles sprog og metodekendskab. Der arbejdes ud fra en målsætning om, at mange skal kende og kunne anvende forbedringsmodellen, nogle skal kunne lede forbedringer, mens nogle få skal være eksperter i forbedringsarbejde.

Med henblik på at understøtte, at Regionen får en fælles tilgang til kvalitetsarbejde på tværs af sektorerne målrettes uddannelsesaktiviteterne også kommunerne og almen praksis.

Budget

Forslag til driftsbudgettet for 2024 for sundhedsområdet er udarbejdet med udgangspunkt i økonomiaftalen for 2024 og budgettilpasninger i budget 2024. I alt medfører det et økonomisk råderum til prioriteringer i budget 2024, jf. de følgende afsnit.

Økonomisk råderum som følge af Økonomiaftale for 2024

Regeringen og Danske Regioner indgik 26. maj 2023 Økonomiaftalen for 2024. Økonomiaftalen bidrager til råderummet i Region Midtjylland med 265,3 mio. kr. Nedenstående tabel viser den overordnede realvækst i Økonomiaftalen.

Mio. kr.	Region Midtjylland	Hele landet
Realvækst 2024	-293,3	-1.350,0
Medfinansiering af IT mv.	2,8	13,0
Administrativ besparelse	60,2	277,0
Bloktilskudsfordeling	-51,6	
Omfordeling af effektiviseringskrav fra kvalitetsfundsprojekter	16,6	
Økonomisk råderum sfa. Økonomiaftale 2024	-265,3	-1.060,0

Realvækst 2024

Der er en realvækst på sundhedsområdet i regionerne på 1.350,0 mio. kr. Region Midtjyllands andel af realvæksten er på 293,3 mio. kr. 1,0 mia. kr. af realvæksten er givet til det demografiske træk. Med budgetforslaget er der prioriteret midler til bl.a. medicin og praksisområdet på baggrund af forventningerne til den demografiske udvikling. Det er således primært hospitalerne, der står tilbage med et pres som følge af udviklingen i demografien.

Medfinansiering af IT mv.

I Økonomiaftalen for 2024 er der aftalt landsdækkende IT- og digitaliseringsinitiativer, der finansieres af regionerne. I 2024 er der en stigning på 13,0 mio. kr. på landsplan i forhold til niveauet fra 2023. Region Midtjyllands andel heraf er 2,8 mio. kr.

Administrativ besparelse

I Økonomiaftalen for 2024 er det aftalt, at udgifterne til administration skal reduceres med i alt 300,0 mio. kr. fordelt med 277,0 mio. kr. til Sundhed og 23,0 mio. kr. til Regional Udvikling. Besparelsen fordeles efter bloktilskudsnøglen mellem regionerne. Region Midtjyllands bloktilskud på sundhedsområdet reduceres således med 60,2 mio. kr.

Bloktilskudsfordeling

Bloktilskudskriterierne genberegnes hvert år i forbindelse med den årlige økonomiaftale. Genberegningen betyder i 2024, at Region Midtjyllands andel af bloktilskuddet stiger med 0,04 % svarende til 51,6 mio. kr. Dette skyldes, at Region Midtjyllands befolkningsandel og andelen af ældre borgere stiger mere end landsgennemsnittet.

Omfordeling af effektiviseringskrav fra kvalitetsfundsprojekter

Det er aftalt i Økonomiaftalen for 2017, at 50 % af effektiviseringsgevinsterne fra kvalitetsfunds-byggerierne omfordeles på baggrund af bloktilskudsfordelingen. Da Region Midtjyllands andel af Kvalitetsfunds-midlerne, og i særdeleshed andel af effektiviseringskravene knyttet til kvalitetsfunds-projekterne, er større end

regionens bloktilskudsandel, betyder denne aftale, at Region Midtjylland skal aflevere 16,6 mio. kr. om året i perioden 2017-2025. Region Midtjylland afleverer over de ni år i alt 149,4 mio. kr. til de andre regioner, som følge af denne aftale.

Budgettilpasninger og økonomivurderinger i budget 2024

Budgettilpasninger og økonomivurderinger i budget 2024 omfatter bl.a. tidligere beslutninger, hvor udgiftsprofilen ændrer sig i 2024, og andre budgetændringer af teknisk karakter. Derudover drejer det sig om en række centrale områder, hvor økonomivurderingerne medfører behov for ændrede prioriteringer.

Mio. kr.	Budget 2024
Praksisområdet	191,0
Tilskudsmedicin	155,0
Hospitalsmedicin	36,0
Respiratorpatienter	-15,0
Leasing	15,0
Samhandel	25,0
Dansk Center for partikelterapi	5,0
Lægelige uddannelser	15,5
Tidligere politiske beslutninger	-48,8
Mindre budget- og bevillingsændringer	-2,9
Cyber- og informationssikkerhed	10,9
PL-rul Fællesudgifter og -indtægter 2023	-35,0
Budgettilpasninger og økonomivurderinger	351,7

Praksisområdet

Vurderingen af budgetbehovet for praksisområdet for det kommende år baseres typisk på følgende elementer:

- Forventet budgetafvigelse i indeværende år
- Kendskab til fremtidige udgiftsændringer pba. demografiudviklingen
- Kendskab til fremtidige udgiftsændringer pba. overenskomster

Den største udgift inden for praksissektoren er udgiften til konsultationer hos de alment praktiserende læger. Målt på antal konsultationer pr. borger er Region Midtjylland i 1. kvartal 2023 nogenlunde på højde med årene før COVID-19, hvorimod at antallet af konsultationer pr. borger har været lavere i årene under COVID-19.

Der er i skønnet for 2024 taget højde for engangsudgifter i 2023 samt forventet tilbagebetaling i 2024, som følge af forventet overskridelse af økonomiprotokollatet i 2023.

Tilskudsmedicin

Jf. Sundhedsdatastyrelsen bør Region Midtjylland afsætte 1.672,6 mio. kr. til tilskudsmedicin i 2024. I forbindelse med Økonomiaftalen for 2024 er der skønnet en negativ prisudvikling på tilskudsmedicin. Når den negative prisudvikling indregnes er der samlet set behov for at prioritere 155,0 mio. kr. til området. Region Midtjylland budgetterer tilskudsmedicin på niveauet fra Økonomiaftalen, men det skal bemærkes, at den interne økonomiopfølgning allerede viser et niveau for tilskudsmedicin, der er højere i 2023. Der skal således ske et fald i udgifterne til tilskudsmedicin i 2024 for at budgettet er tilstrækkeligt.

Hospitalsmedicin

Amgros skønner, at udgifterne til hospitalsmedicin i 2024 vil stige med 63,0 mio. kr. for Region Midtjylland. Sundhedsdatastyrelsens tilsvarende skøn er et fald på 3,0 mio. kr. Hvis der tages udgangspunkt i gennemsnittet af de 2 skøn og den forventede budgetafvigelse for hospitalsmedicin i 2023, er der behov for at prioritere 36,0 mio. kr. til området.

Respiratorpatienter

Der er i øjeblikket et lavt niveau af patienter, og der tilkommer færre nye patienter (i forhold til faldet i antal eksisterende patienter). Det vurderes som følge heraf, at der kan frigøres 15,0 mio. kr., der kan prioriteres til andre områder.

Leasing

Region Midtjylland benytter leasing som finansiering i en række sammenhænge, bl.a. i forbindelse med Investeringsplanen. Det vurderes, at leasingydelseerne i 2024 vil stige med 15,0 mio. kr.

Samhandel

På baggrund af prognosen for 2023, vurderes det at der er behov for at prioritere yderligere 25 mio. kr. til samhandelsbudgettet for 2024. Ændringerne skyldes dels nye DRG takster og dels ændringer i køb og salg af sundhedsydelser på tværs af regionerne.

Dansk Center for Partikelterapi

Dansk Center for Partikelterapi på Aarhus Universitetshospital kan som de eneste i Danmark levere højt specialiseret behandling med partikelterapi i form af protoner. Den oprindelige planlægning tilsagde, at budgettet øges løbende, indtil centeret forventes i fuld i drift i 2025. Der er ikke sket budgetøgning siden 2020, men der er igen behov for yderligere driftsmidler til den fortsatte opbygning de kommende år. Dansk Center for Partikelterapi er et landsdækkende center, men der er større søgning til tilbuddet fra patienter bosat i Region Midtjylland end fra de andre regioner, hvilket medfører en reduktion i indtægtsforventningerne. Af disse årsager tilføres Dansk Center for Partikelterapi 5,0 mio. kr. i budget 2024.

Lægelige uddannelser – Centrale udgifter

I Dimensioneringsplanen 2024-2025 hæves antallet af lægelige uddannelsesstillinger i Region Midtjylland. Det stigende antal lægelige uddannelsesstillinger medfører stigende udgifter til lægelige uddannelser. Det vurderes, at der er behov for at prioritere yderligere 15,5 mio. kr.

Det er Sundhedsstyrelsen, der fastsætter de årlige rammer for dimensioneringen af uddannelsesforløb i dimensionsringsplanen, og det er ikke muligt at undsige denne. Det bemærkes, at dimensionsringsplanen både medfører en ekstra udgift på den centrale medfinansieringspulje og på hospitalerne. Med budgetforslaget er der udelukkende prioriteret midler til den centrale del, og hospitalerne skal derudover selv finansiere opdriften på området.

Tidligere politiske beslutninger

Der er tale om politiske beslutninger bl.a. fra tidligere års budgetter, hvor der er en stigende eller faldende udgiftsprofil, der strækker sig ind i 2024. Det drejer sig bl.a. om rengøringsassistenter på Aarhus Universitetshospital, afhentning af blodprøver fra almenpraksis og digitalisering, hertil kommer midler til pl-rul vedr. puljer på Fællesudgifter og -indtægter, der kan indgå i prioriteringen i Budget 2024. Samlet set bidrager de tidligere politiske beslutninger med 48,8 mio. kr., der kan prioriteres i Budget 2024.

Mindre budget- og bevillingsændringer

En række mindre budget- og bevillingsændringer af teknisk karakter, der samlet set medfører stigende udgifter på 2,9 mio. kr.

Cyber- og informationssikkerhed

I Økonomaftalen for 2024 er der prioriteret 50,0 mio. kr. på landsplan til cyber- og informationssikkerhed. Midlerne er prioriteret på anlægsrammen, der ligeledes er fastlagt for 2025. Det er imidlertid vurderingen, at Region Midtjylland har behov for at prioritere midlerne inden for driftsrammen, det vurderes samtidig at der er behov for en varig prioritering for at løse opgaverne vedr. cyber- og informationssikkerhed. På den baggrund prioriteres Region Midtjyllands andel af de 50,0 mio. kr. svarende til 10,8 mio. kr. varigt fra 2024.

Pl-rul Fællesudgifter og -indtægter 2023

I 2023 er der et positivt pl-rul vedr. andet (dvs. det reviderede skøn for priserne er højere end forudsat ved Økonomaftalen for 2023). En andel af pl-rullet vedrører centrale fælleskonti under Fællesudgifter og -indtægter, hvor der ikke vurderes at være behov for midlerne. Der er således 35,0 mio. kr., der kan indgå i prioriteringen i Budget 2024.

Nødvendige prioriteringer i Budget 2024

Nedenfor gennemgås en række nødvendige prioriteringer i budget 2024. Der er tale om områder, hvor der er udvikling i udgifterne, og der på den baggrund er behov for at tilpasse budgetterne i 2024. De foreslåede prioriteringer er baseret på aktuelle skøn for udviklingen i udgifterne for områderne i 2023.

Mio. kr.	Budget 2024
Finansiering af sensorbaserede glukosemålere til diabetespatienter	6,0
Ny lægevagtsaftale	13,7
Oprettelse af Region Midtjyllands akutte natordning	16,5
Microsoft Office 365	20,0
Finansiering af DPD-test på Aarhus Universitetshospital	1,6
Nationalt Center for Overvægt	0,7
Differentieret Livmoderhalskræftscreening	1,2
Afledte driftsudgifter til IT sfa. kommende Investeringsplan 2024-2032	4,3
Driftspulje til transformation	10,0
Finansiering af TVÆRSPOR	3,0
Fællesudbud på laboratorieområdet	3,7
Nødvendige prioriteringer	80,7

Finansiering af sensorbaserede glukosemålere til diabetespatienter

Behandlingsrådet har udgivet en anbefaling om at udlevere sensorbaserede glukosemålere til alle voksne patienter med type 1 diabetes. Implementering af anbefalingen vil betyde en merudgift for regionerne.

Implementering af anbefalingen forventes startet op pr. 1. januar 2024 og er varigt.

Ny lægevagtsaftale

Region Midtjylland og PLO-Midtjylland er blevet enige om en ny lægevagtsaftale. Som en del af aftalen får lægerne fra den 1. juli 2023 en starttakst på 2.100 kr. pr. påbegyndt sygebesøgs vagt. Starttaksten forventes at give årlige udgifter på 11,2 mio. kr.

Det er ligeledes aftalt, at Region Midtjylland skal stå for ekstra assistance i lægevagten på akuthospitalerne. Assistancen træder i kraft den 1. september 2023. Der forventes at være øgede lønudgifter på 2,5 mio. kr. årligt.

Samlet set er der behov for at prioritere 13,7 mio. kr.

Oprettelse af Region Midtjyllands akutte natordning

Den nye lægevagtsaftale indebærer, at PLO-Midtjylland ikke længere er forpligtet til at varetage vagtopgaven om natten. Region Midtjylland skal derfor sikre, at opgaven varetages på anden vis, end det sker i dag. Region Midtjylland overtager den akutte natordning pr. 1. marts 2024.

Da regionsrådet traf beslutning omkring den akutte natordning i slutningen af maj, var forventningen at merudgifterne til drift ville blive op til 10,0 mio. kr. årligt. Der var stor usikkerhed omkring beregningen, og der er fortsat usikkerhed omkring økonomien, men planlægningen er nu gået i gang, og økonomien er blevet genberegnet. På nuværende tidspunkt forventes de årlige merudgifter til driften at være på 12,5 mio. kr. I 2024, hvor der endnu ikke er helårseffekt, forventes merudgifterne at være 7,0 mio. kr.

Hertil kommer etableringsomkostninger, der efter en genberegning forventes at blive 7,0 mio. kr. højere end vurderet i maj måned. Nogle af etableringsudgifterne forventes at falde allerede i 2023. Etableringsudgifterne forventes i alt at være på 17,5 mio. kr., og fordele sig med 8,0 mio. kr. i 2023 og 9,5 mio. kr. i 2024.

Samlet set prioriteres 16,5 mio. kr. i 2024 og 12,5 mio. kr. fra 2025 og frem.

Microsoft Office 365

Region Midtjylland indgik sammen med de øvrige regioner i foråret 2022 en 3-årig aftale med Microsoft om køb af licenser til anvendelse af Microsoft 365 til alle medarbejdere.

Aftalen indebærer væsentligt øgede udgifter til licenser foruden væsentlige implementeringsudgifter til indførelsen af de nye teknologier. Den nye vifte af løsninger tilbydes til alle relevante medarbejdere i regionen, og det er primært omfanget af anvendelsen, der påvirker valg af licenstype for den enkelte. Direktionen har besluttet at samle alle decentrale budgetter til Microsoft licenser samt implementeringsomkostninger i en pulje på koncernniveau som en varig budgetoverførsel.

Ud over af den finansiering, der kommer fra enhederne, vil der være et budgetbehov på yderligere 20,0 mio. kr. i 2024 og frem.

Finansiering af DPD-test på Aarhus Universitetshospital

I 2020 kom en national anbefaling fra Lægemiddelstyrelsen om, at patienter forud for igangsætning af bestemte typer kræftbehandlinger skal testes for mangel på leverenzymet DPD. En genotypetest skal således hjælpe med at finde patienter, som har et lavt niveau af leverenzymet DPD. Nogle af disse patienter har øget risiko for forgiftning og alvorlige bivirkninger ved behandling med bestemte lægemidler.

Hidtil har regionsrådet givet midlertidige bevillinger til finansiering af DPD-test på Aarhus Universitetshospital, men der ses behov for en permanent regional grundbevilling.

Det foreslås derfor, at der fra 2024 varigt afsættes 1,6 mio. kr. pr. år.

Nationalt center for overvægt

Sundhedsdirektørkredsen i Danske Regioner har besluttet, at Nationalt Center for Overvægt skal være regionalt finansieret fra 2024 og frem, og at der søges politisk godkendelse i de enkelte regionsråd.

Danske Regioner lægger op til en basisudgift på 3,0 mio. kr., der fordeles mellem regionerne. Dette svarer til 0,7 mio. kr. for Region Midtjylland.

Differentieret livmoderhalskræftscreening

Sundhedsstyrelsen anbefalede i maj 2018, at regionerne gennemfører en kontrolleret differentieret implementering af HPV screening til kvinder mellem 30 og 59 år.

At der er tale om en differentieret implementering betyder, at regionerne har fordelt tre forskellige test-metoder mellem sig – og den oprindelige plan var, at der efter tre år vil blive vurderet, hvilken metode, der fremadrettet skal bruges i livmoderhalskræftsscreenings-programmet i hele landet.

På grund af en forsinket opstart og det faktum, at der endnu ikke er truffet beslutning om, hvilken metode, der fremadrettet skal bruges i hele landet, er det nødvendigt at forlænge finansieringen af de dyrere test i yderligere (minimum) to år.

Programmet er sat i værk, og der er tale om at forlænge forsøgsperioden, indtil der træffes en beslutning i regi af Sundhedsstyrelsen om den fremtidige metode for test.

Der er således behov for, at der i budgettet for 2024 og 2025 afsættes 1,2 mio. kr. årligt til livmoderhalskræftsscreeningsprogrammet.

Afledte driftsudgifter til IT sfa. kommende investeringsplan 2024-2032

Udvalg for bæredygtighed, teknologi og anlæg og regionsrådet arbejder frem mod vedtagelsen af Budget 2024 med Investeringsplan 2024-2032. Alt efter hvordan Investeringsplanen udformes, og hvad den kommer til at indeholde, kan der være afledte driftsudgifter på IT, der skal prioriteres i Budget 2024. Beløbet vil blive revurderet og opdateret efter fastlæggelse af Investeringsplanen i forbindelse med 2. behandlingen af budget 2024

Forslaget er udarbejdet med henblik på, at der i udarbejdelsen af driftsbudgettet for 2024 tages højde for, at Investeringsplan 2024-2032 kan medføre afledte driftsudgifter til IT.

Der prioriteres på den baggrund 4,3 mio. kr.

Driftspulje til transformation

Der foreslås afsat en pulje på driftsbudgettet til transformationsprojekter.

Et stigende indbyggertal samt en voksende gennemsnitsalder i regionen medfører et større behov for behandling og dermed et større pres på hospitalerne. De udfordringer, som regionen og hele den offentlige sektor ser ind i, er i deres karakter og samtidighed ikke set tidligere. Problemerne har en høj grad af kompleksitet og indeholder paradokser, modsatrettede interesser og kan virke uoverskuelige i omfang.

Det er ikke muligt at løse eller påvirke problemerne med de løsninger og metoder, der kendes på nuværende tidspunkt. Det vil derfor være nødvendigt at finde nye løsninger for at finde balancen mellem økonomi, vores medarbejdere, arbejdsmiljø og patienternes rettigheder, efterspørgsel og forventninger. Løsningerne kan blandt andet findes gennem transformation af sundhedsvæsenet.

Der er behov for at igangsætte initiativer i den kliniske drift og i de administrative stabe for at udvikle og forandre opgaveløsningen. Initiativerne skal helt overordnet forandre og håndtere a) det stigende antal borgere, b) faldet i antallet af borgere i den arbejdsduelige alder dvs. fastholdelse og rekrutteringsudfordringen og c) en økonomi - der også de kommende år vil være presset.

Direktionen sætter gang i en årlig afrapportering på de initiativer, der igangsættes med midler fra driftspuljen til Transformation. De enkelte initiativer skal vurderes i forhold til de elementer, der indgår i trekanten fra indledningen af notatet. Det vil sige hvilken betydning har initiativet i forhold til:

- Borgerne - Fx en reduktion i efterspørgslen eller forbedring af kvaliteten
- Medarbejderne - Fx en reduktion i timeforbruget for personalet, eller en forbedring af arbejdsmiljøet.
- Økonomien - Fx en reduktion af udgifterne.

Der afsættes en pulje på 10,0 mio. kr. årligt fra 2024 og frem.

Finansiering af TVÆRSPOR

Der er behov for, at der findes finansiering af TVÆRSPOR. TVÆRSPOR blev startet op som et forskningsprojekt i 2016 med det formål, at skabe ny viden om patientforløb på tværs af sektorer, kortlægge årsager til uhensigtsmæssige indlæggelser og genindlæggelser samt at udvikle sundhedsfaglige løsninger og beslutningsstøttemodeller til Sundhedsvæsenet.

Formålet med TVÆRSPOR er at bidrage til transformation af sundhedsvæsenet. På baggrund af data arbejdes der med det store pres på sundhedsvæsenet fra stigende demografi og manglende ressourcer. TVÆRSPOR udgør i dag et unik datasæt som bruges til at skabe ny viden. Gennem undersøgelser af hypoteser, tendenser og mønstre kan det være en vigtig brik i forhold til at prioritere, skabe overblik og forbedre patientforløb, og på den måde bidrage til transformationen af sundhedsvæsenet i Region Midtjylland.

Indtil nu har TVÆRSPOR været finansieret af midlertidige bevillinger fra regionen, fondsdonationer, eksterne

bevillinger samt en underskudsgaranti fra Regionshospitalet Horsens. Der er nu behov for en permanent regional grundbevilling for, at der kan skabes stabilitet og bedre mulighed for tiltrækning og fastholdelse af medarbejdere til området.

Der er behov for varig finansiering fra 2024 og frem. Det samlede finansieringsbehov er på 3,0 mio.kr. i 2024 stigende til 3,6 mio.kr. i 2025 og frem.

Fællesudbud på laboratorieområdet

Danske Regioner er i gang med at opstarte Fællesregional handleplan for modernisering af IT-understøttelsen på det diagnostiske område. Som første led skal der gennemføres et fællesudbud på det diagnostiske område. Der skal samlet set prioriteres 17,0 mio. kr., hvoraf Region Midtjyllands andel udgør 3,7 mio. kr.

Politiske prioriteringer i budgetforliget 2024

Der henvises til budgetforliget i afsnit 1.5.

Driftsbudget

Tabellen nedenfor indeholder en opdeling af budgettet på bevillingsområderne for Sundhed.

Nettobevilling Budget 2024 og Budgetoverslagsår 2025-2027 (Udgiftsbaseret)

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
				2025	2026	2027
Regionshospitalet Horsens	1.371,3	1.208,7	1.208,3	1.208,5	1.208,5	1.208,5
Regionshospitalet Randers	1.480,8	1.284,7	1.286,4	1.281,9	1.284,9	1.278,2
Regionshospitalet Gødstrup	3.296,6	2.730,4	2.718,5	2.695,3	2.685,4	2.685,4
Hospitalsenhed Midt	3.018,6	2.784,1	2.791,4	2.803,3	2.784,9	2.770,9
Aarhus Universitetshospital	8.797,0	8.194,0	8.281,7	8.270,0	8.270,8	8.270,9
Præhospitalet	973,7	935,5	938,1	937,0	941,3	939,9
Psykiatrien	2.228,2	2.252,0	2.295,3	2.326,3	2.330,7	2.330,7
Fællesudgifter og -indtægter	1.480,1	2.389,4	2.483,8	2.365,6	2.535,9	2.730,1
Praksissektoren	4.217,2	4.245,0	4.438,7	4.460,8	4.482,5	4.501,1
Tilskudsmedicin	1.496,0	1.517,4	1.672,6	1.692,6	1.712,6	1.732,6
Servicefunktioner	524,2	551,5	590,6	589,3	593,0	593,0
Sundhed i alt	28.883,8	28.092,5	28.705,5	28.630,7	28.830,5	29.041,3

2.2 Regionshospitalet Horsens

Formål

Hospitalets optageområde dækker Horsens, Hedensted, Odder og Skanderborg kommuner svarende til ca. 233.000 borgere.

Regionshospitalet Horsens varetager akutmedicin, ortopædkirurgi, kirurgi samt gynækologi/obstetrik, herunder fertilitetsbehandling. Hospitalet er regionens tredje største fødested. Regionshospitalet Horsens varetager ligeledes seks interne medicinske specialer, et dialyseafsnit samt klinisk biokemi, billeddiagnostik, fysio- og ergoterapi samt anæstesiologi, herunder intensiv medicin. Endeligt er der pædiatri og urologi, der begge drives af Aarhus Universitetshospital.

Til Regionshospitalet Horsens hører også Skanderborg Sundhedshus og Livsstilscenter Brædstrup. I sundhedshuset varetages en række ambulante funktioner, mens livsstilscentret tager imod borgere, som indlægges med henblik på at opnå livsstilsændringer.

Budget

	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoveslagsår		
Mio.kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nettodriftsudgifter i alt	1.371,3	1.208,7	1.208,3	1.208,5	1.208,5	1.208,5

I Budget 2024 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 1.558 helårsstillinger.

2.3 Regionshospitalet Randers

Formål

Hospitalet består af Regionshospitalet i Randers og Grenaa Sundhedshus.

Regionshospitalet Randers er akuthospital for den nordøstlige del af regionen. Optageområdet dækker kommunerne Randers, Norddjurs, Syddjurs og Favrskov, svarende til ca. 230.000 borgere. Hospitalet varetager endvidere akutforpligtigelsen for den sydlige del af Mariagerfjord Kommune.

Regionshospitalet Randers varetager otte interne medicinske specialer og har desuden dialysesatellit betjent fra Aarhus Universitetshospital. Der varetages ortopædkirurgi, kirurgi og en ambulant urologisk fællesfunktion betjent fra Aarhus Universitetshospital samt gynækologi/obstetrik og pædiatri. Hospitalet har desuden billed-diagnostik, klinisk biokemi og patologi.

Regionshospitalet Randers omfatter Afdeling for Folkeundersøgelser, der for hele regionen varetager koordinering, forskning mv. inden for de nationale screeningsprogrammer. I forlængelse heraf varetager hospitalet en stor del af de undersøgelser og den kirurgi, der følger af programmerne inden for livmoderhals- og tarmkræftscreening.

Grenaa Sundhedshus hører under Regionshospitalet Randers. Sundhedshuset har akutklinik og ambulante funktioner. Sundhedshuset er etableret i samarbejde med Norddjurs Kommune.

Budget

	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoveslagsår		
Mio.kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nettodriftsudgifter i alt	1.480,8	1.284,7	1.286,4	1.281,9	1.284,9	1.278,2

I Budget 2024 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 1.615 helårsstillinger.

2.4 Regionshospitalet Gødstrup

Formål

Regionshospitalet Gødstrup er akuthospital for ca. 288.000 borgere i kommunerne: Herning, Holstebro, Ringkøbing-Skjern, Ikast-Brande, Lemvig og Struer. Der er fælles akutmodtagelse i Gødstrup og akutklinikker i Holstebro, Ringkøbing og Lemvig.

Der er 9 specialer inden for intern medicin. De 8 af specialerne er organiseret i Medicinsk Afdeling. Hjertesygdomme er en selvstændig afdeling.

Enheden har kirurgiske specialer inden for områderne: Ortopædkirurgi, mave-tarmkirurgi, urinvejskirurgi, kvindesygdomme, øjne og øre-næse-hals.

Robotassisterede operationer varetages inden for kvindesygdomme, kirurgi, urinvejskirurgi og øre-næse-hals.

Der er fødeafsnit i Gødstrup samt en afdeling for Børn og Unge.

Nuklearmedicin med PET/CT, klinisk biokemi, fysio- og ergoterapi samt ernæringsterapi er ligeledes en del af opgavefeltet i optageområdet. Røntgen og blodprøvetagning udføres i både Holstebro, Ringkøbing, Lemvig og Tarm.

Regionshospitalet Gødstrup varetager, for borgerne i de ni midt- og vestjyske kommuner, behandlingen inden for områderne øre-næse-hals, øjensygdomme, urinvejskirurgi, onkologi, hæmatologi og arbejdsmedicin. I forhold til høreklub og urinvejskirurgi er der udefunktion på Regionshospitalet Viborg. Arbejdsmedicin har udefunktion i Skive. Det neurologiske speciale varetager trombolyse af akut apopleksi som det ene af to steder i regionen.

Klinisk socialmedicin og rehabilitering, Ambuflex (Patient-rapporterede-oplysninger) samt Klinik for Lugte- og Smagsforstyrrelser dækker alle regionens borgere.

Regionshospitalet Gødstrup varetager - som et forsøgsprojekt - Klinik for Almen Medicin i Lemvig Sundhedshus. Klinikken betjener ca. 6.400 lokale borgere med almen medicinske ydelser.

Parallelt med patientbehandlingen varetager Regionshospitalet Gødstrup en betydelig uddannelses- og forskningsindsats forankret i NIDO | Center for Forskning og Uddannelse.

I løbet af et kalenderår gennemfører mange studerende og elever en del af deres uddannelse ved Regionshospitalet Gødstrup. Hertil kommer uddannelsen af yngre læger samt anden postgraduat uddannelse. Enheden har i 2023 fem universitetsklinikker og flere veletablerede forskningsafsnit. Der er etableret uddannelses- og forskningsaktivitet i næsten alle af de kliniske og parakliniske afdelinger i Regionshospitalet Gødstrup.

Budget

	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
Mio.kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nettodriftsudgifter i alt	3.296,6	2.730,4	2.718,5	2.695,3	2.685,4	2.685,4

I Budget 2024 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 3.083 helårsstillinger.

2.5 Hospitalsenhed Midt

Formål

Hospitalsenhed Midt består af Regionshospitalet Viborg, Regionshospitalet Skive, Regionshospitalet Silkeborg og Regionshospitalet Hammel Neurocenter (inkl. afsnit for neurorehabilitering på RH Lemvig). Regionshospitalet Viborg er akuthospital for de ca. 242.000 borgere i Viborg, Skive og Silkeborg kommuner. Regionshospitalet Silkeborg har døgndækkende akutklinik og modtager akutte visiterede medicinske patienter kl. 8-17 på hverdage. Regionshospital Skive har ligeledes akutklinik.

På Regionshospitalet Viborg varetages pædiatri, neurologi (herunder en række specialiserede funktioner

inden for klassisk neurologi) og de fleste intern medicinske specialer (hud- og kønssygdomme varetages ambulant i samarbejde med Aarhus Universitetshospital). Hjertesygdomme er en selvstændig afdeling. Inden for de kirurgiske specialer varetages ortopædkirurgi, kirurgi, karkirurgi og gynækologi/obstetrik for eget optageområde. Hospitalsenhedens fødeafsnit er placeret på Regionshospitalet Viborg. Derudover varetages billeddiagnostik, fysiologi/nuklearmedicin, klinisk biokemi og patologi. Der varetages funktioner og patientforløb for større dele af regionen inden for bl.a. kirurgi (fedme- og mammakirurgi), karkirurgi (inkl. sårcenter), nuklearmedicin og patologi samt inden for hjertesygdomme og andre intern medicinske specialer. I Vestdansk Center for Rygmarvsskade findes desuden højtspecialiseret neurorehabilitering for hele den vestlige del af landet.

På Regionshospitalet Viborg findes også Høreklínik og Urinvejskirurgisk dagkirurgi, der er drevet af Regionshospitalet Gødstrup.

På Regionshospitalet Silkeborg er opgaverne organiseret i to centre: Center for Planlagt Kirurgi og Diagnostisk Center, hvor begge har regionsdækkende opgaver inden for visse specialer og en særlig rolle i forhold til at udvikle optimerede patientforløb. Her varetages de fleste intern medicinske specialer, billeddiagnostik, klinisk biokemi, ortopædkirurgi og fokuserede klinikker for behandling af grå stær, obstruktiv søvnapnø og langvarige non-maligne smertetilstande. Der varetages funktioner og patientforløb for større dele af regionen inden for flere af de ortopædkirurgiske og medicinske specialer, bl.a. ryggkirurgi og reumatologi. I intensivafsnittet behandles bl.a. patienter til Hammel Neurocenter, som har behov for intensiv behandling under neurorehabilitering.

På Regionshospitalet Skive varetages neurorehabilitering (afsnit under Hammel Neurocenter), arbejdsmedicinsk klinik (drevet af Regionshospitalet Gødstrup), en række medicinske klinikker, søvnklinik, fertilitetsklinik og billeddiagnostik. På Regionshospitalet Skive er også Skive Sundhedshus etableret i samarbejde med Skive Kommune.

På Regionshospitalet Hammel Neurocenter varetages behandling/neurorehabilitering af hjerneskade, inkl. højtspecialiseret funktion dækkende hele befolkningen i Vestdanmark. Hammel Neurocenter har afsnit for neurorehabilitering i både Hammel, Skive og Lemvig.

I Hospitalsenhed Midt arbejdes der efter, at uddannelse og forskning er sammentænkt og værdiskabende for patienterne, de pårørende og det integrerende sundhedsvæsen generelt. Samspillet mellem den kliniske drift og uddannelse og forskning på alle niveauer og specialer er et centralt parameter for udvikling af Hospitalsenhed Midts behandling til patienterne.

Budget

	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
Mio.kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nettodriftsudgifter i alt	3.018,6	2.784,1	2.791,4	2.803,3	2.784,9	2.770,9

I Budget 2024 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 3.800 helårsstillinger.

2.6 Aarhus Universitetshospital

Formål

Aarhus Universitetshospital er et internationalt anerkendt og højtspecialiseret universitetshospital, der samtidig er akuthospital for 365.000 borgere i Aarhus og på Samsø. Det er Region Midtjyllands højtspecialiserede hospital med behandling, forskning, udvikling og uddannelse på internationalt niveau. Her kommer patienter med behov for akut eller planlagt specialiseret behandling fra hele Region Midtjylland, men også fra resten af landet.

Aarhus Universitetshospital varetager samtlige lægefaglige specialer og arbejder til stadighed med at sikre og udvikle spydspidsområder gennem forskning og særlige satsningsområder. Det er en faglig styrke, at Aarhus Universitetshospital har stort set alle hospitalsfunktioner samlet under ét tag, og det er især en fordel for patienter med sygdomme, der kræver specialister fra flere specialer.

På en lang række højtspecialiserede områder har Aarhus Universitetshospital international status som Center of Excellence.

Hospitalet betjener flere af regionshospitalerne med fællesfunktioner og konsulentbistand – bl.a. inden for urinvejskirurgi, led- og bindevævssygdomme, infektionssygdomme, øre-, næse- og halskirurgi, nyresygdomme, blodsygdomme, strålebehandling, børn og unge, blodbank og immunologi samt klinisk

mikrobiologi. Aarhus Universitetshospital har desuden vagtfunktion for hele regionen inden for røntgen og skanning.

Aarhus Universitetshospital har en særlig opgave inden for forskning, hvor et tæt samarbejde med Aarhus Universitet udvikler og understøtter forskningen på såvel Aarhus Universitetshospital som på regionshospitalerne. Der forskes på alle afdelinger, og der er tale om forskning på et højt internationalt niveau, der publiceres i internationalt anerkendte videnskabelige tidsskrifter.

Aarhus Universitetshospital er et stort uddannelsessted for alle faggrupper i sundhedsvæsenet og har særlige opgaver i forhold til varetagelse af de specialiserede uddannelser. Desuden bidrager Aarhus Universitetshospital til udvikling af faglige, organisatoriske og patientinvolverende fremskridt til gavn for patienterne.

Aarhus Universitetshospital skaber resultater gennem samarbejde. Hospitalet investerer i relationer både internt i Region Midtjylland med regionshospitalerne, praktiserende læger, Aarhus Kommune m.fl. og nationalt med øvrige hospitaler i Danmark for at skabe samarbejde til gavn for patienterne. Der er desuden netværk og samarbejder med specialister i ind- og udland om forskning og udvikling inden for mange forskellige former for diagnostik og behandling.

Budget

	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
Mio.kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nettodriftsudgifter i alt	8.797,0	8.194,0	8.281,7	8.270,0	8.270,8	8.270,9

I Budget 2024 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 8.785 helårsstillinger.

2.7 Præhospitalet

Formål

Præhospitalets formål er at sikre den rette hjælp i rette tid til alle patienter. Det gør Præhospitalet ved at visitere, koordinere og yde den sundhedsfaglige indsats fra første henvendelse til AMK-vagtcentralen, til patienten er færdigbehandlet eller overtaget af det øvrige sundhedsvæsen.

Indsatsen ydes i form af vagtcentral, ambulancer, akutlægebiler, akutlægeheliokoptere og andre præhospitale ordninger. Præhospitalet har derudover ansvaret for transport af Region Midtjyllands borgere til og fra behandling på hospitaler i og uden for regionen samt for den sundhedsfaglige koordinering ved større ulykker eller særlige hændelser.

Budget

	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
Mio.kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nettodriftsudgifter i alt	973,7	935,5	938,1	937,0	941,3	939,9

I Budget 2024 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 638 helårsstillinger.

2.8 Psykiatrien i Region Midtjylland

Formål

Psykiatrien i Region Midtjylland varetager alle opgaver vedrørende psykiatrisk udredning og behandling i Region Midtjylland.

Psykiatrien i Region Midtjylland råder over voksenpsykiatriske afdelinger i Gødstrup (Lemvig, Holstebro, Ringkøbing, Tarm), Midt (Viborg, Skive og Silkeborg), Horsens (Odder, Skanderborg), Randers (Ebeltoft, Grenå, Rønne) og på Aarhus Universitetshospital, hvor der findes to voksen-psykiatriske afdelinger. Der findes retspsykiatriske afdelinger i Aarhus og Viborg.

Regionen råder endvidere over en børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling, der har afsnit i Aarhus, Viborg og Gødstrup.

Tilbuddene omfatter indlæggelse, dagbehandling og ambulant behandling. Flere psykiatriske afdelinger har specialiserede funktioner, der dækker større geografiske områder.

Psykiatrien i Region Midtjylland råder pr. 1. januar 2024 over 535 normerede senge. Der findes sengeafsnit på alle afdelinger.

Den ambulante aktivitet sker i afdelingerne eller lokalt. En del af aktiviteten varetages i et tæt samarbejde med kommunerne i lokale psykiatrhuse i Aarhus, Holstebro og Silkeborg.

Budget

	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
Mio.kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nettodriftsudgifter i alt	2.228,2	2.252,0	2.295,3	2.326,3	2.330,7	2.330,7

I Budget 2024 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 2.852 helårsstillinger.

2.9 Fællesudgifter og -indtægter

I efterfølgende tabel fremgår de samlede nettodriftsudgifter for området.

	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
Mio. kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nettodriftsudgifter i alt	1.479,5	2.405,5	2.483,8	2.365,6	2.535,9	2.730,1

Den følgende tabel viser fordelingen på de ti delområder.

Mio. kr.	Budget 2024
Fokusområder	957,8
Fællespuljer til udmøntning	751,3
Personale og uddannelse	467,7
It og anskaffelser	154,2
Ejendomme og investeringer	-1,1
Forskning og samarbejde	74,5
Nære Sundhedstilbud	21,6
Øvrige fællesområder	130,0
Midlertidige fællespuljer	-182,8
Hospice og palliativ indsats	83,9
Specialområde Kommunikation og Handicap - Sundhed	26,7
I alt	2.483,8

I det efterfølgende er de forskellige områder i tabellen nærmere gennemgået.

2.9.1 Fokusområder

Den følgende tabel viser fokusområder i 2024.

Fokusområder

Mio. kr.	Budget 2024
Samhandel mellem regioner	292,3
Behandling på privathospitaler (udvidet frit sygehusvalg)	76,5
Refusion af hospitalernes medicinforbrug	83,4
Respiratorbehandling i eget hjem	283,8
Patientforsikring	221,9
I alt	957,8

Samhandel mellem regioner

Samhandel mellem regioner omfatter Region Midtjyllands centrale udgifter og indtægter forbundet med borgeres behandling i en anden region end bopælsregionen.

Budgettet omfatter:

Udgifter til hospitalsbehandling på hoved- og regionsfunktionsniveau samt enkelte behandlinger på højt specialiseret niveau af borgere med bopæl i Region Midtjylland foretaget i en anden region, dog undtaget enkelte udgifter til hoved- og regionsfunktionsbehandling på Vejle Sygehus, der er decentraliseret til Aarhus Universitetshospital.

- Indtægter fra hospitalsbehandling på hoved- og regionsfunktionsniveau af borgere med bopæl uden for Region Midtjylland foretaget i Region Midtjylland, dog undtaget indtægter på hoved- og regionsfunktionsniveau på Aarhus Universitetshospital.

Alle indtægter på højt specialiseret behandling på Aarhus Universitetshospital og Hospitalsenhed Midt samt hoved- og regionsfunktionsbehandling på Aarhus Universitetshospital er decentraliseret og fremgår derfor ikke af det centrale budget på samhandelskontoen. Udgifterne til højt specialiseret behandling er også decentraliseret, med undtagelse af visse højt specialiserede behandlinger, der ikke kan foretages i Region Midtjylland.

Behandling på privathospitaler (udvidet frit sygehusvalg)

Regionens udgifter til privathospitaler omhandler patienternes ret til at blive behandlet på et privathospital, hvis der ikke kan tilbydes behandling på et offentligt hospital inden for behandlingsfristen på én måned. Derudover har regionens hospitaler også pligt til at udrede patienter inden for én måned. I de tilfælde, hvor det ikke er muligt at udrede og behandle patienterne inden for fristen, kan privathospitaler anvendes. Udgifterne til kontoen omhandler således patienter henvist efter reglerne om udvidet frit sygehusvalg.

Regionen har decentraliseret budgetansvaret for udredning og behandling på privathospital inden for områderne ortopædkirurgi, kirurgi, urologi, øre-, næse- og hals samt radiologi. Decentraliseringen af budgetansvaret betyder, at udgifterne til udredning og behandling på privathospital på de fem decentraliserede områder finansieres af hospitalerne. Området for behandling på privathospital er i forandring, hvilket betyder, at der i 2024 vil være en vis usikkerhed på kontoen.

Refusion af hospitalernes medicinforbrug

Refusionsmodellen på medicinområdet indebærer, at hospitalerne får 100 % økonomisk refusion af udgifterne til medicin, når de nationale og regionale anbefalinger følges. Der gives ikke økonomisk refusion, når de nationale og regionale anbefalinger ikke følges. Finansieringen er dermed i høj grad knyttet an til anbefalingerne fra Medicinrådet.

I løbet af budgetåret 2024 følges der op på eventuelle ændrede forventninger til udgiften til medicin. Ved regnskabsårets afslutning foretages en endelig regulering i forhold til det faktiske forbrug. Hvis den faktiske udgift er mindre end skønnet i løbet af året, skal hospitalerne tilbagebetale mindreforbruget.

Udgifter til blødermedicin til behandling af patienter fra Region Midtjylland er ligeledes en del af puljen. Udgifterne på området kan ændre sig markant over kort tid, idet der i nogle tilfælde er tale om få meget dyre patienter. Der er også medicinske behandlinger inden for andre områder, hvor relativt få patienter kan betyde vækst i medicinudgifterne, fx ved forskellige sjældne sygdomme, hvor medicinen er dyr.

Respiratorbehandling i eget hjem

Regionens forpligtelser i forbindelse med respiratorbehandling i eget hjem er beskrevet i vejledning fra Sundhedsstyrelsen. Udgifterne hertil bliver bogført centralt. Patienterne visiteres gennem Respirationscenter Vest (RCV) til respiratorisk betinget behandling og overvågning i eget hjem. Visiteringen af patienter til respiratorbehandling sker ud fra kriterier oprindeligt beskrevet af Sundhedsstyrelsen, der er udmøntet i regionale visitationskriterier.

Udgifterne til respiratorbehandling vedrører i overvejende grad udgifter til personale, som skal være til stede i hjemmet for at sikre, at behandlingen foregår på betryggende vis. I de fleste sager medfinansierer kommunerne 33 % af udgifterne (andelen afspejler den sociale, ikke-sundhedsrelaterede andel af personaleudgifterne), mens regionerne betaler de øvrige 67 %. Som følge af faldende antal patienter, er udgifterne på området også faldende.

Udviklingen i regionens udgifter til området er bestemt af behovet for respiratorisk betinget behandling og overvågning samt den gennemsnitlige pris for regionen pr. ordning.

Patientforsikring

På kontoen til patientforsikring afholdes udgifter til erstatning for behandlingsskader og tandlægeskader. Herudover dækker kontoen udgifter til administrationsbidrag til Patienterstatningen, Styrelsen for Patientklager.

Ca. 70 % af udgifterne til patientforsikring vedrører erstatninger for behandlingsskader, hvor Patienterstatningen sagsbehandler anmeldelser om skader og tilkender erstatning. Hospitalet opkræves en selvrisiko på max 100.000 kr. pr. erstatningssag, der indtægtsføres på den centrale konto til patientforsikring.

Styrelsen for Patientklager varetager klagesager over den sundhedsfaglige behandling samt klager over Patienterstatningens afgørelser om erstatning.

2.9.2 Fællespuljer til udmøntning

På Fællespuljer til udmøntning budgetteres udgifter og indtægter, der ikke objektivt kan fordeles på de enkelte hospitaler/områder ved budgetlægningen.

Fælles puljer til udmøntning

Mio. kr.	Budget 2024
Puljen for særlige aktivitetsprojekter og garantiklinikker	0,7
Screening for tyk- og endetarmskræft (Kræftplan III)	67,9
Besparelse på indkøbsområdet	-4,2
Lov- og cirkulæreprogram samt andre reguleringer	178,1
Pulje til overførsler og konsolidering	238,4
Kræftplan IV	13,5
Pulje til PL-rul	106,7
Pulje til psykiatri	10,3
Pulje til ubalancer og konsolidering	46,0
Pulje til vedligeholdelsesnødvendige projekter	13,5
Pulje til bæredygtighed	1,5
Nye initiativer til øget lighed i sundhed	8,2
Pulje til transformation	10,0
Politisk prioriteringspulje til uforudsete udgifter	60,7
I alt	751,3

Pulje til overførsler og konsolidering

Puljen indeholder primært midler til den resterende del af overførselsrammen for budget 2024.

Pulje til psykiatri

Puljen indeholder blandt andet udmøntede finanslovsmidler til styrket kapacitet i Psykiatrien i Region Midtjylland.

2.9.3 Personale og uddannelse

Personale og uddannelse består af en række forskellige puljer og udgifter, der fremgår af følgende tabel.

Personale og uddannelse

Mio. kr.	Budget 2024
Lægernes kliniske videreuddannelse	252,9
Lægeuddannelse i almen praksis	110,8
Uddannelsesinitiativer for akut medicin	4,8
Udgifter til ansatte social- og sundhedsassistentelever	0,4
Uddannelse af sundhedsprofessionelle	7,8
Styrkelse af uddannelsesområdet	15,0
Udvikling af ledelse, organisation og medarbejdere	5,3
Personalepolitiske puljer	15,6
Centrale overenskomstmidler	6,2
Det nationale ledelsesprogram	2,3
Arbejdsskadeforsikring og AES	35,6
MidtSim, Færdigheds- og simulationstræning	10,9
I alt	467,7

Lægernes kliniske videreuddannelse

Der er budgetteret med 252,9 mio. kr. til udgifter og medfinansiering af lægernes kliniske videreuddannelse på hospitalerne. Puljen udmøntes til hospitalerne ultimo 2024.

Personalepolitiske puljer – HR Puljer

Der er budgetteret med Personalepolitiske puljer på 15,6 mio. kr., jf. de detaljerede bemærkninger under HR under Fælles formål og administration.

Arbejdsskadeforsikringer og AES

Der budgetteres med i alt 35,6 mio. kr. til dækning af udgifter i forbindelse med arbejdsskader og AES, jf. de detaljerede bemærkninger under Regionssekretariatet under Fælles formål og administration.

2.9.4 It og anskaffelser

It og anskaffelser består af en række forskellige puljer og udgifter, der fremgår af følgende tabel.

It og anskaffelser

Mio. kr.	Budget 2024
Centrale leasingudgifter	103,9
Implementeringstiltag IT	27,3
Tværregionale implementeringstiltag IT	7,0
Pulje til administrative IT-systemer	2,1
Datafangstsystem til DDD (Dansk Diabetes Database)	0,2
Pulje til telemedicin	13,7
I alt	154,2

2.9.5 Ejendomme og investeringer

Ejendomme og investeringer består af en række forskellige puljer og udgifter, der fremgår af efterfølgende tabel.

Ejendomme og investeringer

Mio. kr.	Budget 2024
Udgifter ifbm. investeringsplanen	-13,8
Pilotprojekt. elladestandere	0,5
Pilotprojekt. Kortlægning af energiprojekter	0,0
Medicoanskaffelser	12,2
I alt	-1,1

Budgetterne på medicoanskaffelser modsvares af en tilsvarende bevilling på anlæg til de enkelte enheder for anskaffelser mellem 0,1 og 1,0 mio. kr.

2.9.6 Forskning og samarbejde

Forskning og samarbejde består af en række forskellige puljer og udgifter, der fremgår af følgende tabel.

Forskning og samarbejde

Mio. kr.	Budget 2024
Sundhedsvidenskabelig forskningsfond	28,9
Pulje til styrkelse af sundhedsforskningen i Region Midtjylland	15,2
Praksisforskningsfonden	2,1
Sundhedsinnovation	2,2
Projekt "Hvordan har du det?"	2,8
RM's bidrag til Kliniske Kvalitetsdatabaser	19,3
Folkesundhed i Midten	1,8
Pulje til forskning og udvikling på regionshospitaller	2,2
I alt	74,5

2.9.7 Nære sundhedstilbud

Nære sundhedstilbud består af en række forskellige puljer og udgifter, der fremgår af følgende tabel.

Nære sundhedstilbud

Mio. kr.	Budget 2024
Pulje til udvikling af nære sundhedstilbud	9,5
Sundhedshuse	5,4
Alliancen om den nære psykiatri	1,9
Pulje til sundhedstilbud tæt på borgeren	4,9
I alt	21,6

2.9.8 Øvrige fællesområder

Øvrige fællesområder består af en række forskellige puljer og udgifter, der fremgår af følgende tabel.

Øvrige fællesområder

Mio. kr.	Budget 2024
Selvejende hospitaler	87,8
Fællesprojekter under Danske Regioner	82,7
Øvrige udgifter	20,7
Ny sundhedsplan - Fælles ansvar for sundhed	2,8
Patentområdet	2,7
Tilskud til GCP-enheden (Good Clinical Practise)	3,4
Pulje til konferencer i forbindelse med de store hospitalsbyggerier	0,1
Controlling af store anlægsprojekter	0,7
Konsulentbistand og informationsindsats mv.	1,6
Videnskabsetiske komiteer	1,1
Betaling fra kommuner for færdigbehandlede patienter	-3,3
AMGROS - afregning af overskud for fællesindkøb af lægemidler	-4,3
Regional specialtandpleje	-4,1
Sundhedskort	3,5
Dansk Center for Partikelterapi - Mellemregionale indtægter	-83,2
Reservepulje til fællesudgifter og -indtægter	3,2
Implementering af aktiv patientstøtte	13,0
Kompetenceudvikling og implementering af patientinddragelsesinitiativer	2,6
Regionsobduktioner	1,5
MidtVask overførsler	-2,7
Nettodriftsudgifter	130,0

Selvejende hospitaler

Region Midtjylland har ansvaret for – på vegne af alle regioner i landet – at indgå driftsoverenskomst med de selvejende hospitaler, der fysisk er beliggende i Region Midtjylland. Det drejer sig om Vejlefjord Rehabilitering, Sclerosehospitalerne og Muskelsvindfonden. Regionerne er forpligtiget til at benytte de i Sundhedslovens § 79 stk. 2 nævnte private specialsygehuse i et omfang fastsat i finansloven.

2.9.9 Midlertidige fællespuljer

Midlertidige fællespuljer består af en række forskellige puljer, der er kendetegnet ved, at de enten permanent udmøntes i indeværende budgetår, eller at puljen kun eksisterer i en kortere periode.

Midlertidige fællespuljer

Mio. kr.	Budget 2024
Teknologi på diabetesområdet	6,0
Sundhedsklynger	8,7
Livmoderhalskræftscreening	3,0
Pulje fra budgetforlig 2022	0,5
Pulje fra budgetforlig 2023	5,1
Pulje fra budgetforlig 2024	0,5
Merudgifter relateret til Regionslager Midt	26,2
Region Midtjyllands akutte natordning	55,3
Besparelser 2024	-237,0
Pulje til kapacitetsopbygning	25,0
Velfærdsmidler fra Finanslov 2024	-76,0
I alt	-182,8

Puljer fra budgetforlig

I budgetforligene bliver der lavet en række politiske prioriteringer til initiativer, hvor den nærmere fordeling mellem enhederne skal afklares.

2.9.10 Hospice og palliativ indsats

Hospice er et tilbud til uhelbredeligt syge og døende patienter om lindrende behandling, pleje og omsorg og udgør en del af de regionale sundhedsydelser. Hospice søger gennem en specialiseret, tværfaglig indsats, at give den syge og dennes pårørende den bedst mulige livskvalitet i den sidste levetid.

Hospice og palliativ indsats

Mio. kr.	Budget 2024
Anker Fjord Hospice	23,1
Hospice Limfjord	22,8
Hospice Djursland	30,1
Hospice Søholm	25,1
Gudenå Hospice	22,7
Hospice fælles	-50,3
Børne- og Ungehospice Strandbakkehus	10,4
I alt	83,9

Hospice

Region Midtjylland har driftsoverenskomst med fem selvejende voksenhospices og et børnehospice. Der er i alt 67 hospicepladser, der er fordelt som følger: Hospice Søholm (13 pladser), Anker Fjord Hospice (12 pladser), Hospice Limfjord (12 pladser), Hospice Djursland (15 pladser), Gudenå Hospice (11 pladser) og Børne- og Ungehospice Strandbakkehuset (4 pladser). Hertil kommer forbrug af pladser på hospicer i andre regioner, jf. det frie hospicevalg. Belægningsprocenten for voksenhospice forudsættes at være gennemsnitligt 85 % og for børnehospice 65 % i 2024.

I hospicetilbuddet indgår lægefaglig bistand. Denne bistand udgår fra de palliative team/enheder for lindrende behandling ved Aarhus Universitetshospital samt regionshospitalerne i Randers, Gødstrup, Viborg, Silkeborg og Horsens.

2.9.11 Specialområde Kommunikation og Handicap – Sundhed

Specialområde Kommunikation og Handicap varetager en række funktioner inden for sundhedsområdet, eksempelvis behandling af læbe/ganespalte-patienter, logopæd bistand til senhjerneskedede patienter og patienter med stemmeproblemer, og audiologopædisk bistand i tilknytning til regionens audiologiske afdelinger. Institut for Kommunikation og Handicaps øvrige opgaver er placeret under Socialområdet i Region Midtjylland.

Mio. kr.	Budget 2024
Specialområde Kommunikation og Handicap - Sundhed	26,7
I alt	26,7

2.10 Praksissektoren

Formål og opgave

Praksissektoren mv. omfatter sundhedsfaglig bistand til regionens borgere inden for:

- Almen lægehjælp
- Speciallægehjælp
- Fysioterapi (herunder ridefysioterapi)
- Tandlægehjælp
- Øvrige områder, herunder blandt andet
 - Psykologhjælp
 - Kiropraktik
 - Fodterapi
 - Tilskud til høreapparater
 - Tilskud til ernæringspræparater

Aktiviteten i Praksissektoren er overvejende drevet af efterspørgslen fra borgerne, men er samtidigt også påvirket af bevægelser i andre dele af sundhedsvæsenet.

Det er Praksissektorens opgave at servicere borgerne under vedvarende fokus på, at patienten får den rette behandling på det rette tidspunkt, samt at behandlingen udføres på det rette sted. Forudsætningen for høj kvalitet i patientbehandlingen er, at behandlingen foregår på det lavest effektive omsorgs- og omkostningsniveau. Derfor skal der løbende ske en vurdering af, om behandlingen bedst varetages på den specialiserede hospitalsafdeling, i speciallægepraksis eller i nærområdet eksempelvis hos almen praksis, i et sundhedshus, gennem kommunen eller i borgerens eget hjem.

Praksissektorens kvalitet og økonomi styres igennem overenskomster indgået mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn (RLTN) og de faglige organisationer for hvert af specialeområderne. Siden 2011 er der for alle overenskomstområderne indført nationale økonomiprotokollater med henblik på at øge budgetsikkerheden på de efterspørgselsdrevne praksisområder.

Økonomiprotokollaterne består af en samlet national, økonomisk ramme for de enkelte områder, og hertil er knyttet forskellige aftaler om tilladt årlig vækst i disse rammer. Hvis rammerne overskrides, træder varierende sanktionsbestemmelser i kraft. I tillæg til styringen af økonomien gennem nationale økonomiprotokollater, kommer en supplerende økonomistyring på regionalt niveau bl.a. gennem omfattende regningsvalidering og controllingindsatser.

I budget 2024 er der samlet set prioriteret 35,0 mio. kr. til bl.a. udgiftspres som følge af den demografiske udvikling samt indfasning af de nye overenskomster til almen praksis og speciallægehjælp. Herudover er der prioriteret 25,0 mio. kr. til regulering af honorarer på området.

Budget

Efterfølgende tabel opsummerer udgiftsområderne inden for Praksissektoren.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Almen lægehjælp	2.573,4	2.622,7	2.761,2	2.758,3	2.755,0	2.748,6
Speciallægehjælp	764,3	743,3	763,6	763,6	763,6	763,6
Tandlægehjælp	380,9	387,6	368,9	368,9	368,9	368,9
Fysioterapi	104,2	106,4	112,1	112,1	112,1	112,1
Øvrige områder	389,5	419,2	420,0	420,0	420,0	420,0
Puljer og projekter	25,5	10,9	12,9	12,9	12,9	12,9
Midler til realvækst i overslagsår				25,0	50,0	75,0
Nettodriftsudgifter i alt	4.237,8	4.290,0	4.438,7	4.460,8	4.482,5	4.501,1

Almen lægehjælp

Almen lægehjælp budgetteres med 2.761,2 mio. kr. i 2024. Der er lagt ekstra midler til almen lægehjælp på baggrund af høj vækst i udgifterne i 2023. Herudover er der prioriteret midler på baggrund af en forventet stigning i udgifterne til kronikerordningen samt midler til at imødekomme den demografiske udvikling i regionen. Budgettet er blevet nedjusteret på baggrund af, at Region Midtjylland overtager lægevagten fra PLO om natten.

Speciallægehjælp

Der budgetteres med 763,6 mio. kr. til speciallægehjælp i 2024. Der er ud over pris og -lønfremskrivning lagt midler til området for at imødegå den demografiske udvikling i samfundet. Området har generelt en høj produktion og ligger derved også tæt på det økonomiske loft i økonomiprotokolatet.

Tandlægehjælp

Området for tandlægehjælp budgetteres med 368,9 mio. kr. i 2024. Ud over midler til den generelle demografiske udvikling justeres budgettet i 2024 og frem på baggrund af, at unge mellem 18 år og 21 år fremover kan gå gratis til tandlæge. Udgifterne til behandling af denne befolkningsgruppe ligger fremover hos kommunerne, og derfor nedskrives Region Midtjyllands budget til tandlægebehandling med 2,8 mio. kr. fra 2024 og fremover.

Fysioterapi

Budgettet til fysioterapi er i 2024 på 112,1 mio. kr. Der ses en stigning i udgifterne inden for fysioterapi i 2023 ift. 2022. Dette tages der højde for ifm. budgetlægningen af 2024. Området har generelt haft faldende aktivitet de seneste år, men denne udvikling ser nu ud til at vende.

Øvrige områder

Budgettet til øvrige områder er i 2024 på 420,0 mio. kr. Der er afsat midler på baggrund af den demografiske udvikling.

Puljer- og projekter

Der afsættes 12,9 mio. kr. til puljer og projekter i 2024, heraf er der afsat 11,4 mio. kr. til LUNA-projektet, der er regionernes eget projekt omkring et nyt afregningssystem til afregning af praksisydere. LUNA-projektet er blevet forlænget ind i 2024 på baggrund af udfordringer med den samlede løsning med kommunerne.

2.11 Tilskudsmedicin

Formål og opgave

Området tilskudsmedicin vedrører den medicin, der hentes på de private apoteker med tilskud.

Området dækker en bred vifte af lægemidler, hvoraf de væsentligste i udgiftsmæssig sammenhæng er lægemidler til behandling af KOL og astma, antipsykotiske lægemidler, blodfortyndende lægemidler, diabetes, antidepressiva, ADHD og smertestillende lægemidler.

Budget

Efterfølgende tabel opsummerer de ressourcemæssige forudsætninger for tilskudsmedicin.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Tilskudsmedicin	1.472,5	1.536,8	1.672,6	1.672,6	1.672,6	1.672,6
Midler til realvækst i overslagsår				20,0	40,0	60,0
Nettodriftsudgifter i alt	1.472,5	1.536,8	1.672,6	1.692,6	1.712,6	1.732,6

Der afsættes 1.672,6 mio. kr. til tilskudsmedicin i budget 2024, hvilket svarer til en stigning i forhold til 2023 på 135,8 mio. kr. Budgettet er lagt op af det niveau, der er aftalt i økonomiaftalen mellem Staten og regionerne.

2.12 Servicefunktioner

De centrale stabe varetager rollen som bindeled mellem regionsrådet og driftsorganisationen. De varetager strategiske og administrative funktioner på tværs af organisationen. De centrale stabe er budgetteknisk placeret under Servicefunktioner og Fælles formål og Administration.

Under servicefunktionerne er der følgende enheder:

- **Indkøb & Medicoteknik:** Indkøb & Medicoteknik er en regionsdækkende enhed, der har ansvaret for områderne indkøb, varelogistik og medicoteknik. Afdelingen står for daglig drift og vedligehold af medicoteknisk udstyr på alle hospitaler samt yder rådgivning og varetager anskaffelse af medicoteknisk udstyr. Afdelingen har ansvaret for alle regionens udbud og forhandlede købsaftaler (ekskl.: byggeri og medicin) inkl. opfølgning på kontrakterne. Endelig står Indkøb & Medicoteknik for gennemførelse af effektive logistikløsninger på vareområdet herunder regionens centrale lager.

Indkøb & Medicoteknik har ansvaret for, at bæredygtighed tænkes ind i alle afdelingens ansvarsområder, da forbruget af varer og tjenesteydelser er det område af regionens drift, der bidrager langt mest til regionens CO2-udslip. Center for Bæredygtige Hospitaler hører organisatorisk under Indkøb & Medicoteknik.

- **Nationalt lager for værnemidler:** Regionerne har ansvaret for de nationale beredskabslagre for værnemidler, herunder indkøb og distribution. Indkøb & Medicoteknik står for driften af enheden i Region Midtjylland.
- **Koncern Kvalitet:** Koncern Kvalitet varetager det samlede ansvar for forskningsområdet og for kvalitetsområdet i Region Midtjylland. Det inkluderer en række planlægnings-, koordinerings- og implementeringsopgaver inden for områderne.

Endvidere udføres der forskning samt projekt- og udviklingsopgaver inden for sundheds-, social- og arbejdsmarkedsområdet (DEFACTUM).

En betydelig del af Koncern Kvalitets aktiviteter finansieres ved indtægtsdækket virksomhed og tilskud fra fonde m.v.

- **IT-Sundhed:** Hovedopgaven for IT er at it-understøtte den opgavevaretagelse på sundhedsområdet, der finder sted i Region Midtjylland. IT varetager drift, support og udviklingsopgaver vedrørende en række sundheds it-systemer, fx elektronisk patientjournal (EPJ), telemedicin og laboratoriesystem (Labka II). IT understøtter hele leverancekæden fra idé til drift og forvaltning, hvilket blandt andet indebærer forhold omkring it-arkitektur, it-sikkerhed, projektledelse og implementering.

Det skal bemærkes, at IT's budget er opdelt i IT-Sundhed og IT-Fælles. IT-Sundhed, der budgetteknisk er placeret under Servicefunktionerne, relateres til sundhedsområdet. IT-Fælles, der budgetteknisk er placeret under Fælles formål og administration, relateres til de tværgående opgaver, der løses på tværs af finansieringskredsløbene.

- **Regionsapoteket Midtjylland:** Regionsapoteket har ansvaret for at fremstille, levere og rådgive om medicin til alle somatiske hospitaler, Psykiatrien, hospice og sundhedshuse i Region Midtjylland.

Endvidere leverer Regionsapoteket lægemidler til visse patientgrupper i fortsat hospitalsbehandling. Regionsapotekets egenproduktion består bl.a. af kræftbehandlinger (cytostatikakure), antibiotika-kure, dosisdispenseringer, smertebehandlinger og parenteral ernæring, der primært produceres til specifikke patienter. Herudover har Regionsapoteket egenproduktion af akutkasser og bistår i kliniske forsøg.

- **Sundhedsplanlægning:** Sundhedsplanlægning har ansvaret for funktionsplanlægning i forhold til hospitalerne på både det somatiske og psykiatriske område. Afdelingen varetager ligeledes opgaven med planlægning af praksissektorens sundhedsydelser samt indgåelse, udvikling og opfølgning af sundhedsaftaler mellem Region Midtjylland og kommunerne i regionen. Afdelingen står også for opgaver vedrørende universitetssamarbejde og forskning, det interregionale samarbejde, præ-hospitals- og beredskabsområdet. Hertil hører arbejdet med analyse af aktivitetsdata, aktivitets- og investeringsplanlægning samt analyse og monitorering af medicinområdet. Sundhedsplanlægning har siden COVID-19 epidemien også haft ansvaret for planlægning af vaccinationsindsatsen.

- **Koncernøkonomi – Sundhed:** Koncernøkonomi – Sundhed varetager den overordnede Økonomi-styring på sundhedsområdet gennem bl.a. udvikling af økonomistyringsmodeller og regionens målbilleder, herudover varetages økonomisagsbehandlingen i forhold til hospitaler m.v. Afdelingen sørger desuden for lægedækningen i regionen og varetager opgaver i overenskomsterne med speciallæger, almen praksis, fysioterapeuter, kiropraktorer, fodterapeuter og psykologer.

Det skal bemærkes, at Koncernøkonomis opgaver er fordelt på 2 områder. Opgaver, der kun relateres til sundhedsområdet, er placeret i Koncernøkonomi Sundhed under Servicefunktioner. Øvrige opgaver, der løses på tværs af regionens finansieringskredsløb, er placeret i Koncernøkonomi under Fælles formål og administration.

- **Regionssekretariatet – Sundhed:** Patientkontoret under Regionssekretariatet – Sundhed har ansvaret for patientvejlederfunktionen og yder vejledning og rådgivning om patienters rettigheder inden for sundhedsvæsenet. Herudover varetager Patientkontoret bl.a. den centrale fælles omviseringsfunktion til privat aftale- og samarbejdspsykiatri.

Det skal bemærkes, at Regionssekretariatets opgaver er fordelt på 2 områder. Opgaver, der kun relateres til sundhedsområdet, er placeret i Regionssekretariat Sundhed under Servicefunktioner. Øvrige opgaver, der løses på tværs af regionens finansieringskredsløb, er placeret i Regionssekretariat under Fælles formål og administration.

- **Sekretariat for Den Sociale Investeringsfond:** Sekretariatets opgaver omfatter behandling af ansøgninger og koordinering i forhold til eksterne fonde, udarbejdelse af business cases på mulige investeringer og ledelsesbetjening i udvælgelses- og bedømmelsesfasen for Den Sociale Investeringsfond.

Budget

Nettodriftsudgifter

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Koncern Kvalitet	60,3	55,1	53,7	53,6	53,6	53,6
Indkøb og Medicoteknik	143,0	127,7	140,7	140,9	139,8	139,8
Nationalt lager for værnemidler			9,2	9,2	14,0	14,0
IT-sundhed	254,4	250,5	258,8	257,3	257,3	257,3
Regionsapoteket Midtjylland	-8,1	57,9	61,9	62,7	62,7	62,7
Sundhedsplanlægning	28,9	29,0	29,2	28,3	28,3	28,3
Koncernøkonomi - Sundhed	24,5	23,5	24,4	24,5	24,5	24,5
Regionssekretariatet - Sundhed	11,8	10,4	11,6	11,7	11,7	11,7
Sekretariat for Den Sociale Investeringsfond		0,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Nettodriftsudgifter i alt	514,8	554,2	590,6	589,3	593,0	593,0

Budgettet indeholder nettoudgifter til lønninger for 789 fuldtidsansatte. Det beregnede personaleforbrug er vejledende. Det bemærkes, at administrationen er udgiftsstyret og ligesom øvrige områder er baseret på principperne for totalrammestyring.

2.13 Investeringsoversigt med bemærkninger

Indledning

På anlægsområdet opereres der dels med en investeringsplan og en investeringsoversigt.

Region Midtjyllands *investeringsplan*: "Investeringsplan 2024-2032 på Sundhedsområdet", viser de kommende års prioriteringer på anlægsområdet, der blev besluttet i forbindelse med budgetforliget. Regionsrådet vil løbende blive forelagt anlægssager, når der afgives bevilling.

Investeringsoversigten omfatter igangværende anlægsarbejder, der fortsætter i 2024, og projekter, hvortil der er afgivet bevilling for perioden 2023-2027. Investeringsoversigten er pr. 27. september 2023.

De beløbsmæssige rammer for investeringsoversigten danner, sammen med de indholdsmæssige forudsætninger, det bevillingsmæssige grundlag for udførelsen af de enkelte anlægsarbejder. Bevillingsreglerne fremgår af Bevillings- og kompetencereglerne.

Det bemærkes, at Regionsrådet har godkendt anlægsbevillinger og rådighedsbeløb i investeringsoversigten, der er anført i de enkelte år, som i hvert enkelt tilfælde betyder at arbejdet kan iværksættes (projekteres).

Fordeling af anlægsrammer 2024-2027

Anlægsrammen i Økonomiaftalen for 2024 mellem regeringen og Danske Regioner består af en generel ramme på 731,4 mio. kr. inklusive tillæg på 3,5 mio. kr. fra statslige puljer. Anlægsrammen på 697,3 mio. kr. er inklusiv anlægsindtægter på 34,1 mio. kr.

Anlægsrammen omfatter de anlægsudgifter regionen må afholde på Sundhedsområdet, mens anlægsudgifter på Socialområdet og Regional Udvikling ikke er omfattet af Økonomiaftalen.

Fordelingen af anlægsrammen er udarbejdet på baggrund af igangværende og godkendte projekter i 2024.

2.13.1 Sundhed

Anlægsudgifter på Sundhed er for den almindelige anlægsramme på 731,4 mio. kr. Dertil kommer udgifter til anskaffelser finansieret af donationer på 5,0 mio. kr. De samlede anlægsudgifter inklusive donationer er på 736,4 mio. kr. Der er indtægter for 34,1 mio. kr., og indtægter fra donationer på 5,0 mio. kr., hvorefter nettofinansieringen til almindelige anlægsprojekter er på 697,3 mio. kr. i 2024.

Konto 1 Sundhed inkl. Psykiatri og Fælles formål og administration, anlægsudgifter 2024 – 2027

Mio. kr. (2024 - 2027 = indeks 124,6)	Budget	Budgetoverslagsår			
	2024	2025	2026	2027	
Hospitaler	95,3	53,8	41,9	36,4	
Fælles puljer, Servicefunktioner og Fælles regionale funktioner	153,7	49,7	8,8	8,8	
Puljen til anlægsprojekter	469,4	688,5	734,3	739,3	
Puljen til indeksering og licitationsrisici	17,7	27,4	29,5	30,0	
Fælles formål og administration	0,3	0,3	0,3	0,3	
Rådighedsbeløb - udgifter i alt	736,4	819,7	814,7	814,7	
Anlægsindtægter iflg. økonomiaftale	-34,1				
Øvrige statslige finansieringer					
Anden finansiering (donationer m.v.)	-5,0	-5,0			
Finansiering fra satspulje					
Netto udgifter almindelige anlægsprojekter	697,3	814,7	814,7	814,7	
Finansiering					
Generel ramme iflg. økonomiaftale	731,4	814,7	814,7	814,7	
Anlægsindtægter iflg. økonomiaftale	-34,1				
Netto finansiering almindelige anlægsprojekter	697,3	814,7	814,7	814,7	
Balance	0,0	0,0	0,0	0,0	

Konto 1 Sundhed, Kvalitetsfondsprojekter

Mio. kr. (2024 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
		2025	2026	2027
Kvalitetsfondsprojekter, Udgifter	26,8			
Det nye Universitetshospital, Aarhus				
Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning	26,8			
Det nye Regionshospital, Gødstrup				
Anlægsindtægter fra Kvalitetsfonden				
Det nye Universitetshospital, Aarhus				
Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning				
Det nye Regionshospital, Gødstrup				
Netto kvalitetsfondsprojekter	26,8	0,0	0,0	0,0
Finansiering				
Kvalitetsfondsprojekter - frigivelse fra deponeringskonti	-26,8			
Kvalitetsfondsprojekter - låneoptag				
Kvalitetsfondsprojekter - afdrag				
Kvalitetsfondsprojekter - Provenu ved salg af hospitaler				
Netto finansiering Kvalitetsfondsprojekter	-26,8			
Balance	0,0	0,0	0,0	0,0

For kvalitetsfondsprojekterne er der netto 26,8 mio. kr. i 2024. Region Midtjylland har modtaget alle anlægsindtægter fra Kvalitetsfonden.

2.13.2 Investeringsoversigt Sundhed**Indledning**

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat til bevillingshavere under Sundhed(hospitaler mv.).

Investeringsoversigt for Sundhed 2023-2027

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
			2025	2026	2027
Almindelige anlægsprojekter					
Regionshospitalet Horsens	83,5	31,4	7,0	7,0	1,5
Regionshospitalet Randers	11,5	11,3	5,3	2,1	2,1
Regionshospitalet Gødstrup	3,3	4,2	4,2	4,2	4,2
Hospitalsenhed Midt	11,4	8,6	4,8	4,8	4,8
Aarhus Universitetshospital	31,7	30,3	24,9	21,2	21,2
Præhospitalet	-0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Psykiatri	29,8	4,4	2,5	2,5	2,5
Fælles, projekter	105,0	149,7	45,7	4,8	4,8
Servicefunktioner	7,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Fælles Regionale Funktioner					
Puljen til anlægsprojekter	42,0	469,4	688,5	734,3	739,3
Puljen til indeksering og licitationsrisici	-73,2	17,7	27,4	29,5	30,0
Rammebevilling, indtægter iflg. Økonomiaftalen		-34,1			
Almindelige anlægsprojekter - Netto	251,9	697,0	814,5	814,5	814,5
Kvalitetsfondsprojekter					
Det nye Universitetshospital, Aarhus					
Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning	59,2	26,8			
Det nye Regionshospital, Gødstrup					
Kvalitetsfondsprojekter - Netto	59,2	26,8			
Rådighedsbeløb i alt	311,1	723,8	814,5	814,5	814,5

På investeringsoversigten er der medtaget igangværende og godkendte projekter, der fortsætter i 2024 og frem, som er forelagt regionsrådet.

Hospitalsområdet

I det følgende gennemgås investeringsoversigten for de enkelte bevillingshavere, idet der gives kortfattede bemærkninger til de enkelte anlægsprojekter.

Der gives ikke en beskrivelse af "Anskaffelser 0,1-1,0 mio. kr.", hvortil der er afsat bevillinger på hver hospitalsenhed. Bevillingerne anvendes til indkøb af anskaffelser på mellem 0,1 og 1,0 mio. kr. der regnskabsteknisk er defineret som anlæg.

Regionshospitalet Horsens

Tabellen nedenfor opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2023-2027 vedrørende Regionshospitalet Horsens.

Anlægsarbejder vedrørende Regionshospitalet Horsens

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget		Budgetoverslagsår		
	2023	2024	2025	2026	2027
RH Horsens. Renovering af højhus	38,7	15,0			
RH Horsens. Blodprøver og Biokemi	24,6	4,8			
RH Horsens. Programorganisation	6,2	3,9			
RH Horsens. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	2,7	1,5	1,5		
RH Horsens. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				1,5	1,5
RH Horsens, Justeringsreserve Generalplan	10,5	5,9	5,5	5,5	
RH Horsens, Wayfinding	0,7	0,3			
Rådighedsbeløb i alt	83,5	31,4	7,0	7,0	1,5

For Regionshospitalet Horsens indebærer investeringsoversigten, at der i alt er afsat 46,9 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2024-2027.

Generalplanen

Regionshospitalet Horsens har i 2013 fået udarbejdet og godkendt en samlet Generalplan for hospitalet, der har til formål at sikre fysiske rammer, der muliggør varetagelsen af hospitalets opgaver både nu og i fremtiden, som et fuldt funktionsdygtigt akuthospital. Der pågår således i disse år en række om- og tilbygningsprojekter, der alle er en del af hospitalets Generalplan.

Regionsrådet har givet anlægsbevillinger til realisering af Generalplanens projekter:

- "RH Horsens. Renovering af højhus" skal sammen med en række leasingfinansierede energioptimeringsprojekter afholde udgifterne ved modernisering, renovering og ombygning af hospitalets primære sengebygning med nye, tidssvarende faciliteter, installationer, klimaskærm etc.
- "RH Horsens. Blodprøver og Biokemi" skal afholde udgifterne til en forundersøgelse, udarbejdelse af et projektforslag til Blodprøver og Biokemi samt til gennemførelse af byggeriet.
- "RH Horsens. Programorganisation" skal afholde udgifterne til programorganisationen, der styrer Generalplanens delprojekter.
- "RH Horsens, Wayfinding" skal afholde udgifterne til Generalplanens wayfinding projekt, der indebærer forbedring af skiltningen for patienter og pårørende.

Regionsrådet godkendte i 2016, at der blev oprettet en justeringsreserve, "RH Horsens, Justeringsreserve Generalplan", der midlertidigt kan rumme mindreforbrug fra afsluttede delprojekter. Mindreforbruget kan efterfølgende anvendes til at imødegå eventuelle merudgifter på andre delprojekter.

Regionshospitalet Randers

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2023-2027 vedrørende Regionshospitalet Randers.

Anlægsarbejder vedrørende Regionshospitalet Randers

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2023	2024	2025	2026	2027
Programorganisation	4,2	3,7			
RH Randers. Kloakrenovering RH Randers	5,4	5,5	3,2		
RH Randers. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	1,8	2,1	2,1		
RH Randers. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				2,1	2,1
Rådighedsbeløb i alt	11,5	11,3	5,3	2,1	2,1

For Regionshospitalet Randers indebærer investeringsoversigten, at der er afsat 20,8 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2024-2027.

Generalplansprojekter i Randers

Regionshospitalet Randers har i 2020 fået godkendt en revideret Generalplan, der understøtter hospitalets udvikling som fuldt funktionsdygtigt akuthospital med tidssvarende rammer.

Regionsrådet har foreløbigt godkendt følgende projekter under Generalplanen:

- "Programorganisation", der skal afholde udgifterne til lønomkostninger til ansatte i programorganisationen, udgifter til ekstern juridisk-, udbudsteknisk- og strategisk rådgivning.
- "RH Randers. Kloakrenovering RH Randers" skal anvendes til en større renovering af kloaknettet ved hospitalet

Regionshospitalet Gødstrup

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2023-2027 vedrørende Regionshospitalet Gødstrup.

Anlægsarbejder vedrørende Regionshospitalet Gødstrup

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2023	2024	2025	2026	2027
RH Gødstrup. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	3,3	4,2	4,2		
RH Gødstrup. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				4,2	4,2
Rådighedsbeløb i alt	3,3	4,2	4,2	4,2	4,2

For Regionshospitalet Gødstrup er der udelukkende tale om "Anskaffelser 0,1-1,0 mio. kr." i perioden 2024-2027.

Hospitalsenhed Midt

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2023-2027 vedrørende Hospitalsenhed Midt.

Anlægsarbejder vedrørende Hospitalsenhed Midt

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2023	2024	2025	2026	2027
Regionshospitalet Skive. Kloakrenovation	4,0	3,8			
HE Midt. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	7,4	4,8	4,8		
HE Midt. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				4,8	4,8
Rådighedsbeløb i alt	11,4	8,6	4,8	4,8	4,8

For Hospitalsenhed Midt indebærer investeringsoversigten, at der i alt er bevilget 23,0 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2024-2027.

Der er givet bevilling til følgende projekt:

- "Regionshospitalet Skive. Kloakrenovation" skal finansiere en renovering og separering af kloakker ved Regionshospitalet Skive.

Aarhus Universitetshospital

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2023-2027 vedrørende Aarhus Universitetshospital.

Anlægsarbejder vedrørende Aarhus Universitetshospital

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2023	2024	2025	2026	2027
AUH. Etablering af hybridstue og køl	4,4	8,3	3,7		
AUH. Kloakrenovering, Skejby	0,1	0,7			
AUH. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	27,2	21,2	21,2		
AUH. Anskaffelser med donationer 0,1-10,0 mio.kr. (Udgifter)	4,2	5,0	5,0		
AUH. Anskaffelser med donationer 0,1-10,0 mio.kr. (Indtægter)	-4,2	-5,0	-5,0		
AUH. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026				21,2	21,2
Rådighedsbeløb i alt	31,7	30,3	24,9	21,2	21,2

For Aarhus Universitetshospital indebærer investeringsoversigten, at der i alt er bevilget 97,6 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2024-2027.

Renoveringer og reinvesteringer

Følgende projekter har regionsrådet givet bevilling til på Aarhus Universitetshospital:

- "AUH. Etablering af hybridstue og køl" skal afholde udgifter til etablering af hybridstue og køleanlæg på Aarhus Universitetshospital for at oprette kapacitet på karkirurgi. Samtidig er det eksisterende køleanlæg ikke tidssvarende.
- "AUH. Kloakrenovering, Skejby" skal afholde udgifter til kloakrenovering under en række bygninger. Bevillingen blev givet som en del af fremrykningen af anlægsinvesteringer i forbindelse med COVID-19.

Præhospitalet

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2023-2027 vedrørende Præhospitalet.

Anlægsarbejder vedrørende Præhospitalet

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
			2025	2026	2027
Præhospitalet. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	-0,1	0,1	0,1		
Præhospitalet. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				0,1	0,1
Rådighedsbeløb i alt	-0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

For Præhospitalet er der udelukkende tale om "Anskaffelser 0,1-1,0 mio. kr." i perioden 2024-2027.

Psykiatri

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2023-2027 vedrørende Psykiatrien.

Anlægsarbejder vedrørende Psykiatri

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
			2025	2026	2027
Psykiatri. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	4,0	2,5	2,5		
Psykiatri. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				2,5	2,5
RP Horsens. Overfalds- og tilkaldealarmer	2,4	1,0			
Projektplanlægning	9,0	0,3			
NPV. Projektkonkurrence og Dispositionsforslag	14,5	0,5			
Rådighedsbeløb i alt	29,8	4,4	2,5	2,5	2,5

For Psykiatrien indebærer investeringsoversigten, at der i alt er bevilget 11,9 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2024-2027.

- "RP Horsens. Overfalds- og tilkaldealarmer" skal afholde udgifter til ny-indkøb og opgradering af overfalds- og tilkaldealarmer for at opretholde og styrke sikkerhedsniveauet hos personalet på de psykiatriske afdelinger.
- "Projektplanlægning" skal afholde udgifter til udarbejdelse af byggeprogram for Ny Psykiatri i Viborg og forberedende arbejde i Sønderøparken.
- "NPV. Projektkonkurrence og Dispositionsforslag" dækker udgifter til gennemførelse af project-konkurrence for valg af totalrådgiver og udarbejdelse af dispositionsforslag for Ny Psykiatri i Viborg.

Fælles puljer mv.

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2023-2027 vedrørende Fælles puljer mv.

Anlægsarbejder vedrørende Fælles puljer mv.

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
			2025	2026	2027
Rammebevilling til salg af bygninger og grunde, Sundhed		-34,1			
Medicoanskaffelser 2022, AUH. Pulje 1	8,0	8,5			
Medicoanskaffelser 2022, Gødstrup. Pulje 1	6,4	3,4			
Medicoanskaffelser 2022, MIDT. Pulje 1	5,5	1,7			
Medicoanskaffelser 2022, RANDERS. Pulje 1	-0,1	2,1			
Medicoanskaffelser 2022, HORSSENS. Pulje 1	1,2	1,5			
Medicoanskaffelser 2022, PRÆHOSPITALET. Pulje 1	-1,1	0,1			
Medicoanskaffelser 2022, FÆLLES I&M. Pulje 1	6,4	1,1			
Medicoteknisk justeringsreserve	-30,8	7,3	17,4	3,3	3,3
Medicoanskaffelser 2022, AUH. Pulje 2	9,6	3,6			
Medicoanskaffelser 2022, GØDSTRUP. Pulje 2	-5,0	0,7			
Medicoanskaffelser 2022, MIDT. Pulje 2	2,8	2,4			
Medicoanskaffelser 2022, RANDERS. Pulje 2	7,5	2,7			
Medicoanskaffelser 2022, FÆLLES I&M. Pulje 2	4,1	0,9			
Medicoanskaffelser 2023, AUH. Helkropsskanner	21,5	7,2	1,6		
Medicoanskaffelser 2023. AUH. Pulje 1	12,9	27,0	5,9		
Medicoanskaffelser 2023. HE Midt. Pulje 1	6,4	10,4	2,3		
Medicoanskaffelser 2023. RH Gødstrup. Pulje 1	5,6	9,1	2,0		
Medicoanskaffelser 2023. RH Horsens. Pulje 1	2,3	4,3	0,9		
Medicoanskaffelser 2023. RH Randers. Pulje 1	2,5	4,8	1,1		
Medicoanskaffelser 2023. Præhospitalet. Pulje 1	0,3	0,4	0,1		
Medicoanskaffelser 2023. MidtSim. Pulje 1	0,3	0,4	0,1		
Medicoanskaffelser 2023. Fælles I&M. Pulje 1	3,9	7,3	1,6		
Medicoanskaffelser 2023. AUH. Pulje 2	5,1	5,6	1,2		
Medicoanskaffelser 2023. HE Midt. Pulje 2	2,8	3,8	0,8		
Medicoanskaffelser 2023. RH Gødstrup. Pulje 2	3,1	4,6	1,0		
Medicoanskaffelser 2023. RH Horsens. Pulje 2	1,5	2,2	0,5		
Medicoanskaffelser 2023. RH Randers. Pulje 2	3,3	5,5	1,2		
Medicoanskaffelser 2023. Fælles I&M. Pulje 2	1,3	2,4	0,5		
IT Anskaffelser 2022 - 2025	2,6	0,8	0,8		
IT. Anskaffelser 2026 -				0,8	0,8
NTR 2022. Foranalyse Klinisk immunologisk IT (KI IT) (Blodbank)	4,6	1,4			
NTR 2023. Et samlet patientoverblik. Fase 2	1,0	9,0	6,0		
NTR 2023. Digital løsning til graviditetsforløb RM	4,5	4,4			
NTR 2023. Modernisering af sygehus avis	0,6	1,0			
Fælles. Implementering af ladestandere	3,5	1,5			
Regional Specialtandpleje.					
Anskaffelser 0,1-1,0 mio. kr. 2022 - 2025	0,6	0,6	0,6		
Regional Specialtandpleje.					
Anskaffelser 0,1-1,0 mio. kr. 2026 -				0,6	0,6
MidtSim. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	0,4	0,2	0,2		
MidtSim. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				0,2	0,2
IKH Sundhed. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	0,03	0,03	0,03		
IKH Sundhed. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				0,03	0,03
Rådighedsbeløb i alt	105,0	115,6	45,7	4,8	4,8

For Fælles puljer indebærer investeringsoversigten, at der er afsat sammenlagt 170,9 mio. kr. fra anlægspuljen i perioden 2024-2027. Der afsættes herunder en rammebevilling til salg af bygninger og grunde på 34,1 mio. kr. i 2024 i henhold til præmisserne i Økonomiaftalen.

Puljer til anlægsprojekter og indeksering og licitationsrisici

Efterfølgende tabel opsummerer de fælles midler, der er afsat på investeringsoversigten for 2023-2027.

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
			2025	2026	2027
Puljen til anlægsprojekter, 2024	42,0	469,4	688,5	734,3	739,3
Puljen til indeksering og licitationsrisici	-73,2	17,7	27,4	29,5	30,0
Rådighedsbeløb i alt	-31,2	487,1	715,9	763,8	769,3

Puljen til anlægsprojekter dækker følgende:

- Øvrige prioriterede projekter
- Nedbrud og vedligeholdelse

Der er udarbejdet en investeringsplan, der prioriterer "Pulje til anlægsprojekter" i 2024. De enkelte projekter vil efterfølgende blive forelagt regionsrådet.

Puljen til indeksering og licitationsrisici dækker følgende:

- Fra 2024 vil puljen til indeksering og licitationsrisici blive anvendt til at indeksere anlægsbudgetterne for projekter på over 10,0 mio. kr., mens puljen kun i helt ekstraordinære tilfælde kan bruges til licitationsrisici. Eksempelvis i tilfælde af uforudsete prisstigninger i materialer, hvor tilpasning inden for den eksisterende projektøkonomi ikke er praktisk muligt.

Servicefunktioner

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2023-2027 vedrørende Servicefunktioner.

Anlægsarbejder vedrørende Servicefunktioner

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
			2025	2026	2027
MidtVask. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	6,3	3,5	3,5		
MidtVask. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				3,5	3,5
Regionsapoteket. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022-2025	0,7	0,5	0,5		
Regionsapoteket. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				0,5	0,5
Rådighedsbeløb i alt	7,0	4,0	4,0	4,0	4,0

For Servicefunktioner er der udelukkende tale om "Anskaffelser 0,1-1,0 mio. kr." i perioden 2024-2027.

Fælles regionale funktioner

Der er ikke afsat rådighedsbeløb i 2023-2027 vedrørende Fælles regionale funktioner.

Kvalitetsfondsprojekter

Region Midtjyllands tre kvalitetsfondsprojekter er ved at være afsluttede. Det Nye Vest Gødstrup blev afsluttet i 2022 og Det Nye Universitetshospital i Aarhus forventes afsluttet i 2023, mens Om- og tilbygningen af Regionshospitalet i Viborg afsluttes i 2024. Anlægsprojekterne styres på samme vis som alle øvrige anlægsprojekter, og ved afslutning af de enkelte projekter forelægges regnskabet for regionsrådet.

De kvalitetsfondsfinansierede anlægsprojekter indgår i investeringsoversigten under de tre kvalitetsfondsprojekter.

Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning

Region Midtjylland fik 22. december 2010 et endeligt tilsagn til projektet på Regionshospitalet Viborg med en samlet anlægsramme på 1,16 mia. kr. (2009-p/l).

Efterfølgende tabel opsummerer de projekter, der er afsat på investeringsoversigten for 2023-2027.

Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning, Kvalitetsfondsprojekter

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2023	2024	2025	2026	2027
Delprojekt 3, Ombygninger RHV	59,2	26,8			
Rådighedsbeløb i alt	59,2	26,8			

For om- og tilbygningen af Regionshospitalet Viborg indebærer investeringsoversigten, at der i alt er afsat anlægsudgifter på 26,8 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i 2024.

Delprojekt 3, ombygninger RHV

Samtidig med tilbygningen af nyt akutcenter, vil dele af det eksisterende hospital blive bygget om og moderniseret. Dette projekt benævnes Delprojekt 3.

De planlagte ombygninger skal sikre en god sammenhæng mellem nyt og eksisterende på Regionshospitalet Viborg. Ombygningen forventes afsluttet i 2024.

Socialområdet
i
Region Midtjylland

3 Socialområdet i Region Midtjylland

3.1 Indledning

Socialområdet omfatter tilbud efter Serviceloven, lovgivningen om specialundervisning samt Folkeskoleloven. Serviceloven omfatter tilbud til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Lovgivningen om specialundervisning omfatter tilbud til kommunikationshandicappede, mens interne skoler i døgntilbud drives efter Folkeskoleloven. Kommunerne har på alle områder det fulde myndighedsansvar, ansvar for forsyningen og ansvaret for finansieringen. Der er regionalt leverandøransvar på de tilbud Region Midtjylland driver.

De regionale sociale tilbud finansieres fuldt ud af kommunerne ved takstbetalinger.

Det er en forudsætning for, at regionen kan drive et tilbud på socialområdet, at tilbuddet indgår i Rammeaftalen mellem Region Midtjylland og kommunerne i regionen. Rammeaftalen fastlægger, hvilke tilbud regionen driver inden for det specialiserede socialområde, samt fastlægger retningslinjerne for takstberegningen for de enkelte tilbud.

Fakta om Socialområdet i Region Midtjylland

Socialområdet varetager de sociale tilbud til borgerne i regionen. Socialområdet lægger vægt på faglighed, fleksibilitet og udvikling i tilbuddene, samtidig med at der ydes en gennemsigtig og effektiv administrativ styring.

Specialområder i Region Midtjylland

Børn og unge:

Kriminalitetstruede og dømt
Holmstrupgård
Børn og unge
Kommunikation og undervisning

Voksne:

Autisme
Hjerneskade
Udviklingshandicap
Socialpsykiatri

Budget 2024

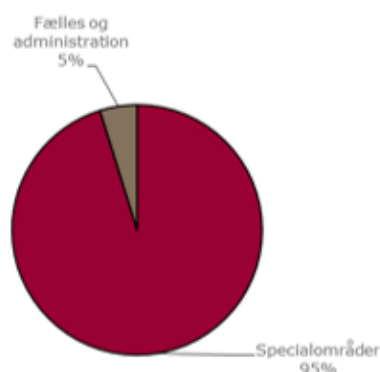
Det samlede budget er på 1.408,5 mio. kr.

Sociale tilbud	1.340,4 mio.kr.
Fælles og administration*	68,1 mio. kr.

* Inklusiv andel af Fælles formål og administration

Ansatte

Antal helårsstillinger: 2.092

Aktivitet

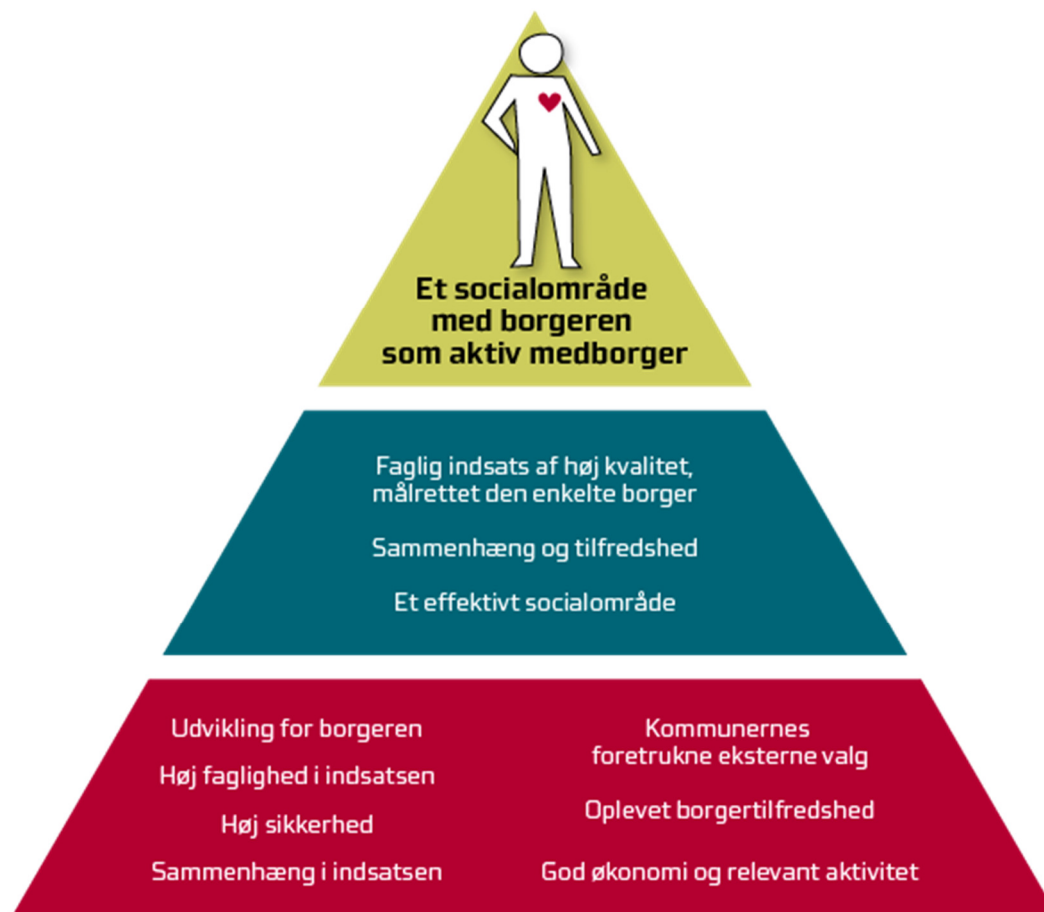
Antal pladser:

Døgntilbud og boformer:	907
Aktivitets- og dagtilbud:	564

Målbillede på Socialområdet - Et socialområde med borgeren som aktiv medborger

Målbilledet er et styrings- og dialogredskab, der udstikker den overordnede vision, underliggende strategier og mål for Socialområdet i Region Midtjylland. Målbilledet er rammen for en flerårig planlægning af de socialfaglige indsatser på området. Den overordnede vision udtrykker ønsket om at støtte den enkelte borger til en tilværelse som aktiv medborger. Socialområdet er til for den enkelte borger, og ønsker at møde og støtte borgeren til en aktiv tilværelse med udgangspunkt i den enkelte borgers forudsætninger og ressourcer. Denne vision udmøntes i tre delstrategier og syv mål, der er illustreret i nedenstående målbillede.

Region Midtjyllands vision: Borgeren som aktiv medborger

Region Midtjyllands vision er at støtte borgeren på de regionale sociale tilbud til at være aktiv medborger. Gennem fokus på individuelle mål, sociale netværk og samfundsdeltagelse støttes borgeren til at udvikle et aktivt medborgerskab. I den professionelle indsats findes der løsninger i fællesskab med borgeren. Den specialiserede faglige indsats skal tilrettelægges ud fra den enkeltes ståsted og muligheder og skal støtte og motivere borgeren til at indgå i en udvikling med henblik på at understøtte borgeren til en mere selvhjulpne tilværelse.

Det regionale socialområde vil være kendt for at levere en specialiseret og høj faglig kvalitet og professionalisme over for både borgere, pårørende/værger og andre samarbejdspartnere. Socialområdet vil være en attraktiv samarbejdspartner og leverandør for kommunerne på det specialiserede socialområde, hvor fokus er dels på borgeren som direkte bruger, dels kommunen som myndighedshaver og køber af indsatsen. Det kræver et tæt samarbejde mellem alle tre parter. Et samarbejde, der skal være kendetegnet af tillid, åbenhed og dialog, og som skal være med til at realisere visionen om et socialområde med borgeren som aktiv medborger.

De tre strategier

For at sætte retning for arbejdet med den overordnede vision er det nødvendigt at sammentænke kvalitet, aktivitet og økonomi. Der er med det udgangspunkt formuleret tre strategier, der skal hjælpe med at sikre, at Socialområdet når den overordnede vision.

Faglig indsats af høj kvalitet målrettet den enkelte borger

Region Midtjylland vil være garant for, at der er fagligt højt kvalificerede tilbud til borgere med komplekse handicaps og særlige behov. Kvaliteten i tilbuddene er hjørnestenen i det faglige arbejde, og handler om at have øje for den enkelte borger samt målrette den faglige indsats i et tæt samarbejde med borgeren. Specialområderne skal med en målrettet indsats løfte nogle af de sværeste og mest komplekse opgaver for kommunerne. Specialområderne skal samtidig være i stand til løbende at tilpasse og udvikle ydelser til ny viden.

Region Midtjylland vil bidrage med at understøtte kommunernes myndighedsopgave, og vil løse opgaverne med høj faglig kvalitet ud fra de ressourcer, der er til rådighed. Der vil blive arbejdet systematisk med sikkerhed. Det regionale socialområde som arbejdsplads skal være kendetegnet ved en stærk sikkerhedskultur, der omfatter både borgere, medarbejdere og omgivelser.

Sammenhæng og tilfredshed

Socialområdet skal have øget fokus på sammenhæng i indsatserne. Målene for den sociale indsats skal sættes i samarbejde med borgeren og handlekommunen. Borgeren skal altid inddrages i beslutninger vedrørende egen handleplan med hensyntagen til den enkeltes ståsted og muligheder. Samtidig skal der være fokus på borgerens trivsel og tilfredshed i tilbuddet, og der skal lyttes og læres af de oplevelser, borgerne har med den socialfaglige indsats.

Region Midtjylland løfter en væsentlig leverandøropgave for kommunerne på det specialiserede socialområde, og vil være kommunernes foretrukne eksterne valg til at støtte borgere med komplekse handicaps og særlige behov. Det betyder et stort fokus på kommunernes tilfredshed i forhold til den service og ydelse, kommunerne modtager. Samarbejdet skal være kendetegnet ved åbenhed, dialog og tillid.

Et effektivt socialområde

Region Midtjylland vil levere ydelser på socialområdet, der både er økonomisk og fagligt attraktive for kommunerne. Derfor skal regionen målrettet og løbende arbejde med at udvikle Socialområdet til at blive så effektivt som muligt. Regionen skal levere fagligt og økonomisk attraktive tilbud og samtidig dokumentere indsatsen og resultaterne. Data og ny viden skal optimere den fremtidige indsats. Der skal være rum og mulighed for at tænke nyt og være på forkant. Både i forhold til, hvordan den faglige indsats kan tilrettelægges, men også i forhold til anvendelse af nye teknologiske løsninger og til tilpasning af ydelser efter den kommunale efterspørgsel og til gavn for borgerne.

De syv mål i målbilledet

De syv mål i målbilledet udspringer hver især fra ét af de tre overordnede strategispor. Målene er ikke mindst inspireret af Region Midtjyllands og kommunernes rammepapir vedrørende målsætninger for en styrket indsats på voksenhandicapområdet og Dansk Kvalitetsmodel på det sociale område.

De syv mål i målbilledet er:

- Udvikling for borgeren
- Høj faglighed i indsatsen
- Høj sikkerhed
- Sammenhæng i indsatsen
- Kommunernes foretrukne eksterne valg
- Oplevet borgertilfredshed
- God økonomi og relevant aktivitet

Socialområdet har udviklet og udvalgt indikatorer for målbilledet. Indikatorerne har siden 2020 indgået i den kvartalsvise afrapportering til regionsrådet. På Socialområdet afrapporteres der samlet set i forhold til 14 indikatorer til målbilledet. Socialområdet er i gang med at udvikle yderligere supplerende indikatorer i forhold til målet "borgeroplevet tilfredshed". De nye indikatorer godkendes af regionsrådet således at de kan indgå i målbilledet i 2024.

Implementering af en ny visions- og udviklingsplan i 2024

I 2021 blev der udvalgt syv særlige indsatsområder med udgangspunkt i målbilledet på Socialområdet gældende indtil videre. De syv indsatsområder har løbende udmøntet sig i både tværgående og lokale initiativer på Socialområdet, der til sammen udgør en årsplan for arbejdet med målbilledet. Årsplanen består af seks videreførte indsatsområder fra 2020 samt et nyere indsatsområde om "Borger- og pårørendeperspektivet" udviklet i slutningen af 2021.

De syv indsatsområder er:

- Magtanvendelser
- Sundhed på Socialområdet
- Datainformeret ledelse
- Kompetenceudvikling og rekruttering

- God ledelse og styring på Socialområdet
- Sammenhæng og samarbejde
- Borger- og pårørendeperspektivet

De seneste år har der været øgede udfordringer i forhold til fx rekruttering og fastholdelse af medarbejdere samt et øget pres på økonomien ved de kommunale samarbejdspartnerne. Det er forventningen at denne tendens fortsætter. For at kunne imødegå disse udfordringer og sikre den fortsatte udvikling af socialområdet, er der i 2022-2023 blevet udarbejdet en ny politisk formuleret visions- og udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland.

Planen godkendes endeligt af regionsrådet ved indgangen til 2024.

Visions- og udviklingsplanen vil bygge på en række politisk formulerede pejlemærker, som i tæt dialog med psykiatri- og socialudvalget, løbende omsættes til konkrete indsatser på Socialområdet. Planen vil sikre en fleksibel og tilpasningsparat organisation og vil løbende give politisk afstemt retning og prioritering for de indsatser som det regionale socialområde vil arbejde med i 2024 og frem.

Socialområdet vil fortsat trække tråde til Målbilledets vision, strategispor og mål, samt afrapportere til regionsrådet ud fra de godkendte indikatorer i Målbilledet, ligesom der vil være elementer og projekter fra indsatsområderne fra Målbilledet, som videreføres i regi af visions- og udviklingsplanen for socialområdet. Visions- og udviklingsplanen forventes at erstatte de syv indsatsområder fra Målbilledet i forhold til arbejdet med konkrete indsatser i 2024.

Budget

Regionens budget på Socialområdet er udarbejdet på grundlag af den årlige Rammeaftale – herunder hvilke tilbud regionen kan tilbyde og til hvilke takster.

De kommunale takstbetalinger skal finansiere samtlige nettodriftsomkostninger, der vedrører de sociale tilbud samt direkte og indirekte administrative udgifter - herunder Socialrådets andel af Fælles formål og administration.

I takstindtægterne indgår finansiering af de sikrede pladser, der er objektivt finansieret. Herudover er der et mindre bloktilskud fra staten, der gives til særlige administrative opgaver.

Regnskabsmæssigt skal der over tid sikres balance på Socialområdet.

I Rammeaftalen for 2024 er der forskellige op- og nedjusteringer af det normerede pladstal. Der er nærmere redegjort for ændringerne i pladstal i afsnit 3.2 under Aktivitet.

Det er besluttet, at Specialområde Socialpsykiatri Voksne i 2024 overgår til en ny takstmodel, bestående af en basistakst og en timetakst, hvilket medfører at tillægstimer fremadrettet er indregnet i budgettet.

I den efterfølgende tabel er der en oversigt over de ændringer, der fører fra det vedtagne budget 2023 til budgettet for 2024. I budget 2024 er der ikke indregnet nogen besparelse. Rammeaftalen for 2023-2024 er godkendt politisk primo 2023.

Fra vedtaget budget 2023 til budget 2024

	Mio. kr.
Budget 2023	1.254,5
Ændring til ny takstmodel på Specialområde socialpsykiatri voksne	55,6
Kommunikation og undervisning - reduktion i antal solgte timer	-0,7
Nye tiltag, udvidelser og afledte reguleringer af driftspuljer	5,3
Korrektion til ændret PL for 2023 og afledte udvidelser i fælles overheadpuljer og Socialstaben	20,0
Ændringer i afsatte beløb til kalkulatoriske omkostninger og renteudg.	20,0
Afledt udvidelse for Andel af fælles formål og administration	1,2
Pris- og lønfremskrivning 2023-2024	52,6
Budget 2024	1.408,5

Driftsbudget

Det samlede budget for nettodriftsomkostningerne på socialområdet i 2024 er på 1.408,5 mio. kr. Der forventes herudover ekstraindtægter i forbindelse med tillægstakster og projektpladser, som der vil blive søgt tillægsbevilling til i løbet af året. De senere år har niveauet af tillægstakster og projektpladser været på 150,0 - 250,0 mio. kr. Budgettet varetages af socialområdet med undtagelse af socialområdets andel af Fælles formål og administration.

Bevillinger 2024 og budgetoverslagsårene 2025-2027

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Drift						
Socialområdet	1.548,2	1.282,2	1.384,4	1.384,4	1.384,4	1.384,4
Andel af fælles formål og administration	21,4	23,8	24,1	24,1	24,1	24,1
Nettodrift i alt ¹⁾	1.569,6	1.306,0	1.408,5	1.408,5	1.408,5	1.408,5
Finansiering						
Kommunale og statslige indtægter	-1.528,7	-1.304,8	-1.407,3	-1.407,3	-1.407,3	-1.407,3
Bloktilskud fra staten	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Finansiering i alt	-1.529,9	-1.306,1	-1.408,5	-1.408,5	-1.408,5	-1.408,5
Socialområdet i alt	39,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Ekskl. hensættelser til feriepenge.

3.2 Driftsområder

Socialområdet varetager driften af en række tilbud til børn, unge og voksne med specialiserede behov inden for socialområdet og specialrådgivning. Desuden leveres der ydelser til somatiske hospitaler.

Området omfatter tilbud til børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, psykiatriske lidelser eller andre væsentlige psykiske handicap, og specialiserede tilbud til personer med tale- og hørevanskeligheder. Aktivitets- og udviklingstilbuddene (dagpladser) inden for børne- og ungeområdet består af både børnehavetilbud, skoletilbud og beskæftigelsestilbud. Endvidere udbydes specialiserede rådgivningsydelser til kommuner og forældre.

Desuden drives dag- og døgntilbud for kriminalitetstruede børn og unge, og sikrede institutioner for kriminelle unge, herunder særligt sikrede pladser for henholdsvis særligt voldelige unge og unge med psykiatriske lidelser.

Region Midtjylland driver endvidere en række højtspecialiserede bo- og aktivitetstilbud til voksne med nedsat psykisk, fysisk eller social funktionsevne samt socialpsykiatriske botilbud.

Endelig står Region Midtjylland for Alkohol, Narko og Trafikkurser (ANT-kursus) for personer, som ønsker at generhverve kørekortet efter ubetinget frakendelse på grund af kørsel i påvirket tilstand.

De sociale tilbud er organiseret i otte specialområder – heraf fire specialområder for børn og unge, og fire for voksne:

- Kriminalitetstruede og dømt børn og unge
- Holmstrupgård - selvejende institution
- Børn og unge
- Kommunikation og Handicap
- Autisme
- Hjerneskade
- Udviklingshandicap
- Socialpsykiatri voksne

De fleste specialområder driver flere geografisk adskilte afdelinger.

Budget

Driftsomkostninger for socialområdet

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
Drift af specialområder 1)	1.507,3	1.242,9	1.340,4
Fælles udgifter og indtægter	6,9	11,0	12,0
Administration af Socialområdet	34,0	28,3	32,0
I alt	1.548,2	1.282,2	1.384,4
- Heraf renteudgifter 2)	9,1	8,5	25,1
- Heraf kalkulatoriske omkostninger	33,2	29,8	32,0

1) Inkl. driftspuljer.

2) Renteudgifterne omfatter forrentning af aktiver (bygninger mv.) og renter af likvide udlæg.

Socialområdet har driftsomkostninger på 1.384,4 mio. kr. I tabellen er budgettet for socialområdet opdelt i selve driften af specialområderne og de tillæg til taksterne, der anvendes til fælles puljer og administration.

Personaleforbruget forventes at udgøre 2.092 helårsstillinger, hvilket er en stigning på 124 stillinger i forhold til budget 2023.

I budgettet er der udelukkende taget udgangspunkt i den faste normering for dag- og døgntilbud samt indgåede kontrakter på rådgivnings- og kommunikationsområdet.

Ud over de nævnte nettoomkostninger forekommer indtægtsdækket virksomhed, herunder Alkohol-, Narko- og Trafikkurser, videns- og specialrådgivning (VISO) og satspuljeprosjekter, der finansieres af staten.

Fællesudgifter og administration

I Rameaftalen er der aftalt et takstillæg på maksimalt 6,1 % til dækning af 'administrative fællesudgifter'. Regionsrådet har fastsat takstillægget til 4,8 %, hvoraf de 4,1 % anvendes til direkte og indirekte administrative udgifter til socialområdets administration og Andel af fælles formål og administration. Resten af takstillægget på 0,7 % anvendes til udviklingsomkostninger, der ikke direkte er henført til det enkelte tilbud samt udgifter til dokumentation af kvalitet herunder eksempelvis bruger- og pårørendeundersøgelser.

Ud over de puljer, der beregnes som takstillæg, indgår der i socialområdets budget forrentning af likvide udlæg for kommunerne.

Indarbejdede puljer under fælles udgifter/indtægter på socialområdet

Betegnelse	Forklaring	Beløb 1.000 kr.
Pulje til udviklingstiltag og dokumentation af kvalitet	0,7 % af de samlede nettodriftsomkostninger er afsat til udviklingsomkostninger og dokumentation af kvalitet (takstillæg).	9.383
Forrentning af likvid udlæg (Andel af renter)	Forrentning af regionens likvide udlæg for kommunerne.	2.596

Aktivitet

Efterfølgende tabel viser væsentlige nøgletal for den forventede aktivitet i 2024.

Nøgletal for aktivitet for socialområdet

Nøgletal for aktivitet	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Boformer (døgnpladser)	898	936	907
Dag- og aktivitetstilbud	561	561	564

*) Ekskl. individuelt tilrettelagte projektpladser

På Kriminalitetstruede og dømte børn og ungeområdet er der etableret en ny afdeling til 3 sikrede pladser (Norddjurs kommune). Herudover har der i året kun været mindre kapacitetsjusteringer.

Ud over de fastnormerede pladser etableres der enkelte individuelt tilpassede projektpladser efter anmodning fra kommunerne.

Udover nævnte aktivitetstal tilbydes specialrådgivning og tilbud til personer med tale- og hørevanskeligheder. Disse aktiviteter opgøres som antal timer og kan derfor ikke opgøres på samme måde som de øvrige tilbud. Omfanget af abonnementsaftaler med kommunerne er faldet gennem en årrække. Dette har særligt været gældende for specialrådgivningen på børneområdet, hvor kommunerne i væsentlig grad nu selv løser opgaverne og ikke efterspørger det regionale tilbud på området. Abonnementsordningen og specialrådgivningsydelse på børneområdet lukkes derfor fra årsskiftet, da det ikke længere kan drives økonomisk rentabelt.

3.3 Investeringsoversigt med bemærkninger

Anlægsaktiviteten på Socialområdet vil som hovedregel følge rammeaftalen med kommunerne for socialområdet, idet det er kommunerne, der har finansieringsansvaret. Anlægsaktiviteterne på Socialområdet forudsættes eksternt eller internt lånefinansieret, og kommunerne betaler afskrivning og forrentning af anlæg på socialområdet.

Der er i budget 2024 på Socialområdet afsat rådighedsbeløb på i alt 66,1 mio. kr., der er fordelt med:

- 58,3 mio. kr. til fælles rammer,
- 2,8 mio. kr. til anskaffelser og
- 5,0 mio. kr. til igangværende projekter

Desuden er der udarbejdet en investeringsplan for socialområdet, der viser de kommende års prioriteringer på anlægsområdet inkl. driftsanskaffelser.

Fælles rammer

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
			2025	2026	2027
Fælles rammer					
Rammebevilling til bygningsrenoveringer og forbedringer	24,4	10,1	12,1	12,1	12,1
Rammebevilling til udvikling (sociale tilbud)	79,6	48,2	50,2	50,0	50,0
Rådighedsbeløb i alt	104,1	58,3	62,3	62,1	62,1

Rammebevilling til anskaffelser

Der afsættes en rammebevilling til anskaffelser. I budget 2024 er der afsat 2,8 mio.kr., i 2025 3,8 mio. kr. og i overslagsårene 2026 og 2027 er der afsat et rådighedsbeløb på 4,0 mio. kr. til socialområdets anskaffelser over 100.000 kr.

Ramme til bygningsrenoveringer og forbedringer

Der er afsat en ramme til bygningsrenoveringer, forbedringer og til energi- og miljøprojekter. I budget 2024 er der hertil afsat 10,1 mio. kr. og i overslagsårene er der afsat et rådighedsbeløb 12,1 mio. kr.

Regionsrådet har i forbindelse med budgetvedtagelsen afgivet anlægsbevilling. Rammebevillingen kan udmøntes af bevillingshaveren.

Ramme til udvikling og omlægning af tilbud

Der vil løbende være behov for at gennemføre udviklingstiltag og tilpasninger på det sociale område, hvor regionen har en leverandørpligt i forhold til regionens borgere. Regionen har i denne forbindelse også en forpligtigelse til at bidrage til at etablere akutte tilbud, når behovet opstår. Der er afsat et rådighedsbeløb på 48,2 mio. kr. i 2024 og 50,0 mio. kr. i overslagsårene.

Regionsrådet har i forbindelse med budgetvedtagelsen afgivet anlægsbevilling. Rammebevillingen kan udmøntes af bevillingshaveren med orientering af forretningsudvalget. Dog skal anlægsbevillinger med en totaludgift på mere end 10,0 mio. kr. bevilges særskilt af regionsrådet.

I øvrigt

Såfremt en driftsenhed opnår donation til en anskaffelse udmøntes både indtægt og udgift fra rammebevillingen.

Regionsrådet har i forbindelse med budgetvedtagelsen afgivet anlægsbevilling. Rammebevillingen kan udmøntes af Koncernøkonomi med efterfølgende orientering af regionsrådet i en økonomiopfølgning eller overførselssag. Anskaffelser over 10,0 mio. kr. skal altid bevilges af regionsrådet.

Igangværende projekter

Der er i 2024 afsat rådighedsbeløb til igangværende projekter på i alt 7,8 mio. kr. Heraf 2,8 mio. kr. til anskaffelser og 3,0 mio. kr. til projekteringsbevilling vedr. renovering, om- og tilbygning af Tangkær i Ørsted, samt 2,0 mio. kr. til fortsættelse af ombygning og renovering af Granbo i Dalstrup.

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
			2025	2026	2027
Projekter					
DOK Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 -				0,04	0,04
Holmstrupgård. Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 -				0,5	0,5
SBU Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 -				1,9	1,9
SKH / IKH Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 -				0,1	0,1
SAU Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 -				0,4	0,4
SOH Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 -				0,2	0,2
SUA Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 -				0,3	0,3
SVO Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 -				0,6	0,6
Ombygning og renovering af Grandbo/Kløvhøj, SBU	1,8	2,0			
DOK Anskaffelser 0,1 -1,0 mio. kr. 2022 - 2025	0,3	0,04	0,04		
Holmstrupgård. Anskaffelser 0,1 -1,0 mio. kr. 2022 - 2025	0,2	0,8	0,5		
SBU Anskaffelser 0,1 -1,0 mio. kr. 2022 - 2025	0,1	1,1	1,9		
SKH/ IKH Anskaffelser 0,1 -1,0 mio. kr. 2022 - 2025	0,1	0,1	0,1		
SAU Anskaffelser 0,1 -1,0 mio. kr. 2022 - 2025	0,1	-0,0	0,4		
SOH Anskaffelser 0,1 -1,0 mio. kr. 2022 - 2025	0,1	0,4	0,2		
SUA Anskaffelser 0,1 -1,0 mio. kr. 2022 - 2025	0,1	0,3	0,3		
SVO Anskaffelser 0,1 -1,0 mio. kr. 2022 - 2025	0,1	0,1	0,4		
Fremtidens Tangkær, Ørsted	1,0	3,0			
Rådighedsbeløb i alt	3,9	7,8	3,8	4,0	4,0

Regional Udvikling

4 Regional Udvikling

4.1 Indledning

Fakta om Regional Udvikling

Regionen har en række udviklings- og borgernære opgaver indenfor den regionale udvikling.

Drift

Samlet udgiftsbaseret budget for Regional 607,8 mio.kr.

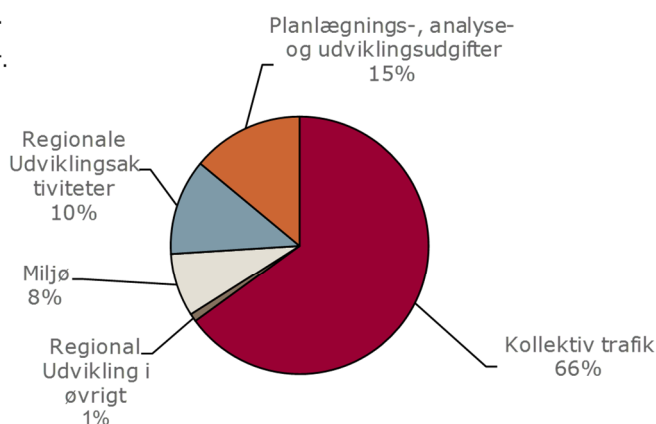
Regionale Udviklingsaktiviteter	60,6 mio.kr.
Kollektiv Trafik	400,7 mio. kr.
Miljø	51,1 mio. kr.
Regional Udvikling i øvrigt	3,5 mio. kr.
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter	91,9 mio. kr.

Ansatte

Antal helårsstillinger i alt: 136

Opgaver

- * Udviklingsaktiviteter
- * Uddannelse
- * Kultur
- * Kollektiv Trafik
- * Miljø
- * Internationale aktiviteter

Administrative enheder i Regional Udvikling

Hovedcentret er placeret i Viborg med afdeling inden for miljøområdet i Lemvig

4.1.1 Målbillede og Regional Udviklingsstrategi

Region Midtjyllands Udviklingsstrategi 2019-2030 udgør rammen for udviklingsaktiviteter i regionen. Den overordnede vision for den regionale udvikling er, at den midtjyske region skal være en attraktiv og bæredygtig region. For alle.

Visionen er udfoldet i fire strategispor og ni politisk prioriterede tematiske målsætninger, der er angivet i målbilledet for Regional Udvikling:

- **Det gode liv i hele regionen.**

Region Midtjylland er landets største region med et areal på 13.000 km² og den næststørste målt på antal af indbyggere – i alt 1,3 mio. De demografiske forskelle mellem land/by og unge/ældre i regionen er markante. Mange af vores unge flytter fra landområderne og vender ikke tilbage. Regionens indsats fokuserer på en fleksibel og bæredygtig infrastruktur på mobilitetsområdet, et attraktivt kulturliv i hele regionen samt bæredygtige og attraktive landsbyer og landdistrikter.

- **Fremtidssikrede uddannelser og kompetenceløft**

Vi har brug for borgere med kvalitetsuddannelser i en region, hvor miljø-, klima-, fødevarer- og energiteknologi er erhverv i rivende udvikling. Derfor er vi nødt til at uddanne os – ikke kun som unge, men gennem hele arbejdslivet. Region Midtjylland skal være en attraktiv region at studere i. Regionen arbejder for et varieret udbud af ungdomsuddannelser af høj kvalitet i hele regionen og med fokus på de unges trivsel og mentale sundhed.

- **Udvikling med hånd om klima, miljø og ressourcer**

Region Midtjylland er med i forreste række, når det gælder kompetencer og viden inden for jordforurening, og vi investerer sammen med kommuner, stat og vandforsyninger i at finde nye, holdbare miljøteknologiske løsninger.

Region Midtjylland bringer aktører sammen, der kan arbejde med at håndtere klimaforandringerne ændrede nedbørsmængder, der på skift giver udfordringer med både tørke og oversvømmelser.

Der er brug for at fremme alternative, bæredygtige løsninger, så vi forbruger færre nye råstoffer, undgår tung transport af materialer på vores veje og undgår at skulle importere råstoffer fra udlandet.

Det er ikke kun som borgere, vi skal ændre vores forbrugsvaner til gavn for klimaet. Regionen kan også gøre meget. Vi har en ambition om at skabe verdens mest bæredygtige hospitaler.

- **Bæredygtigt og effektivt sundhedsvæsen af høj kvalitet**

Innovationskraften på hospitalerne lever, men der er et stort potentiale for endnu mere innovation og produktudvikling. I Region Midtjylland ønsker vi at styrke vores indsats i forhold til at skabe og tage ny teknik og nye digitale løsninger i brug. Bedre digitale løsninger er et stærkt redskab, når det handler om, at vi som borgere skal opleve et mere brugernært sundhedsvæsen med it-løsninger for alle i samfundet. Og de nye løsninger skal samtidig gøre sundhedsvæsenet mere effektivt og bæredygtigt.

Den røde tråd i strategien er, at Region Midtjylland og den midtjyske region bidrager til at skabe gode, fremtidssikrede løsninger - inden for rammen af FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling.

Arbejdet i 2023-2024 med revision af Regional Udviklingsstrategi

Arbejdet med at revidere den Regionale Udviklingsstrategi fortsætter i 2024 i de regionalpolitiske fora, der skal drøfte emnerne:

- Hvordan mindsker vi forbruget?
- Hvordan får vi arealer nok til den grønne omstilling?
- Hvordan understøtter vi det gode liv på landet?
- Hvad gør vi, når vandet kommer?

Herudover vil der blive arbejdet videre med at konkretisere anbefalingerne fra de fire fora, der blev afholdt i 2023 vedr.: Unge udenfor, Biodiversitetskrise, Arbejdskraft og mobilitet.

4.1.3 Budget

Økonomiaftalen

Rammen for Regional Udvikling fastsættes i de årlige økonomiforhandlinger og består af et statsligt bloktilskud og et kommunalt udviklingsbidrag.

Midlerne kan frit prioriteres inden for Regional Udviklings områder, dog skal en andel gå til finansiering af Regional Udviklings andel af fælles formål. Når der prioriteres midler til ét område, skal et andet område tilsvarende reduceres, så den samlede ramme overholdes.

Den korrigerede nettoramme for 2024 til Regional Udvikling i Region Midtjylland er i Økonomiaftalen for 2024 aftalt til 626,8 mio. kr., bestående af et bloktilskud på 460,0 mio. kr. og et kommunalt udviklingsbidrag på 166,8 mio. kr. Det kommunale udviklingsbidrag for 2024 er fastsat til 122 kr. pr. indbygger i regionen.

Rammen for Regional Udvikling er i 2024 reduceret som følge af aftalen om administrative besparelser på 4,6 mio. kr., herudover er der en samlet regulering på 0,2 mio. kr. vedr. DUT, som følge af nogle mindre reguleringer inden for Kollektiv trafik og de nye fordelingsregler på gymnasieområdet.

Nettodriftsudgifter for Regional Udvikling 2024 og overslagsårene 2025-2027

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
				2025	2026	2027
Udgifter						
Udviklingsopgaver	66,1	63,1	60,6	61,8	64,7	64,7
Regionale Udviklingsaktiviteter	66,1	63,1	60,6	61,8	64,7	64,7
Borgernære driftsopgaver	480,0	450,3	451,8	452,1	452,8	452,8
Kollektiv trafik	421,4	398,3	400,7	400,7	401,4	401,4
Miljø	58,6	52,0	51,1	51,4	51,4	51,4
Tværgående udgifter	82,8	96,3	95,5	94,0	90,3	90,3
Regional Udvikling i øvrigt	-1,9	7,0	3,6	3,8	3,8	3,8
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter	84,7	89,3	91,9	90,2	86,5	86,5
Regional Udvikling (ekskl. Fælles formål)	628,9	609,6	607,9	607,9	607,9	607,9
Andel af Fælles formål og administration	19,3	18,7	18,9	18,9	18,9	18,9
Regional Udvikling i alt udgiftsbaseret	648,2	628,3	626,8	626,8	626,8	626,8
Indtægter						
Statsligt bloktilskud	-466,0	-461,2	460,0	460,0	460,0	460,0
Kommunalt udviklingsbidrag	-161,0	-167,4	166,8	166,8	166,8	166,8
Regional Udvikling i alt	-627,0	-628,5	626,8	626,8	626,8	626,8

Note: Rammen for Regional Udvikling i 2024 er korrigeret med 4,7 mio. kr. pga. positivt p/l-rul i 2023 samt en generel p/l-fremskrivning for 2024 på 22,0 mio. kr. Rammen for Regional Udvikling er i 2024 i økonomiaftalen fastsat udgiftsbaseret ekskl. udgifter til renter. Årets udgiftsbaserede forventede resultat ekskl. renter udviser balance, mens det forventede udgiftsbaserede resultat inkl. renter er på -1,2 mio. kr. i 2024.

Politiske prioriteringer i Budget 2024

Konsekvenser af budgetforlig 2024

I forbindelse med budgetforliget, blev det besluttet at Regional Udvikling i 2024 skal afsætte 2,0 mio. kr. til det tværregionale samarbejde om kultur som sundhedsfremme. Indsatsen finansieres af tilbageløbsmidler fra projekter eller anden finansiering inden for Regional Udvikling.

Øvrige Prioriteringer

Positiv udvikling på området for kollektiv trafik

På området for kollektiv trafik er der med de økonomiske beslutninger, der blev truffet i løbet af 2022, forventeligt skabt et økonomisk råderum, til at kunne prioritere midler på området. Dette som følge af en samlet positiv udvikling, når der ses på nøgletal inden for økonomi, priser og passagerudvikling på regionale ruter. Samtidig skal der træffes beslutning om den fremadrettede anvendelse af de midler, der tidligere var allokeret til den grønne omstilling på området, som i forbindelse med de økonomiske udfordringer, blev allokeret til at skabe balance på området.

På regionsrådsmødet i oktober 2023 behandler regionsrådet regionens høringssvar til Midttrafiks budget 2024. Der vil efterfølgende kunne udarbejdes en større plan for økonomien på området i 2024 og overslagsårene. Planen inkluderer forventningen ift. den positive økonomiske udvikling på området samt en evt. mulighed for politisk prioritering. Det er i budgetforlig 2024 besluttet at planen skal indebære fortsat at udvikle og transformere den kollektive trafik.

Administrativ besparelse

I ovenstående tabel fremgår det, at de administrative besparelser endnu ikke er fordelt ud på de respektive bevillingsområder. De administrative besparelser følger arbejdet med Det Politiske Sparekatalog 2024. I lighed med besparelsen på Sundhedsområdet forelægges regionsrådet et forslag til fordelingen af besparelsen på regionsrådsmødet i december. Besparelsen er derfor imidlertidigt placeret på en u-udmøntet pulje centralt i Regional Udvikling.

Pulje til håndtering af PL-rul i 2024

I forbindelse med 1. behandlingen af budget 2024, blev der indarbejdet en pulje til håndteringen af PL-rul. Puljen er indarbejdet på bevillingen Regional Udvikling i øvrigt.

4.2 Udviklingsopgaver

4.2.1 Regionale Udviklingsaktiviteter

Formål

Bevillingen "Regionale Udviklingsaktiviteter" er bl.a. med til at understøtte regionens opgave inden for uddannelse og kultur. Herudover har regionerne en vigtig rolle i forhold til at løse opgaver inden for det internationale samarbejde, mobilitet, udvikling af landdistrikterne, sundhedsinnovation, bæredygtighed, grøn omstilling, klima og udvikling af arbejdskraftressourcer.

Under Regionale Udviklingsaktiviteter er der afsat midler til at understøtte disse aktiviteter i tætte partnerskaber med relevante aktører.

Budget

Nettodriftsudgifter for Regionale Udviklingsaktiviteter

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
Nettodriftsudgifter				2025	2026	2027
Projektpulje til handleplansaktiviteter	23,1	19,3	16,4	17,4	19,6	19,6
Administrativ udviklingspulje	-2,9	2,7	2,2	2,2	2,2	2,2
Uddannelsespulje	33,5	27,5	28,3	28,4	29,2	29,2
Uddannelsesprojekter	33,1	27,1	17,5	28,0	28,7	28,7
Ung i uddannelse ung i job	0,0	0,0	10,4	0,0	0,0	0,0
Administrativ udviklingspulje på uddannelsesområdet	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Kulturudviklingsmidler	12,4	13,6	13,8	13,8	13,8	13,8
Kulturudviklingspulje	9,9	8,3	10,6	10,6	11,1	11,1
Børn og unges initiativer til kultur		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Den jyske kunsthåndværk		0,5	0,5	0,5		
Eventpulje	-0,4	2,1				
Europæisk kulturregion	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Administrativ udviklingspulje på kulturområdet	0,9	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Strategisk kulturindsats	0,1					
Kultur-Sundhed	0,5					
Nettodriftsudgifter i alt (note)	66,1	63,1	60,6	61,8	64,7	64,7

Note: I forhold til tidligere år, er indsatsen 'udvikling af arbejdskraftressourcer' fra 2023 flyttet fra Projektpulje til handleplansaktiviteter til Uddannelsespuljen.

Aktiviteter

Projektpulje til regionale handleplansaktiviteter

Der afsættes en projektpulje på 16,4 mio. kr. i 2024, der fordeles efter nedenstående indikative rammer. Den endelige udmøntning af midlerne foretages i december.

Mio. kr.	Indikative rammer	Indikative rammer overslagsår		
Nettodriftsudgifter	2024	2025	2026	2027
Internationale Aktiviteter	4,5	4,5	4,5	4,5
Landdistrikter	1,7	1,7	1,7	1,7
Mobilitet	2,0	2,0	2,0	2,0
Sundhedsinnovation	5,7	5,7	5,7	5,7
Klima og Grøn omstilling	2,5	3,5	5,7	5,7
Nettodriftsudgifter i alt (note)	16,4	17,4	19,6	19,6

Note: I forhold til tidligere år, er puljen til bæredygtighed og grøn omstilling nu slået sammen med klima-puljen til navnet 'Klima og Grøn omstilling', den endelige beslutning vedr. puljen og udmøntning af midler foretages i december.

I nedenstående beskrives de enkelte indsatsområders arbejdsfelt inden for projektpuljen til regionale handleplansaktiviteter. De konkrete aktiviteter specificeres i forbindelse med den endelige udmøntning.

Internationale aktiviteter

Der er i forbindelse med regionens internationale arbejde i 2024 afsat midler til Regional Udviklings andel af kontingent til Central Denmark EU (CDEU).

I 2024 er der også indarbejdet midler til opgaven i forbindelse med Interreg Öresund– Kattegat-Skagerrak (Interreg ØKS), herunder som aftalt til finansiering af teknisk assistance (programadministration) til programmet. Interreg ØKS løber over programperioden 2021-2027 og arbejder med projekter, der har til formål at løse samfundsmæssige udfordringer på tværs af grænser i det sydlige Skandinavien.

Herudover anvendes der midler til kontingent til internationale organisationer, delegationsbesøg og internationale vidensdelingsaktiviteter. Desuden finansierer midlerne generelle interne internationale aktiviteter som uddannelse og oversættelser mm. Internationale aktiviteter, der er begrænset til de enkelte indsatsområder, finansieres af midler til de respektive områder.

Landdistrikter

Den regionale landdistriktsindsats sigter på at fremme en bæredygtig udvikling – både miljømæssigt, socialt og økonomisk - i regionens landsbyer og landområder. Dette sker som en integreret del af den regionale udviklingsindsats og i et tæt samarbejde med kommuner, lokale aktionsgrupper, lokalsamfund, Landdistrikternes Fællesråd og andre interessenter. Indsatsen er først og fremmest fokuseret omkring konkrete udviklingsaktiviteter i samarbejde med de mange aktører, koordinering imellem disse og interessevaretagelse.

Mobilitet

Arbejdet i 2024 vil have fokus på nye mobilitetsløsninger, herunder hvordan vi får flere passagerer i den offentlige trafik, og hvordan vi kan sikre os mod stigende driftsomkostninger i fremtiden. Området vil fortsat i 2024 arbejde med at gentænke mobilitetsområdet. Der er behov for at se på digitale samkørselsapps, dele mobilitet i form af biler, cykler og løbehjul samt at tænke mere fleksible kollektive transportløsninger. Der vil endvidere være fokus på den videre implementering af klimasamarbejdsaftaler inden for mobilitetsområdet.

Sundhedsinnovation

Der arbejdes fortsat på at skabe en stærk infrastruktur for sundhedsinnovation, så de mange innovative klinikere i Region Midtjylland får den rette støtte til udvikling af nye løsninger, der bidrager til hospitalernes kerneopgave. Der arbejdes både kortsigtet ift. at sikre implementering og værdiskabelse af innovation i Region Midtjylland, men også langsigtet ift. de udfordringer som kalder på transformation. Arbejdet med strategien for sundhedsinnovation fra 2022 fortsætter, så der bliver skabt systematik og synergi på tværs af hospitalerne, psykiatrien, socialområdet og stabene.

Transformation kræver samarbejde med det eksterne økosystem, som skal ses som en stor ressource. Men samarbejde på tværs af siloer kræver også vedholdenhed og prioritering af ressourcer. Der vil derfor bl.a. blive prioriteret midler til samarbejde med virksomheder om nye innovative løsninger til klinikken. Det vil fx være aktiviteter ift. digital sundhed, hvor mange nye datadrevne løsninger og teknologier skal bidrage til at løse de udfordringer, der er i sundhedsvæsenet.

Klima og grøn omstilling

I forbindelse med etableringen af enheden "Koncern Bæredygtighed", får tværgående bæredygtighed et øget fokus i eget spor. Derfor vil puljen, der tidligere hed "Bæredygtighed og grøn omstilling" under projektpuljen, fremadrettet blive foreslået sammenlagt med puljen til Klima, således at der oprettes en samlet pulje til "Klima og grøn omstillingen". Den konkrete samling af puljer og udmøntning heraf vil finde sted, når projektpuljen udmøntes i december 2023.

For at fremme og sætte fart på den grønne omstilling og klimaarbejdet arbejdes der i 2024 for en sammenhængende indsats, der sætter en tydelig vision og retning for de målsætninger, som regionen sammen med samarbejdspartnere og borgere gerne vil opnå. Med klare mål og rammer for de regionale og tværkommunale indsatser kan der skabes et mere forpligtende samarbejde mellem kommuner og andre klima- og bæredygtighedsaktører – både nationalt og internationalt. Dette vil øge den regionale værdi og dermed handlekraften i klimaindsatsen.

Region Midtjylland arbejder i partnerskaber med at sikre en klimarobust region. Øget nedbør, stigende havvand og forhøjet grundvandsstand skaber oversvømmelser, hvilket resulterer i værditab i form af ødelagte ejendomme, infrastruktur, landbrugsarealer m.v. Region Midtjylland arbejder tæt sammen med kommunerne og andre aktører om projekter, der sætter fokus på klimatilpasning. Herudover - hvordan man gennem udvikling af området kan afhjælpe generne og skabe tryghed for borgere og virksomheder samt et mere bæredygtigt samfund.

I 2024 slutter ansøgningsfasen til projektet "LIFE ACT", der er et landdækkende klimaprojekt baseret på erfaringerne fra "Coast to Coast Clima Challenge", der skal sikre EU-midler til de kommunale klimahandleplaner. De interesserede kommuner vil sammen med regionerne og andre samarbejdspartnere definere det konkrete indhold i projektet. Der søges om tilskud fra EU's LIFE program, og såfremt der kan skaffes finansiering og godkendelse fra EU, vil projektet løbe fra 2023-2033.

Administrativ udviklingspulje

Der indarbejdes en tværgående administrativ udviklingspulje på 2,2 mio. kr. til at understøtte aktiviteter i den regionale udviklingsstrategi, herunder arbejdet med de regionalpolitiske fora og 'Samfundsformerne'.

Uddannelsespulje

Projektpulje til uddannelsesprojekter

Puljen til uddannelsesprojekter har tidligere været opdelt i en teknologipagtpulje og en åben pulje. I 2022 vedtog regionsrådet, at puljen fremadrettet opdeles i to puljer:

- Temapuljen: 80 % øremærkes til store projekter med væsentlig involvering af Region Midtjylland.
- Inkubationspuljen: 20 % øremærkes til pilot- og forprojekter.

I 2024 lægges der op til en udmøntning af puljen i foråret med en forventet annoncering af den nye ansøgningsrunde primo 2024. Hvis der er tilbageværende midler efter forårets udmøntning, igangsættes en ny ansøgningsrunde af puljen i efteråret 2024.

Midlerne kan søges som udviklingstilskud af ungdomsuddannelser i regionen til udviklingen af nye fag, studieretninger og lignende.

Der er i 2024 afsat samlet 17,5 mio. kr. i projektpuljen til uddannelsesprojekter.

Ung i uddannelse ung i job

I samarbejde med relevante partnere vil Region Midtjylland videreføre og videreudvikle projektet 'Ung i Uddannelse', der udløb i 2022. Regionsrådet godkendte den 22. juni 2022 en ny uddannelsespolitik for 2022-2025. Det er i uddannelsespolitikken en politisk målsætning, at flere unge inkluderes og fastholdes i uddannelse og beskæftigelse.

Regionsrådet har derfor d. 25. januar 2023 godkendt og afsat midler til det nye projekt 'ung i uddannelse ung i job' (ung i uddannelse 2.0), hvor målet fortsat er at hjælpe unge i gang med en ungdomsuddannelse eller i beskæftigelse. Projektet løber i 3 år i perioden 2023-2025, og regionen er leadpartner på projektet. Der var oprindeligt afsat midler til projektet fra puljen, der var afsat til regional deltagelse i et projekt under Socialfonden. Driftstilskuddet til projektet på 10,4 mio. kr. skal dog afskrives på en gang, hvorfor det fulde tilskud til projektet afsættes i budget 2024.

Administrativ udviklingspulje på uddannelsesområdet

Der er desuden fortsat afsat 0,4 mio. kr. til en administrativ udviklingspulje på uddannelsesområdet.

Kapacitets- og fordelingsopgaver på gymnasieområdet

I 2024 arbejdes der fortsat med implementering af de nye fordelingsregler på gymnasieområdet.

Kulturudviklingsmidler

Region Midtjyllands kulturudviklingsmidler bruges til at understøtte og gennemføre regionsrådets kulturpolitik, der er en del af Region Midtjyllands udviklingsstrategi. Kulturpolitikken har til formål at sikre et mangfoldigt og varieret kulturliv for alle samt et kompetent kulturliv i udvikling.

I efteråret 2023 pågår evaluering og justering af kriterierne af kulturudviklingsmidlerne. Der vil i forbindelse med arbejdet i efteråret blive udarbejdet en plan for justering af puljens udformning, herunder konstruktionen med delpuljer, der får betydning i 2024 og frem. Der vil ske politisk involvering heraf.

Kulturprojekter

Kulturudviklingspuljen ydes til udviklingsprojekter med regional relevans, der gennemføres i brede partnerskaber og lever op til en række kriterier.

I 2024 lægges der op til at udmønte kulturpuljen i foråret 2024 efter følgende kriterier:

- Innovation og udvikling
- Partnerskaber og organisering
- Projektets relevans
- Læring, viden og varig udvikling

Kriterierne vægtes tungere jo større projekttilskud, der ansøges om.

Børn og unges initiativer til kultur

I forbindelse med budgetforlig 2023 er der prioriteret 1,0 mio. kr. til at understøtte børn og unges initiativer til at skabe kulturprojekter i Region Midtjylland. Midlerne skal udmøntes efter kriterier, der tilgodeser børn og unges kulturprojekter for jævnaldrende og understøtter Regionens kulturpolitik.

Den Jyske Kunstfond

Regionsrådet har valgt fortsat at bevillige et årligt tilskud på 0,5 mio. kr. til Den Jyske Kunstfond for perioden 2023-2025. Den Jyske Kunstfond er etableret af Kulturministeriet for at styrke udviklingen af kunstmiljøer og økonomisk bæredygtige kunstvirksomheder. Fonden er finansieret af staten og de tre vstdanske regioner: Region Syddjylland, Region Nordjylland og Region Midtjylland.

Europæisk Kulturregion

Kultursamarbejdet med kommunerne i regi af 'Europæisk Kulturregion' fortsætter i 2024 inden for den vedtagne strategi med fokus på videns- og kapacitetsopbygning, herunder igennem europæisk samarbejde og udsyn. Kommunerne afsætter et tilsvarende beløb til samarbejdet i partnerskabet.

Administrativ udviklingspulje på kulturområdet

De administrative udviklingsmidler bruges til arbejdet med områdets administrative aktiviteter.

Kultur som sundhedsfremme

I budgetforlig 2024 blev der i 2024 afsat 2,0 mio. kr. til det tværregionale samarbejde om kultur som sundhedsfremme med det formål at opbygge en god infrastruktur, kompetencer og netværk mellem de midtjyske kultur- og sundhedsaktører, herunder regionens hospitaler. Finansieringen af indsatsen sker via tilbageløbsmidler fra tidligere projekter, hvorfor beløbet ikke fremgår i tabellen.

4.3 Borgernære driftsopgaver

4.3.1 Kollektiv trafik

Formål

Region Midtjylland finansierer den regionale kollektive trafik, herunder Midtjyske Jernbaners strækning Lemvigbanen og Holstebro-Skjernbanen. Driften varetages af Midttrafik for bussernes vedkommende, mens Midtjyske Jernbaner varetager den skinnearbejde drift.

Herudover finansierer Region Midtjylland i samarbejde med Aarhus Kommune Aarhus Letbane.

Budget

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
Nettodriftsudgifter				2025	2026	2027
Bestillerbidrag - Bus, Tog og Letbane	407,0	433,9	386,1	386,1	386,9	386,9
Regionens egne udgifter til Kollektiv trafik	14,4	-35,6	14,6	14,6	14,6	14,6
Udgifter til lån på Aarhus letbane	5,0	5,5	5,1	5,1	5,1	5,1
Tjenestemandspension på privatbanerne	9,4	9,3	9,4	9,4	9,4	9,4
Pulje til udmøntning i forbindelse med tilpasningsplan		-50,5				
Nettodriftsudgifter i alt	421,4	398,3	400,7	400,7	401,4	401,4

Note: Ovenstående tabel er reduceret i omfang ift. tidligere, idet at det detaljerede budget først defineres endeligt, når regionsrådet har godkendt Midttrafiks budget 2024 samt den økonomiske plan for området.

Status for den regionale kollektive trafik

På området for kollektiv trafik gennemførte regionsrådet i 2022 et balancekatalog for at skabe økonomisk balance på området. Samtidigt blev den grønne omstilling af den kollektive trafik sat på pause, og tilskuddet til de særlige uddannelsesruter ophørte. Midler, der tidligere var allokeret til grøn omstilling af den kollektive trafik, blev anvendt på at skabe balance i den daglige drift. Når der ses på de konkrete økonomiske nøgletal for pris- og passagerudviklingen, ser udviklingen i dag bedre ud. Passagerudviklingen på de regionale ruter er positiv og prisstigningerne på billetter i 2024 forventes samlet set at indhente stigningen i de øvrige omkostninger på området. Presset på regionens bestillerbidrag er dermed ophørt, og merforbruget fra 2022 forventes helt afviklet i 2024.

Fremadrettet proces

Grundet den samlede positive udvikling på området, samt de foretagne økonomiske tiltag forventes det, at der igen er mulighed for at kunne prioritere den grønne omstilling af den kollektive trafik, øge fokus på arbejdet med MaaS (Mobility as a Service) og gennem investeringer være med til at fremtidssikre den kollektive trafik.

I oktober 2023 forelægges regionrådet regionens høringssvar til Midttrafiks budget 2024. Herunder vil den samlede ramme til kollektiv trafik overfor Midttrafiks budget fremlægges, samt hvordan udgiftspreset ser ud de kommende år. Der vil som følge heraf udarbejdes en økonomisk plan for området for de kommende år med henblik på fortsat at udvikle og transformere den kollektive trafik. Herunder vil der skulle tages stilling til, hvordan den grønne omstilling igen kan tænkes ind i den kollektive trafik.

Lov om trafiksselskaber

Efter "Lov om trafiksselskaber" er regionens opgaver inden for den kollektive trafik snævert definerede som "at varetage busdriften mellem byer beliggende i hver sin kommune, der ikke er banebetjent", og "at finansiere drift og investeringer på privatbanerne". Denne snævre definition suppleres af en række aftaler med staten, der giver regionen ansvaret for betjening af yderlige banestrækninger mod særlige tilskud, aftaler omkring etablering og drift af Aarhus letbane, og en praksis for busbetjening med særligt fokus på uddannelsessøgende.

Bestillerbidrag – Bus, Tog og Letbane

Bestillerbidrag til bus

Regionen finansierer Midttrafiks regionale ruter samt regionsgrænseoverskridende ruter. Betjeningen er fordelt på et hovednet, der sammen med den statslige og regionale jernbanetrafik, dækker alle byer over 2.000 indbyggere med forholdsvis høj frekvens. Hertil kommer øvrige regionale ruter, der betjener områder af mere lokal betydning samt ruter med et særligt fokus på uddannelsessøgende.

Passagertallet var i 2022 ca. 11,2 mio. tangerende til niveauet inden COVID-19 pandemien.

Bestillerbidrag til Aarhus letbane

Region Midtjylland og Aarhus Kommune ejer i fællesskab Aarhus Letbane I/S. Aarhus letbane fungerer som kernen i det kollektive trafiksystem omkring Aarhus, på hovedstækningen leverer letbanen en højfrekvent forbindelse gennem det centrale Aarhus over Skejbyområdet til Lystrup, mens yderstrækningerne betjener en række forstæder til Aarhus.

Driften finansieres efter en interessentskabsaftale mellem de to ejere, principielt i forholdet 50-50. P.t. er den reelle fordeling 57 % til regionen og 43 % til kommunen, idet de to ejere indskød en finansiering svarende til den eksisterende bus- og togtrafik på etableringstidspunktet. Udgifter herudover finansieres efter ejerandel. I Region Midtjyllands finansiering indgår et statsligt tilskud for overtagelse af driftsansvaret på Grenaabanen.

Passagertallet var i 2022 ca. 5,5 mio. med stigende tendens.

Bestillerbidrag til Midtjyske Jernbaner

Region Midtjylland finansierer banedrift på privatbanen Lemvigbanen og på den statslige bane Holstebro-Skjern.

Lemvigbanen er en privatbane ejet af Midttrafik. Betjeningsomfanget fastsættes af regionen, og regionen finansierer alene driften. Driften mellem Holstebro og Skjern udføres på den statslige jernbane på kontrakt frem til 2028 med mulighed for forlængelse til 2030. Betjeningsomfang og driftstilskud er fastsat i kontrakten. Begge baner drives af selskabet Midtjyske Jernbaner.

Passagertallet var i 2022 ca. 0,4 mio. med let stigende tendens.

Regionens egne udgifter til kollektiv trafik

Foruden ovenstående bidrag til Midttrafik, Letbanen og Midtjyske jernbaner, afholder regionen også selv en række udgifter, der er forbundet med driften af den regionale kollektive trafik. Dette indebærer bl.a. afdrag på en række lån vedr. Aarhusletbane for i alt 5,1 mio. kr. og tjenestemandspensioner for 9,4 mio. kr. Der kan ligeledes på denne post afsættes puljer til udmøntning inden for området.

4.3.2 Miljø

Formål

Regionen har ansvaret for at kortlægge og håndtere jordforureninger og sikre mennesker og miljø mod skadelige effekter af forureningerne – herunder i forhold til grundvand og overfladevand.

På råstofområdet har regionen ansvar for at planlægge kommende råstofgraveområder, udstede gravetilladelser, føre tilsyn med eksisterende råstofgrave samt med reetablering af færdigudgravede områder.

Et godt samarbejde med kommunerne er afgørende for at kunne håndtere jordforurening og sikre de nødvendige råstoffer på bedste vis. Samtidig baner det vej for vellykkede samarbejder om klimatilpasning og byudvikling.

På miljøområdet køber regionen en lang række ydelser fra eksterne rådgivere. Ved både at stille krav til leverandørerne og selv indgå i relevante udviklingssamarbejder understøtter regionen, at der til stadighed udvikles nye og effektive løsninger. Regionen arbejder på øget digitalisering, der skal gøre det lettere for borgere og myndigheder at finde data, men som også skal øge kvaliteten af data og effektivisere sagsbehandlingen.

Budget

Nettodriftsudgifter for Miljø

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
Nettodriftsudgifter				2025	2026	2027
Jordforurening	56,3	49,8	49,9	49,9	49,9	49,9
Råstoffer	2,3	2,2	1,2	1,5	1,5	1,5
Nettodriftsudgifter i alt	58,6	52,0	51,1	51,4	51,4	51,4

Jordforurening

Regionsrådet vedtog i 2020 en "Handlingsplan for jordforurening 2020-2025", der danner grundlag for områdets arbejde i 2024.

Midler fra Økonomiaftalen 2023

Region Midtjylland fik som del af Økonomiaftalen 2023 4 mio. kr. årligt fra 2023 og frem til at løse de miljømæssige udfordringer med PFAS. Samtidig bortfaldt særbevillingen på ca. 6 mio. kr. i 2023, som regionen fik i 2021 og 2022 til undersøgelser af jordforurening, der påvirker overfladevand.

Generationsforureningerne

Folketinget har på finansloven 2021 fremskaffet finansiering til aktiviteter på generationsforureninger svarende til fase 1 i Danske Regioners "Plan for generationsforureningerne i Danmark".

I Region Midtjylland indebærer fase 1 oprensning af depotet ved Høfde 42 samt oprensning af forurening på Cheminovas gamle fabriksgrund. Strategien for Region Midtjyllands varetagelse af opgaverne inden for fase 1 er blevet politisk behandlet i regionsrådet i sommeren 2021. Regionsrådet besluttede, at oprensningen på Høfde 42 igangsættes med det samme, mens oprensningen af Cheminovas gamle fabriksgrund forskydes. Oprensningsprojektet for Høfde 42 blev sendt i udbud i december 2021, og udbudsforretningen forløb indtil 4. kvartal 2022. I forbindelse med udbuddet i 2022 blev det vurderet, at omkostningerne var for høje grundet stigende energipriser. Det blev derfor besluttet, at opgaven skulle genudbydes med det formål at indhente bedre tilbud. Processen forventes afsluttet i 2023 med henblik på, at oprensningen kan gå i gang i 2023.

For at kunne gennemføre fase 1 i Danske Regioners "Plan for generationsforureningerne i Danmark", kræves, at der findes ekstra finansiering fra statens side. Dette arbejdes der på via træk på det "grønne råderum" i 2024.

Råstofområdet

På råstofområdet fortsættes arbejdet med behandling af indkomne råstofansøgninger samt kortlægning af nye råstofgraveområder med henblik på at sikre råstoffer til fremtidens byggeri og industri.

4.4 Tværgående udgifter

4.4.1 Regional Udvikling i øvrigt

Formål

Bevillingen "Regional Udvikling i øvrigt" anvendes til at afholde udgifter til personalepolitiske puljer, arbejdsskadeerstatninger og AES samt eventuelle ikke udmøntede puljer.

Budget

Nettodriftsudgifter for Regional Udvikling i øvrigt

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
Nettodriftsudgifter				2025	2026	2027
Personalepolitisk pulje, AES og arbejdsskadepulje	-1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Pulje til håndtering af p/l-rul		5,1	6,3	6,5	6,5	6,5
Pulje til senere udmøntning jf. krav om administrative besparelser			-4,6	-4,6	-4,6	-4,6
Nettodriftsudgifter i alt	-1,9	7,0	3,6	3,8	3,8	3,8

Fra og med budget 2023 er der indarbejdet en pulje til håndtering af p/l-rul. Puljen i 2024 anvendes i forbindelse med udmeldingen af pl-rullet i 2024. Eventuelle restmidler i puljen efter pl-rullet udmøntes i forbindelse med økonomistyringen i 2. halvår 2024, hvoraf der vil ske en politisk prioritering.

I forbindelse med kravet om de administrative besparelser i Økonomiaftalen for 2024, er der under Regional Udvikling i øvrigt indarbejdet en negativ pulje på besparelseskravet på 4,6 mio. kr. Puljen udmøntes i december, når regionsrådet forelægges den samlede sag om udmøntningen af de administrative besparelser.

4.4.2 Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter

Formål

Regional Udviklings organisation er opbygget som en matrixorganisation med varierende projekt-konstruktioner, der kan skaleres op eller ned afhængigt af behov og efterspørgsel, og som her kan varetage forskellige typer af opgaver afhængigt af kompetencer og viden.

Der er i organisationen en tættere kobling mellem den udviklingsorienterede del af Regional Udvikling og Miljø gennem arbejdet med den regionale udviklingsstrategi og FN's verdensmål.

Budget

Nettodriftsudgifter for Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
Nettodriftsudgifter				2025	2026	2027
Udvikling	49,8	54,0	56,1	54,6	51,0	51,0
Miljø	34,9	35,3	35,9	35,5	35,5	35,5
Nettodriftsudgifter i alt	84,7	89,3	91,9	90,2	86,5	86,5

Finansieringsmæssigt forventes der stadig en del eksternt finansierede stillinger i Regional Udvikling. Antallet af medarbejdere, som er finansieret gennem eksterne projekter, er meget afhængigt af, hvilke projekter der bliver godkendt fra særlige EU-programmer.

Tallene i ovenstående tabel er eksklusiv de administrative besparelser, idet at besparelserne først udmøntes i december.

4.5 Investeringsoversigt med bemærkninger

Investeringsoversigt 2023-2027

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
			2025	2026	2027
Køb af batteritog	-157,8	109,2	48,5		
Rådighedsbeløb i alt	-157,8	109,2	48,5	-	-

Note: Anlægsbevilling til køb af batteritog blev godkendt af regionsrådet d. 21.08.2023

Køb af batteritog

Midtjyske Jernbaner har indgået kontrakt om køb af syv batteritog, hvoraf fire finansieres af staten. Staten afsatte 242,7 mio. kr. til formålet på finanslov 2023. Statens andel udbetales fuldt ud til regionen i 2023, men udgiften til Midtjyske Jernbaner afholdes over flere år. Regionen udbetaler midlerne til Midtjyske Jernbaner i takt med at betalingerne til togleverandøren forfalder.

Fælles formål og administration

5 Fælles formål og administration

5.1 Indledning

De centrale stabe varetager rollen som bindeled mellem regionsrådet og driftsorganisationen. De varetager strategiske og administrative funktioner på tværs af organisationen. De centrale stabe er budgetteknisk placeret under Servicefunktioner og Fælles formål og Administration.

Derudover indeholder Fælles formål og administration også omkostninger til den politiske organisation og tjenestemandspensioner.

Regionshuse i Region Midtjylland

Regionshuset Viborg
Regionshuset Aarhus

Ansatte

Antal helårsstillinger: 512

Administrative enheder/ opgaver i Regionshuset Viborg

- * Servicering af regionsrådet m.v.
- * Stabene varetager en række opgaver, der er tværgående og koordinerende på tværs af organisationen og strategisk politikformulerende opgaver. Det er opgaver som sekretariatsbetjening og HR, økonomi, IT og kommunikation

Administrative enheder/ opgaver i Regionshuset Aarhus

- * Administrative operationelle opgaver i relation til at servicere institutioner bl.a. indenfor HR (løn, personale, arbejdsmiljø og uddannelse), bygninger og fagkonsulent funktioner indenfor psykiatrien m.v.
- * IT-driftscenter i Aarhus

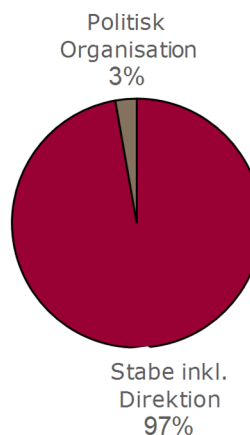
Budget 2024

Det samlede budget er 670,3 mio. kr.

Stabe inkl. Direktion	652,5 mio. kr.
Politisk organisation	17,8 mio. kr.

Budgettet fordeles på de tre sektorer

Sundhed	631,5 mio. kr.
Social og Specialundervisning	24,1 mio. kr.
Regional Udvikling	14,7 mio. kr.

Budget

Stabenes budgetter består dels af et afdelingsbudget, der vedrører løn og personalerelaterede udgifter og tværgående koncernudgifter, der er regionsdækkende udgifter.

Driftsbudget

Tabel over de samlede nettoomkostninger til Fælles formål og administration i Budget 2024 og budgetoverslag 2025-2027.

Nettoomkostninger

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stabe	615,1	549,4	652,5	652,8	658,8	650,9
Politisk organisation	18,7	18,1	17,8	22,3	17,8	17,8
Tjenestemandspensioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udbetaling	223,3	212,3	202,3	202,3	202,3	202,3
Reduktion i forpligtigelse	-223,3	-212,3	-202,3	-202,3	-202,3	-202,3
Fælles formål og adm. i alt	633,8	567,5	670,3	675,1	676,6	668,7

De samlede nettoomkostninger til Fælles formål og administration i Budget 2024 udgør 670,3 mio. kr.

Fordelingen af administrationsomkostninger til de tre finansieringskredsløb

Ifølge Budget- og regnskabssystem for regioner skal nettoudgifter/-omkostninger på Fælles formål og administration fordeles til de tre hovedområder: Sundhed, Socialområdet og Regional Udvikling i forbindelse med budgetlægning og regnskabsafslutning.

Fordelingen af Fælles formål og administration til hovedområderne sker ved, at andelen til Socialområdet bliver fastlagt via takstberegningerne jf. Rammeaftalen, og herefter foretages en fordeling af den resterende del mellem Sundhed og Regional Udvikling på baggrund af bruttobudgetterne.

På Sundhedsområdet er en del af de pensionerede tjenestemænd blevet genforsikret hos Sampension, således at Region Midtjylland modtager en indbetaling fra Sampension svarende til cirka 70 % af den årlige udgift til de genforsikrede tjenestemænd. Da det alene er på Sundhedsområdet tjenestemændene er genforsikret, fordeles indtægten vedr. pensionerede tjenestemænd alene til Sundhedsområdet.

På baggrund af ovenstående fordeles nettoudgifter/-omkostninger under Fælles formål og administration ud fra nedenstående fordelingsnøgle ved budgetlægningen. Fordelingsnøglen tilpasses løbende i henhold til Regionsrådets beslutninger, således at en opdateret fordelingsnøgle benyttes ved regnskabsafslutningen.

Fordeling af udgifter til Fælles formål og administration på hovedkonti

Hovedkonto	Tekst	Fordelingsnøgle
1	Sundhed	94,2%
2	Socialområdet	3,6%
3	Regional Udvikling	2,2%
I alt		100,0%

Fordeling til de tre finansieringskredsløb af Fælles formål og administration giver nedenstående fordeling.

Fordeling af Fælles formål og administration på hovedkonto 1-3

Hovedkonto	Tekst	Mio. kr. Nettoomkostninger	Mio. kr. Nettoudgifter
1	Sundhed	631,5	813,9
2	Socialområdet	24,1	31,1
3	Regional Udvikling	14,7	18,9
I alt		670,3	863,9

Hovedkonto 1-3 skal således i alt finansiere såvel deres egne sektoradministrationer og en andel af regionens nettoomkostninger til Fælles formål og administration.

5.2 Centrale stabe på Fælles formål og administration

Formål

De centrale stabe skal som helhed understøtte hele organisationen med en række tværgående strategiske og administrative funktioner.

Der er følgende stabe:

- **Direktionen:** Direktionen udgør den øverste administrative ledelse og består af en regionsdirektør og tre koncerndirektører. På vegne af den samlede direktion har direktørerne det daglige ansvar for hver deres områder.
- **Regionssekretariatet:** Regionssekretariatet sekretariatsbetjener regionsrådet, forretningsudvalget, stående og særlige udvalg, direktionen samt en række strategisk, koordinerende møder i administrationen. Regionssekretariatet har endvidere en række koncerndækkende funktioner inden for bl.a. jura, informationssikkerhed, digital forvaltning, forsikringsområdet herunder patientforsikrings- og arbejdsskader, videnskabsetiske komiteer og administration af regionens feriefond. Endelig har Regionssekretariatet ansvaret for intern service, dvs. drift og vedligehold af regionshusene samt kantine, rengøring og pedelfunktion.

Det skal bemærkes, at Regionssekretariatets opgaver er fordelt på 2 områder. Opgaver, der kun relateres til sundhedsområdet, er placeret i Regionssekretariat Sundhed under Servicefunktioner. Øvrige opgaver, der løses på tværs af regionens finansieringskredsløb, er placeret i Regionssekretariat under Fælles formål og administration.

- **Koncern HR:** Koncern HR har ansvaret for strategisk-koordinerende opgaver inden for områderne løn og personale, arbejdsmiljø, ledelses- og organisationsudvikling, innovationsinitiativer, uddannelse og kompetenceudvikling. Dette omfatter bl.a. betjeningen af det politiske system, koncerndirektionen og det øverste MED-udvalg samt tværgående planlægnings- og udviklingsopgaver inkl. opgaver omkring rekruttering og fastholdelse. Koncern HR løser endvidere drifts- og konsulentopgaver på løn- og personaleområdet for de dele af organisationen, der ikke har en selvstændig løn- og personalefunktion.

Dertil kommer en række drifts- og konsulentopgaver vedrørende arbejdsmiljø, innovation, udvikling af organisation, ledelse og arbejdsprocesser samt grund-, efter- og videreuddannelse for hele organisationen, inkl. sekretariatsansvar for Videreuddannelsesregion Nord vedrørende den lægelige videreuddannelse. Koncern HR er fællesfunktion for simulation og færdighedstræning. Endvidere administrerer Koncern HR regionens personalepolitiske puljer og de fælles tilbud om personalegoder, inkl. bruttolønsordninger.

- **Koncernøkonomi:** Koncernøkonomi har ansvaret for den økonomiske forvaltning i Region Midtjylland, herunder budgetlægning og -opfølgning, regnskabsaflæggelse, forretningsgange på regnskabsområdet, revision, finansfunktionerne mv. Endvidere varetages strategiske plan- og styringsmæssige opgaver vedr. regionens bygninger og ejendomme, blandt andet omkring miljø og bæredygtighed, anvendelse, vedligeholdelse samt køb og salg af regionens bygninger.

Det skal bemærkes, at Koncernøkonomis opgaver er fordelt på 2 områder. Opgaver, der kun relateres til sundhedsområdet, er placeret i Koncernøkonomi Sundhed under Servicefunktioner. Øvrige opgaver, der løses på tværs af regionens finansieringskredsløb, er placeret i Koncernøkonomi under Fælles formål og administration.

- **IT-Fælles:** Hovedopgaven for IT er at it-understøtte den opgavevaretagelse, der finder sted i Region Midtjylland. IT varetager drifts- og udviklingsopgaver blandt andet vedrørende netværk, tværgående it-systemer, pc'er, men også en lang række forskellige opgaver i relation til økonomi, licensstyring, it-sikkerhed, brugeruddannelse og -support, it-strategi, regionernes sundheds-it (RSI), Business Intelligence (BI) mm.

Det skal bemærkes, at IT's budget er opdelt i IT-Sundhed og IT-Fælles. IT-Sundhed, der budgetteknisk er placeret under Servicefunktionerne relateres til sundhedsområdet. IT-Fælles, som budgetteknisk er placeret under Fælles formål og administration relateres til de tværgående opgaver, der løses på tværs af finansieringskredsløbene.

- **Koncern Kommunikation:** Koncern Kommunikation har det overordnede ansvar for regionens eksterne og interne kommunikation, herunder varetagelse af en række strategiske opgaver for direktionen og regionsrådet. Afdelingen er ansvarlig for annoncering, mediemonitorering,

pressekontakt, kampagner, designlinje, borgermøder og kommunikationsrådgivning samt systemejer for regionens intranet og hjemmeside. Koncern Kommunikation fokuserer på digitalisering og brugen af sociale medier, herunder borger- og patientkommunikation via apps, film og nye teknologier. Afdelingen har et digitalt print- og efterbehandlingscenter, der tilbyder grafisk produktion og rådgivning.

Stabenes budgetter

Nettodriftsudgifter

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslag		
				2025	2026	2027
Direktionen	10,5	15,9	10,4	10,4	10,4	10,4
Regionssekretariatet	105,5	124,6	120,8	120,9	121,0	121,0
Koncern HR	100,7	110,6	112,9	110,0	109,4	109,4
Koncernøkonomi	89,3	98,6	100,1	100,0	99,5	98,3
IT-fælles	253,9	238,4	264,1	260,9	268,4	268,4
Koncern Kommunikation	26,4	23,1	23,2	23,3	23,3	23,3
Sekretariat for bæredygtighed			4,9	4,9	4,5	4,5
Pulje til leasing til fælles formål	15,7	4,3	7,3	13,6	13,6	6,9
Nettodriftsudgifter i alt	602,0	615,6	643,8	644,1	650,1	642,2

Der er afsat lønudgifter for i alt 360,3 mio. kr. og 283,5 mio. kr. til øvrige udgifter under administrationen, herunder udgifter til tværgående regionale aktiviteter og personalerelaterede udgifter.

Budgettet indeholder nettoudgifter til lønninger for 512 beregnede fuldtidsansatte. Det beregnede personaleforbrug er vejledende, da administrationen er baseret på principperne for totalrammestyring.

Regionssekretariatet, Arbejdsskader

Region Midtjylland er selvforsikret vedrørende arbejdsskader. Der er til dækning af udbetalinger til arbejdsskader afsat i alt 42,2 mio. kr. Budgetbeløbet er budgetmæssigt placeret på de enkelte hovedkonti.

Udbetaling af erstatning for arbejdsskader foretages af Regionssekretariatet, der opkræver midler hertil fra sektorområderne.

Fordeling af budget til arbejdsskader

Mio. kr.	Budget 2023	Budget 2024	Fordeling på sektorområder			
			Somatik	Psykiatri	Social	Regional Udvikling
Arbejdsskadeforsikring	42,9	42,2	35,6	3,3	2,3	1,0

Koncern HR, Personalepolitiske puljer

Der er afsat budget til en række personalepolitiske puljer for et samlet beløb på 18,6 mio. kr., heraf er 2,4 mio. kr. afsat til HK-elever.

Det overordnede formål med puljerne er at sikre, at Region Midtjylland ved konkrete aktiviteter kan skabe forudsætningerne for, at regionen vedvarende kan rekruttere, udvikle og fastholde dygtige og engagerede medarbejdere i et sundt og udviklende arbejdsmiljø.

De personalepolitiske initiativer drejer sig om: Personalepolitiske initiativer i forbindelse med partssamarbejder, Socialt Kapitel og Mangfoldighed. Psykologordning, Kompetenceudvikling, Lederudvikling, Trivsels- og Leder-udviklingsdialoger, Forskning i ledelse og organisation, Seniorpulje, MED-Uddannelse, Fælles arbejdsmiljø-aktiviteter samt Rekruttering.

Koncern HR varetager administrationen af de personalepolitiske puljer. Fordelingen af puljerne er således:

Personalepolitiske puljer, fordelt på sektorområder

Mio. kr.	Budget 2023	Budget 2024	Fordeling på sektorområder			
			Somatik	Psykiatri	Social	Regional Udvikling
I alt	16,3	16,2	13,6	1,0	1,0	0,6

Derudover finansieres løn- og uddannelsesudgifter til HK-elever i Regionshusene af puljen. Fordelingen af udgiften er således:

Personalepolitisk pulje til HK-elever, fordelt på sektorområder

Mio. kr.	Budget 2023	Budget 2024	Fordeling på sektorområder			
			Somatik	Psykiatri	Social	Regional Udvikling
I alt	2,4	2,4	2,0	0,1	0,1	0,1

5.3 Politisk organisation

Politisk organisation dækker over udgifter til regionsrådsmedlemmernes virksomhed, herunder bl.a. vederlag mv. til regionsrådets 41 medlemmer, deltagelse i udvalg og møder samt it. Det dækker endvidere over den lovbundne støtte til de politiske partiers arbejde.

Nedenfor vises nettodriftsudgifterne fordelt på områder:

Nettodriftsudgifter Politisk organisation

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslag		
				2025	2026	2027
Tilskud til politiske partier	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6
Regionsmedlemmer mv.	14,9	14,4	14,2	14,2	14,2	14,2
Regionsrådsvalg	0,0	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0
Nettodriftsudgifter i alt	18,7	18,1	17,8	22,2	17,8	17,8

Tilskud til politiske partier

På kontoen er afsat 3,6 mio. kr. i tilskud til politiske partier. I henhold til Lov om økonomisk støtte til politiske partier mv. er det obligatorisk for regionen at yde dette tilskud.

Regionsrådsmedlemmer

Der er afsat i alt 14,2 mio. kr. til regionsrådsmedlemmernes virksomhed. Det vedrører fast vederlag til regionsrådets medlemmer, erstatning til de af regionsrådets medlemmer, som har valgt at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelser for kørsel, transport og møder. Disse beløb er fastlagt i henhold til Region Midtjyllands vederlagsregulativ, der tager udgangspunkt i bestemmelsen i § 11 i Lov om regioner og den udsendte Bekendtgørelse om vederlag og diæter mv. til medlemmerne af regionsrådet.

5.4 Tjenestemandspensioner

Ifølge de omkostningsbaserede principper skal regionerne opgøre deres samlede nettoforpligtelse vedr. tjenestemandspensioner (hensatte forpligtelser vedr. tjenestemænd). For tjenestemænd, som er fratrådt før 1. januar 2007, refunderes udgifterne fra staten, mens regionerne selv bærer udgiften til tjenestemænd, som fratræder efter 1. januar 2007.

Der budgetteres med udgifter på 202,3 mio. kr. og en tilsvarende reduktion i forpligtelserne på -202,3 mio. kr.

En del af de pensionerede tjenestemænd er blevet genforsikret, således at Region Midtjylland modtager en indbetaling svarende til cirka 70 % af den årlige udgift til de genforsikrede tjenestemænd.

5.5 Investeringsoversigt med bemærkninger, Fælles formål og adm.

Tabellen nedenfor opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2023-2027 vedrørende Fælles formål og administration.

Mio. kr. (2023 - 2027 = indeks 124,6)	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslagsår		
			2025	2026	2027
Regionssekretariatet					
Regionssekretariatet. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	-0,01	0,05	0,05		
Regionssekretariatet. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				0,05	0,05
Koncern Kommunikation					
Koncern Kommunikation. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	-0,3	0,2	0,2		
Koncern Kommunikation. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -				0,2	0,2
Rådighedsbeløb i alt	-0,4	0,3	0,3	0,3	0,3

"Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr." anvendes til indkøb af anskaffelser som regnskabsteknisk er defineret som anlæg.

Eventuelle tillægsbevillinger på anlægsudgifter vil blive fordelt med 100 % til hovedkonto 1.

Finansielle poster og finansiering

6 Finansielle poster og finansiering

Afsnittet omfatter regionens finansielle indtægter og udgifter, herunder renter og afdrag på regionens langfristede gæld og leasingforpligtelse. Afsnittet gennemgår vilkårene for regionsrådets afgivelse af budgetposter for renter.

Bevilling til afholdelse af afdrag på lån sker ved, at regionsrådet tiltræder pengestrømsopgørelsen, jf. afsnit 6.1 i Budget- og regnskabssystem for regioner.

6.1 Renteindtægter og renteudgifter

Region Midtjylland budgetterer i 2024 med renteindtægter for 25,0 mio. kr. Niveauet for renteindtægterne er baseret på forventningerne til regionens likviditets- og formueplejeaftaler og til rentetilskrivningen på regionens kontantsaldi.

Forventningerne til regionens renteudgifter er på 109,0 mio. kr. i 2024. Budgettet er beregnet ud fra regionens faktiske og forventede optagne langfristede gæld frem til ultimo 2024. Primo 2024 vil 68 % af regionens lån være fastforrentede. Her vil renteudgifterne være kendte og den gennemsnitlige rente ligge på 1,5 %. De resterende 32 % af låneporteføljen er med variabel rente, hvor renteudgifterne er ukendte. Den gennemsnitlige rente på regionens variabelt forrentede lån er i maj 2023 på 3,2 %.

Der er for den langfristede gæld indgået en gældsplejeaftale med Jyske Bank.

Nedenstående tabel viser de budgetterede renteindtægter og renteudgifter. Nettorenteudgiften er i 2024 budgetteret til 84,0 mio. kr.

Renteindtægter og renteudgifter

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
Renteindtægter	-56,9	-25,0	-25,0
Renteudgifter ¹	236,3	95,0	109,0
Nettorenteudgifter i alt	179,4	70,0	84,0

Note 1) Renteudgiften er opgjort ekskl. ydelser vedr. OPP-aftaler og leasing.

Nettorenteudgiften skal fordeles på de tre finansieringskredsløb i Region Midtjylland.

Ifølge Budget- og regnskabssystem for regioner skal Socialområdet belastes med forrentningen af det likviditetsmæssige mellemværende, hvilket vil sige forrentning af aktivmassen og forrentning af kassetræk. Forrentningen for Socialområdet er beregnet til at være 24,3 mio. kr. i 2024, når rentesatsen i henhold til Rammeaftalen er 3,6 % p.a. (diskontoen 1. maj 2023 plus 1 procentpoint), og forrentningen på hovedkonto 2 finansieres af taksterne. Efter fordelingen af de 24,3 mio. kr. til Socialområdet skal der ikke ske yderligere fordeling til området.

De resterende nettorenteudgifter fordeles på Sundhedsområdet og Regional Udvikling under hensyntagen til de to aktivitetsområders belastning af rentekontoen. Fordelingsnøglen og fordelingen af nettorenteudgifterne på finansieringskredsløbene fremgår af efterfølgende tabel.

Fordeling af nettorenteudgifter i Budget 2024

Mio. kr.	Beløb til fordeling	Sundhed	Social og Specialund.	Regional Udvikling	I alt
Nettorenteudgifter	84,0	58,6	24,3	1,2	84,0
Fordeling af nettorenter i 2024		58,6	24,3	1,2	
Fordelingsnøgle mellem Sundhed og Regional udvikling		98,0%		2,0%	

(1) Der er tale om fordeling af den del af nettorenteudgifterne, som ikke henføres til konto 2 Socialområdet. Fordelingsnøglen er beregnet i forhold til områdernes andel af driftsresultatet før finansiering, men udregningen er korrigeret for de budgetterede renteudgifter på gælden til kvalitetsfundsprojekterne og renter vedr. forskningsmidler, der går forlods til sundhedsområdet. Forrentningen vedr. deponering af midler til oprensning af Høfde 42 er fordelt forlods til hovedkonto 3.

6.2 Langfristet gæld og afdrag

Der er budgetteret med, at Regionen primo 2024 har en langfristet gæld på 5.068,6 mio. kr. (ekskl. gæld vedr. leasing og OPP-aftaler¹), jf. nedenstående tabel. Gælden består af Lån ved Kommunekredit for i alt 4.830,3 mio. kr., af dette betegnes 4.678,3 mio. kr., som ordinære lån, mens der er optaget lån vedr. kvalitetsfundsprojekter for 151,6 mio. kr. Herudover er der øvrig langfristet gæld, der er gæld vedr. institutioner med driftsoverenskomst for 4,9 mio. kr. og gæld vedr. udskudt skat for 233,4 mio. kr. Gælden vedr. udskudt skat er rente- og afdragsfri. Region Midtjyllands gæld vedr. leasing bliver behandlet separat i afsnit 6.3.

I 2024 er det forventet, at Region Midtjylland optager nye lån for 250,0 mio. kr. og betaler afdrag på gælden til Kommunekredit for 329,5 mio. kr. Ultimo 2024 vil regionen derfor have gæld til kommunekredit for 4.750,8 mio. kr. Den samlede langfristede gæld ekskl. leasing vil være på 4.988,7 mio. kr., når det samtidig forudsættes, at gælden vedr. selvejende institutioner med driftsoverenskomst reduceres med 0,5 mio. kr. De budgetterede afdrag er beregnet ud fra vilkårene på de enkelte lån. Dog er det forudsat, at gælden vedr. selvejende institutioner med driftsoverenskomst afdrages lineært med 0,5 mio. kr. årligt.

Langfristet gæld (ekskl. leasinggæld)

Mio. kr.	Lang gæld primo 2024	Nye lån i 2024	Afdrag i 2024	Lang gæld ultimo 2024
<i>Lån ved Kommunekredit:</i>				
Ordinær gæld	4.678,6	250,0	303,4	4.625,2
Gæld til kvalitetsfundsprojekter	151,6		26,1	125,6
Lån ved Kommunekredit i alt	4.830,3	250,0	329,5	4.750,8
<i>Øvrig langfristet gæld (ekskl. leasinggæld):</i>				
Selvejende institutioner med driftsoverenskomst	4,9		0,5	4,4
Gæld vedr. udskudt skat	233,4			233,4
Nuværende gæld (ekskl. leasinggæld) i alt	5.068,6	250,0	330,0	4.988,7

Økonomaftalen for 2024 giver mulighed for at ansøge en pulje på 950,0 mio. kr. til dispensation for lån til refinansiering af afdrag. På denne baggrund er det forudsat, at Region Midtjylland bliver tildelt lånedispensation i 2024 på 250,0 mio. kr., hvilket omtrent svarer til 3/4 af regionens afdrag i 2024. Lånet på 250,0 mio. kr. til refinansiering er forudsat optaget med en løbetid på 25 år.

Af nedenstående tabel fremgår udviklingen i regionens langfristede gæld ved Kommunekredit, og de forventede renteudgifter i perioden 2024-2027.

¹ OPP-aftaler er aftaler om Offentlig Privat partnerskab, hvor regionen indgår aftale om både anlæg og efterfølgende drift af bygninger med en privat aktør.

Forventede afdrag, lån og renteudgifter i 2024 og budgetoverslagsårene 2025-2027

Mio. kr.	Budget 2024	Budgetoverslagsår			I alt
		2025	2026	2027	
Lån ved Kommunekredit, primo	4.830,3	4.750,8	4.579,7	4.409,5	
Afdrag	329,5	342,2	340,3	319,4	1331,4
Nye lån	250,0	171,1	170,2	159,7	751,0
Lån ved Kommunekredit, ultimo	4.750,8	4.579,7	4.409,5	4.249,8	
Renteudgifter i alt	109,0	109,2	107,3	104,4	429,9

I perioden 2024-2027 vil regionens langfristede gæld ved Kommuneleasing udvikle sig fra at være på 4.830,3 mio. kr. primo 2024 til at falde til 4.249,8 mio. kr. ultimo 2027. Det er i Budget 2024 forudsat, at der også i de kommende økonomiaftaler bliver mulighed for at låne til refinansiering af afdrag. Det ventes, at Regionen i budgetoverslagsårene 2025-2027 opnår låneadgang svarende til halvdelen af de årlige afdrag. Den samlede gæld vil dermed blive konsolideret med 580,5 mio. kr., hvilket dækker over afdrag på sammenlagt 1.331,4 mio. kr. og optagelse af nye lån for 751,0 mio. kr. Det forudsatte låneoptag vedrører lån til refinansiering af afdrag. Den ventede konsolidering på 580,5 mio. kr. betyder, at likviditeten mindskes i samme omfang.

Renteudgifterne i perioden 2024-2027 ventes at falde en smule i perioden, og være på 109,0 mio. kr. i 2024 og 104,4 mio. kr. i 2027, når det er indregnet, at renterne kan stige med ca. 0,5 % i forhold til renteniveauet i maj 2023. Udviklingen afspejler, at der i overslagsårene ikke er indregnet yderligere rentestigninger, idet der er for betydelig usikkerhed omkring renteutviklingen så langt frem.

6.3 Leasing og OPP-aftaler

Den finansielle leasinggæld i Region Midtjylland kan deles op i centrale og decentrale aftaler omkring leasing af udstyr, og i OPP- og leasingaftaler vedr. bygninger. Centrale leasingaftaler er aftaler, hvor de årlige driftsydelser bliver betalt af centrale midler, mens ydelserne for de decentrale aftaler bliver finansieret af de driftsenheder, der har indgået aftalerne. Regionens aftaler vedr. bygninger består dels af byggerierne Centralkøkken og Forum ved Aarhus Universitetshospital. Disse aftaler er leaset ved Kommuneleasing og bliver betalt af centrale midler. Derudover har Regionen indgået OPP-aftaler vedr. etableringen af P-huse og AUH Psykiatrien. Ydelsen på disse aftaler bliver betalt decentralt.

Primo 2024 vil den samlede finansielle leasinggæld forventeligt være 1.751,2 mio. kr., hvor 414,2 mio. kr. kommer fra centrale leasingaftaler og 376,8 mio. kr. kommer fra decentrale leasingaftaler, mens 960,1 mio. kr. vedrører OPP- og leasingaftaler om finansiering af bygninger.

Det er forudsat, at følgende anskaffelser bliver leasingfinansieret i perioden 2024-2027.

Udvikling i leasinggæld 2024

Mio. kr.	Leasinggæld Primo 2024	Indkøb 2024	Afdrag 2024	Leasinggæld ultimo 2024
Forventede anskaffelser vedr. centrale leasingaftaler i henhold til investeringsplanen¹				
Medicoteknisk udstyr 2015-2022	153,3	62,0	18,7	196,6
IT-reinvesteringer 2023	30,8	7,7	6,0	32,5
Inventar reinvesteringer AUH	5,5		5,5	0,0
AUH Flytteudgifter	32,7		20,1	12,6
Nyt Hospitalsvaskeri	101,4		8,4	93,0
Udstyr til Regionsapoteket	73		9,2	63,8
Udstyr til forum	8,1		0,7	7,4
Minicyklotron Gødstrup	9,4		1,7	7,7
<i>Central leasing i alt</i>	<i>414,2</i>	<i>69,7</i>	<i>70,5</i>	<i>413,4</i>
Forventede anskaffelser vedr. decentrale leasingaftaler				
Ventilationsudstyr på Aarhus Universitetshospital	45,4		1,5	43,9
Energibesparende udstyr Regionshospitalet Randers	59,3		2,1	57,2
Energibesparende udstyr Hospitalsenhed Midt	131,3		10,9	120,4
Energibesparende udstyr Regionshospitalet Horsens	65,4	37,6	3,6	99,4
Center for Partikelterapi 2017-2019	18,0		8,1	9,8
Rulleborde til centrallager	10,4		1,6	8,8
Energibesparende projekter Regionshospitalet Randers	3,0		0,4	2,6
Udstyr til udrykningskøretøjer	13,0		1,3	11,7
Udrykningskøretøjer	16,7		4,8	11,9
Defibrilatorer til Præhospitalet	14,0		2,7	11,4
Øvrig decentral leasing	0,3		0,2	0,1
<i>Decentral leasing i alt</i>	<i>376,8</i>	<i>37,6</i>	<i>37,1</i>	<i>377,4</i>
Forventede anskaffelser vedr. leasing af bygninger og OPP-aftaler²				
P-hus Skejby	58,9		-1,2	60,0
P-hus Randers	23,5		-0,5	24,0
P-hus Horsens	22,6		-0,5	23,1
AUH Psykiatrien	718,7		0,9	717,8
Forum AUH	84,8		2,9	81,8
Centralkøkken AUH	51,7		2,2	49,5
<i>Leasing af bygninger og OPP-aftaler i alt³</i>	<i>960,1</i>	<i>-</i>	<i>3,9</i>	<i>956,2</i>
Anskaffelser via leasing og OPP-aftaler i alt	1.751,2	107,3	111,4	1.747,0

Note 1) Leasing af udstyr til særligt medicoteknisk udstyr og IT er tidligere år indgået som en del af investeringsplanen, fremfor at anvende anlægsfinansiering til indkøb af udstyret. Det har været en del af regionens leasingstrategi at konsolidere regionens økonomi ved indfrielse af leasinggæld i de år, hvor økonomien har tilladt det.

Note 2) Regionsrådet har tidligere vedtaget, at udvidelsen af retspsykiatri på AUH psykiatrien skal finansieres ved OPP. Da der ikke er indgået en OPP-kontrakt, og forpligtelsen derfor ikke kendes præcist, er fremtidig gæld vedr. dette projekt ikke medtaget i notatets tabeller.

Note 3) Region Midtjylland har desuden et P-hus i Silkeborg, der er finansieret som OPP. Dette er optaget i regnskabet som en eventualforpligtelse, da regionen ikke har pligt til at overtage P-huset ved aftalens udløb. Derfor er denne aftale ikke taget med i denne opgørelse.

Der bliver forventeligt optaget ny leasing for 107,3 mio. kr. i 2024. Leasingoptaget fordeler sig med 69,7 mio. kr. til centrale aftaler og 37,6 mio. kr. til decentrale aftaler. Der bliver betalt leasingafdrag for 111,4

mio. kr. i 2024. Det er beregnet, at regionen ultimo 2024 har en samlet finansiell leasinggæld på 1.747,0 mio. kr., når leasinggælden primo 2024 er 1.751,2 mio. kr.

Leasingaftalerne, der betales af centrale midler, er vist i nedenstående tabel. Leasingydelserne belaster regionens økonomi på de to hovedkonti: Sundhed og Fælles formål og administration.

Leasingydelser på centrale leasingaftaler

Mio. kr.	Regnskab	Korrigeret Budget	Budget	Budetoverslagsår		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Centrale leasingaftaler (udstyr)						
Leasing finansieret af Sundhedsområdet						
Hospitalsvaskeri	0	0	14,7	12,7	12,7	12,7
Hospitalsapotek	0	0	14,2	12,2	12,2	12,2
Flytteudgifter AUH	26,8	20,3	20,9	7,9	1,8	1,8
Inventar	5,7	5,7	5,5	-	-	-
Medicoteknisk udstyr	6,5	21,1	32,8	37,3	37,3	37
Minicyklotron Gødstrup	1,8	0	2,1	2,1	2,1	2,1
Energi projekter Horsens	0	0	3,2	2	2	2
Udstyr til Forum	0	0,9	1	1	1	1
Forum	0	3,8	6,9	6,9	6,9	6,9
Centralkøkken	2,6	1,9	2,6	2,6	2,6	2,6
Leasing finansieret af Sundhedsområdet i alt	43,4	53,7	103,9	84,7	78,6	78,3
Leasing finansieret af Fælles formål og administration						
IT	14,7	4,1	7,3	13,6	13,6	6,9
Leasing finansieret af Fælles formål og administration i alt	14,7	4,1	7,3	13,6	13,6	6,9
Leasingaftaler betalt med centrale midler i alt	58,1	57,8	111,2	98,3	92,2	85,2

Ydelserne betalt med centrale midler er i 2024 beregnet til 111,2 mio. kr., hvoraf 103,9 mio. kr. betales direkte på Sundhed på hovedkonto 1. De resterende 7,3 mio. kr. betales af Fælles formål og administration, hovedkonto 4. I 2027 falder de centralt betalte ydelser til 85,2 mio. kr., hvoraf 78,3 mio. kr. betales på Sundhed og 6,9 mio. kr. betales på Fælles formål og administration.

6.4 Likviditet

I det følgende gennemgås forudsætningerne for likviditetsbudgetteringen. Der sondres mellem følgende begreber:

Ultimo likviditet: Kassebeholdningen ved månedsskiftet. (Den sidste dag i måneden er det månedlige likvide lavpunkt, da lønnen netop er betalt og bloktilskuddet indbetales første hverdag i måneden.)

Gennemsnitslikviditet: Gennemsnittet for den daglige saldo over de seneste 365 dage, også kaldet for kassekreditreglen. (I lånebekendtgørelsen for regionerne fremgår det af § 8, at gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi for de likvide aktiver fratrasket den kortfristede gæld til pengeinstitutter, skal være positiv. Dette kaldes for kassekreditreglen.)

Likviditetsmodellen

Der benyttes en bogføringsmodel til at simulere den fremtidige udvikling i likviditeten. Bogføringsmodellen tager udgangspunkt i tidligere års forbrugsmønstre fordelt på løn, bloktilskud, kommunale betalinger, sygesikrings-området, anlæg, renter, gæld og øvrige udgifter.

Likviditeten opgøres henholdsvis eksklusiv og inklusiv fonds- og forskningsmidler. Beregningen viser den likviditet regionen vil have, målt efter kassekreditreglen, når alle vedtagne beslutninger i budgettet er gennemført, herunder at der ikke er merforbrug på driften, samt at de øvrige forudsætninger i budgettet holder, inklusive de forudsatte låneoptag.

6.4.1 Ultimo likviditet

Tabellen viser den forventede udvikling i likviditeten fra Regnskab 2022 frem til udgangen af 2024. Ultimo likviditeten forventes at være på -382,1 mio. kr. inkl. fonds- og forskningsmidler og kortfristet gæld til pengeinstitutter ved udgangen af 2024. De enkelte elementer i tabellen gennemgås i det følgende.

Forventet ultimo likviditet for 2023 og 2024

Mio. kr.	Regnskab 2022	Forventet 2023	Budget 2024
Primo likviditet ekskl. fondsmidler	2.271,5	2.615,4	2.415,0
Bevægelse regnskab 2022	343,9		
<i>Vedtaget Budget 2023</i>			
Sundhedsområdet		-9,0	
Socialområdet		-48,9	
Regional Udvikling		-1,1	
Finansielle poster		-141,4	
<i>Vedtaget Budget 2024</i>			
Sundhedsområdet			37,8
Socialområdet			-41,1
Regional Udvikling			-110,3
Finansielle poster (lån og afdrag)			-52,7
Ultimo ekskl. fonds- og forskningsmidler	2.615,4	2.415,0	2.248,7
Fonds- og forskningsmidler	759,7	759,7	759,7
Ultimo likviditet inkl. fonds- og forskningsmidler	3.375,1	3.174,7	3.008,4
Kortfristet gæld til pengeinstitutter	-3.390,5	-3.390,5	-3.390,5
Ultimo inkl. fonds- og forskningsmidler og kortfristet gæld til pengeinstitutter	-15,4	-215,8	-382,1

Note: + = indestående, - = kassetræk

Ultimo likviditeten for 2023

Budgetvedtagelsen for 2023 indebærer et samlet likviditetsforbrug på 200,4 mio. kr. i henhold til pengestrømsopgørelsen. Likviditetsforbruget er fordelt med -9,0 mio. kr. på sundhedsområdet, -48,9 mio. kr. på socialområdet, -1,0 mio. kr. for regional udvikling og -141,4 mio. kr. på de finansielle poster.

Ultimo likviditeten for 2024

Budgetvedtagelsen for 2024 indebærer et samlet likviditetsforbrug på 166,3 mio. kr. i henhold til pengestrømsopgørelsen. Likviditetsforbruget er fordelt med +37,8 mio. kr. på sundhedsområdet, -41,1 mio. kr. på socialområdet, -110,3 mio. kr. for regional udvikling og -52,7 mio. kr. på de finansielle poster.

Fonds- og forskningsmidler

Region Midtjylland ændrede ved årsskiftet 2019/2020 konteringspraksis, så fonds- og forskningsmidler indgår i likviditeten. Midlerne har tidligere været indeholdt under legater og deposita. Fonds- og forskningsmidler udgjorde 759,7 mio. kr. primo 2023. Niveauet forventes at være uændret i 2023 og 2024.

Kortfristet gæld til pengeinstitutter

Region Midtjylland ændrede ved årsskiftet 2022/2023 konteringspraksis, så kassekredit og repo-aftaler for obligationer optages under kortfristet gæld til pengeinstitutter i stedet for likviditeten. Den kortfristede gæld til pengeinstitutter indgår fortsat i gennemsnitslikviditeten jf. kap. 7.4.1 i Budget- og regnskabssystemer for regioner. Den kortfristede gæld til pengeinstitutter udgjorde -3.390,5 mio. kr. primo 2023. Niveauet forventes at være uændret i 2023 og 2024.

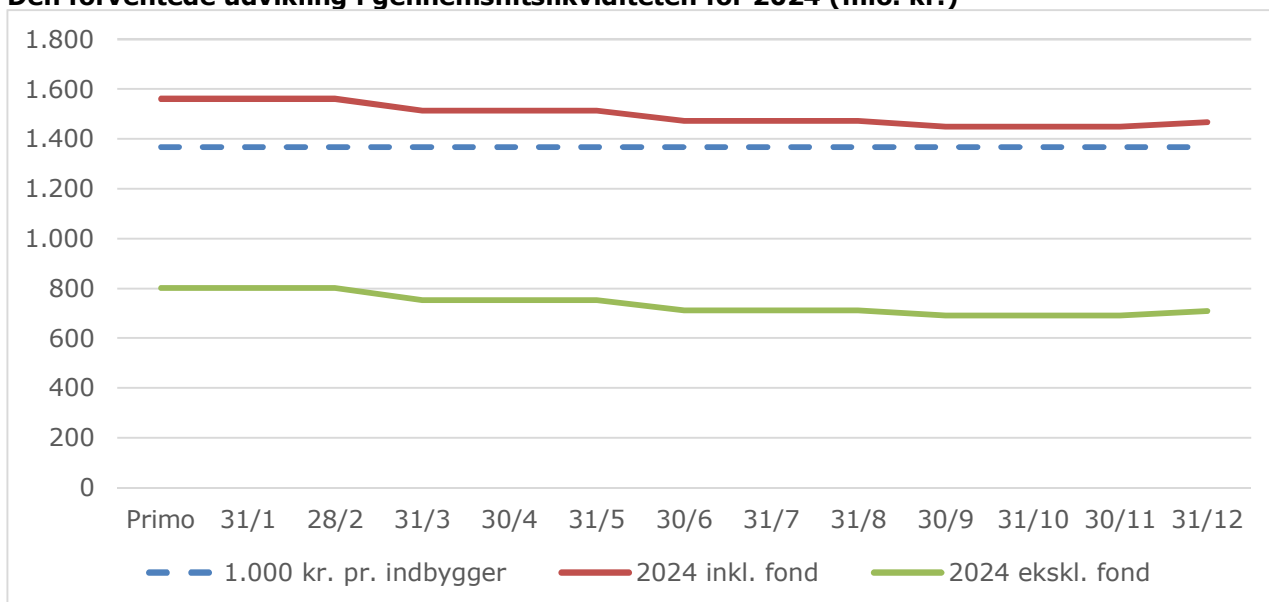
6.4.2 Gennemsnitslikviditeten

Den likvide beholdning består af midler øremærket til eksternt finansierede projekter samt øvrige likvide midler. Disse samlede likvide midler indgår i gennemsnitslikviditeten og medvirker derfor til at sikre, at regionen overholder kassekreditreglen og budgetloven.

Kassekreditreglen: Medfører, at en region sættes under administration, hvis en regions gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen falder til under 1.000 kr. pr. indbygger.

Budgetloven: Medfører, at Indenrigsministeriet kan iværksætte ekstraordinære økonomiske opfølgninger, hvis en regions gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen falder til under 1.000 kr. pr. indbygger.

Den forventede udvikling i gennemsnitslikviditeten for 2024 (mio. kr.)

Gennemsnitslikviditeten beregnes som gennemsnittet over et år af den daglige saldo inklusiv fonds- og forskningsmidler. Gennemsnitslikviditeten forventes at være på ca. 1.500 mio. kr. ved udgangen af 2024.

Gennemsnitslikviditeten pr. indbygger

Indbyggertallet for Region Midtjylland forventes at udgøre 1.367.046 personer i henhold til Indenrigsministeriets tilskudsudmelding for 2024. Den gennemsnitlige likviditet ved udgangen af 2024 forventes at være omkring 1.100 kr. pr. indbygger. Dermed vil regionen være over grænsen på 1.000 kr. pr. indbygger.

Det bemærkes, at prognosen er behæftet med usikkerhed pga. den økonomiske situation i forhold til overholdelse af budgetloven og implementering af spareplanen.

Regionerne får som udgangspunkt ikke fuld finansiering af de årlige renter og afdrag på gælden. En konsekvens heraf er, at likviditeten langsomt udhules. Eneste mulighed for at styrke likviditeten er at reducere udgiftsrammerne til drift og anlæg.

Kort om regionernes finansiering

Regionens finansielle indtægter består af et statsligt bloktilskud, nærhedsfinansiering og kommunalt aktivitets-bidrag, og kommer fra stat og kommuner. Regionens sociale tilbud og specialundervisningstilbud finansieres gennem takstbetalinger fra kommunerne. Lovgrundlaget for regionernes finansiering findes dels i "Lov om regionernes finansiering" og dels i "Lov om social service".

Finansieringskredsløb

Regionernes finansiering er opdelt i tre adskilte kredsløb. Der må som hovedregel ikke overføres beløb mellem de tre finansieringskredsløb – hverken udgifter eller indtægter. Dog modtager regionerne via bloktilskuddet til sundhed et beløb, som er øremærket til varetægelse af særlige administrative opgaver på social- og specialundervisningsområdet. Beløbet skal i henhold til "Budget- og regnskabssystem for regioner" overføres fra finansieringskredsløbet for Sundhed (konto 1) til finansieringskredsløbet for Social og Specialundervisning (konto 2).

6.5 Finansiering

6.5.1 Finansieringskredsløb for Sundhed

De finansielle indtægter inden for finansieringskredsløbet for Sundhed fremgår af nedenstående tabel. De forskellige finansieringskilder beskrives i de følgende afsnit.

Finansielle indtægter

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
Statsligt bloktilskud inkl. DUT	-25.957,40	-24.865,2	-24.463,3
COVID-19 kompensation i Regnskab 2022			-878,3
Nærhedsfinansiering	-362,7	-364,2	-361,9
Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag	-4.710	-4.734,8	-4.713,8
Kompensationsordning vedr. ændring af kommunal medfinansiering	-57,8	-56,5	-54,3
Omfordeling af effektiviseringsgevinster	98,9	115,8	131,8
Finansiering vedr. sundhed i alt	-30.989,10	-29.904,9	-30.339,8

*I Regnskab 2022 fik Region Midtjylland 878,3 mio. kr. i COVID-19 kompensation

Statsligt bloktilskud

Den væsentligste finansieringskilde for regionerne er det statslige bloktilskud til sundhedsområdet. Tilskuddet fastsættes som det foregående års tilskud korrigeret for den forventede pris- og lønudvikling i den regionale sektor, korrigeret for realvækst og for regionale mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og regionerne.

Jævnfør "Lov om regionernes finansiering" fordeles bloktilskuddet til sundhed mellem regionerne på grundlag af deres andel af det samlede udgiftsbehov. En regions udgiftsbehov er sammensat af følgende:

1. Et basisbeløb på 100 mio. kr.
2. Regionens aldersbestemte udgiftsbehov (77,5 %)
3. Regionens socioøkonomiske udgiftsbehov (22,5 %)

Nærhedsfinansiering

I 2019 blev nærhedsfinansiering introduceret. Nærhedsfinansieringen erstatter den statslige aktivitetspulje, og den nuværende aktivitetspuljes fokus på sygehusaktivitetsvækst. Nærhedsfinansiering skal understøtte omstilling af behandlingen, og en styrket sammenhæng i sundhedsvæsenet, så borgerne modtager den rette behandling det rette sted. For at sikre omstillingen, er finansieringen betinget af, at regionerne opfylder en række krav.

Nærhedsfinansiering udbetales til den enkelte region på baggrund af opfyldelse af kriterier, der er fastsat som en del af Økonomiaftalen. I budget 2024 er der fire kriterier for udbetaling af nærhedsfinansiering, hvor regionen skal opfylde mindst tre mål, for at opnå fuld nærhedsfinansiering. Region Midtjylland har budgetteret med fuld udbetaling af nærhedsfinansiering.

Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag

Bopælskommunen betaler til bopælsregionen en andel af regionens udgifter pr. ydelse, der er leveret efter sundhedslovens § 60-69 og 71 (sygesikring), sundhedslovens afsnit VI (behandling på sygehuse) samt en andel af udgiften til genoptræning, der er ydet under indlæggelse på sygehus til patienter fra kommunen. Det kommunale aktivitetsafhængige bidrag har karakter af medfinansiering, idet bopælskommunen for hver efterspurgt sundhedsydelse bidrager med tilskud til regionen.

Kompensationsordning i forbindelse med ændring af lov om kommunal medfinansiering

Kompensationsordning i forbindelse med ændring af lov om kommunal medfinansiering er midlertidig, og har som formål at neutralisere de beregnede byrdemæssige virkninger hos regionerne ved ændring af lov om kommunal medfinansiering (lov nr. 608 af 14. juni 2011). Derudover er der en kompensationsordning som følge af ændring af den kommunale medfinansiering i forbindelse med budgetlægningen for 2017.

Omfordeling af effektiviseringsgevinster

I Økonomiaftalen for 2017 er det aftalt, at halvdelen af de aftalte effektiviseringsgevinster i forbindelse med kvalitetsfundsprojekterne, indhentes og omfordeles til regionerne via bloktilskudsnøglen. Effektiviseringsgevinsterne omfordeles jævnt fordelt over perioden 2017-2025.

6.5.2 Finansieringskredsløb for Socialområdet

Med enkelte undtagelser afholdes alle omkostninger på Socialområdet af kommunerne, hvad enten der er tale om kommunal, en regional eller en privat løsning.

Regionens indtægter på Socialområdet er driftsindtægter og dermed ikke en del af de finansielle indtægter. Da indtægterne fra kommunernes takstbetalinger udgør langt den overvejende del af finansieringen af aktiviteterne på Socialområdet, gives i det følgende nogle kortfattede bemærkninger til takstfastsættelsen. Dernæst gives en kort beskrivelse af det bloktilskud, som regionen modtager vedrørende Socialområdet.

Finansiering vedrørende Socialområdet

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kommunale takstindtægter	-1.524,3	-1.304,2	-1.407,3
Bloktilskud	-1,2	-1,2	-1,2
I alt	-1.525,5	-1.305,4	-1.408,5

Takstindtægter fra kommunerne

I "Lov om social service" og i bekendtgørelse om rammeaftaler med videre på det sociale område fastsættes reglerne om Rammeaftalen, herunder Udviklingsstrategi og Styringsaftale.

I relation til budgetlægningen er der væsentlige forudsætninger på Socialområdet, der fastlægges i forbindelse med processen omkring udarbejdelse af Rammeaftalen. Det drejer sig om dimensioneringen af området, det vil sige antallet af pladser, serviceniveau samt takstfastsættelsen og dermed den økonomi, der vil være til rådighed på de enkelte tilbud.

Langt størstedelen af takstindtægterne går til finansiering af specialområdernes driftsudgifter på 1.283,3 mio. kr.

Statsligt bloktilskud

Jævnfør "Lov om regioner m.v." er det en forudsætning, at regionerne som udgangspunkt ikke afholder nettoudgifter på socialområdet. Her er det kommunerne, der har finansieringsansvaret. I bloktilskuddet fra

sundhed indgår et beløb, som regionerne modtager for at kunne afholde udgifterne vedrørende særlige administrative opgaver. Region Midtjyllands andel til Socialområdet er på 1,2 mio. kr.

6.5.3 Finansieringskredsløb for Regional Udvikling

Finansieringsgrundlaget for aktiviteterne under Regional Udvikling er sammensat som følger:

Finansiering vedrørende Regional Udvikling

Mio. kr.	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
Statsligt bloktilskud	-466	-461,2	-460,0
Kommunalt udviklingsbidrag	-164,7	-167,4	-166,8
I alt	-630,7	-628,6	-626,8

Statsligt bloktilskud

Det statslige bloktilskud til Regional Udvikling fordeles på baggrund af regionens demografiske udgiftsbehov og regionens strukturelt betingede udgiftsbehov.

Kommunalt udviklingsbidrag

Udviklingsbidraget udgør et fast beløb pr. indbygger i regionens kommuner. Bidraget er fastsat i 'Lov om regionernes finansiering' til 100 kr. pr. indbygger i 2003-p/l. Udviklingsbidraget kan maksimalt udgøre 200 kr. pr. indbygger i 2003-p/l. Udgangspunktet for bidragsfastsættelsen svarer til 122 kr. for 2024 efter pris- og lønfremskrivning (2024-p/l).

Størrelsen af det kommunale grundbidrag fastsættes af regionsrådet i samarbejde med Kontaktudvalget mellem regionen og kommunerne. Hvis regionsrådet skal gennemføre en forhøjelse eller nedsættelse af grundbidraget i forhold til niveauet fra året før (reguleret med den forventede pris- og lønudvikling) forudsætter det, at mindst 1/3 af de kommunale repræsentanter i Kontaktudvalget er enige i forhøjelsen. I Budget 2024 er grundbidraget fastholdt på det lovfastsatte minimum.

Bevillings- og kompetenceregler

7 Bevillings- og kompetenceregler

7.1 Indledning

I det følgende præsenteres Region Midtjyllands politisk vedtagne bevillings- og kompetenceregler.

Bevillings- og kompetencereglerne beskriver væsentlige kompetenceregler i forhold til Region Midtjyllands budgetlægning og den økonomiske forvaltning af afgivne bevillinger.

7.2 Kompetenceregler for budget og forvaltning af afgivne bevillinger

Bemærkninger til de enkelte kompetencedelegeringer følger nedenfor.

Kompetenceregler i forhold til budget og den økonomiske forvaltning af afgivne bevillinger

B = besluttende instans I = indstillende instans	Regionsråd	Forretnings- udvalg	Administration
A. Generelle kompetenceregler			
1. Fastlæggelse af budgetprocedurer		B	I
2. Fastlæggelse af budgetrammer		B	I
3. Fastlæggelse af bevillingsniveauer	B	I	I
4. Vedtagelse af års- og flerårsbudget	B	I	I
B. Bevillingsafgivelse			
5. Afgivelse af bevillinger og tillægsbevillinger	B	I	I
6. Udmøntning af rammebevillinger til anlæg			
Til anlægsprojekter med en totaludgift på 10 mio. kr. og derover	B	I	I
Til anlægsprojekter med en totaludgift på under 10 mio. kr.			B (note 1)
C. Bevillingsadministration og – kontrol			
7. Procedurer for bevillingskontrol		B	I
8. Politisk kontrol med afgivne bevillinger	B	I	I
9. Den almindelige forvaltning inden for budgetterne			B

Note 1: Rammebevillinger til anlægsprojekter under 10 mio. kr. kan udmøntes af den enkelte bevillingshaver.

7.3 Generelle kompetenceregler

Forretningsudvalget fastlægger procedurer og tidsplan for vedtagelsen af det kommende års budget inden for reglerne af Budget- og regnskabssystem for regioner. Forretningsudvalget udmelder budgetrammer for det kommende budgetår.

Regionsrådet er den bevillingsafgivende myndighed. Regionsrådet træffer beslutning om bevillingsniveauet og fastlægger dermed den *dispositionsfrihed*, der er overladt bevillingshaveren i forvaltningen af det pågældende område på regionsrådets vegne. Regionsrådet vedtager års- og flerårsbudgettet med de oversigter, der er fastlagt i Budget- og regnskabssystem for regioner.

Bevillingsafgivelse

Bevillinger i årsbudgettet fastlægges i bevillings- og investeringsoversigten. De materielle vilkår for bevillingernes anvendelse fastlægges endvidere i budgetbemærkningerne. Det er alene regionsrådet, der kan afgive bevillinger og flytte midler mellem afgivne drifts- og anlægsbevillinger.

De poster på årsbudgettet, hvortil regionsrådet har taget bevillingsmæssig stilling, udgør den bindende regel for det næste års regionale forvaltning. Udgifter og indtægter, der ikke er bevilget i årsbudgettet, må ikke afholdes/-erhverves, før regionsrådet har godkendt den fornødne bevilling. Foranstaltninger ved lov eller anden bindende regel kan om fornødent iværksættes uden regionsrådets forudgående bevilling. Bevillingen må i sådanne tilfælde snarest indhentes.

I bevillings- og investeringsoversigten fastlægges bevillingsniveauet og den beløbsmæssige størrelse af bevillingen. Ved bevillingsafgivelsen indgår de oplysninger og bemærkninger, der er givet i tilknytning til bevillingen, som en del af de materielle vilkår for bevillingsafgivelsen.

Oversigt over bevillingsniveauer (driftsbevillinger) i budgettet for Region Midtjylland er gengivet i forlængelse af foreliggende bevillingsregler. Bevillingsstrukturen indebærer, at Region Midtjylland anvender muligheden for at afsætte brede bevillingsrammer, som beskrevet i Budget- og regnskabssystem for

regioner, og at de afgivne udgifts- og omkostningsbevillinger som hovedregel har et driftsområde/stab som endelig bevillingshaver.

Udgifterne/omkostningerne til hovedområdernes administration skal, ifølge Budget- og regnskabssystem for regioner, afholdes på de respektive hovedkonti, dvs. administration af Sundhedsområdet på hovedkonto 1, administration af Socialområdet på hovedkonto 2 og administration af Regional Udvikling på hovedkonto 3. Fællesadministrative udgifter afholdes på hovedkonto 4.

I henhold til Region Midtjyllands organisationsplan er administrationens organisatoriske og ledelsesmæssige opbygning imidlertid ikke sammenfaldende med hovedkonto-strukturen. Beslutninger om organisation og ledelse af administrationen har ikke betydning for, hvilket finansieringskredsløb de enkelte delområder skal belaste.

Den enkelte bevillingshaver har pligt til, inden for de bevillingsmæssige og materielle forudsætninger, at disponere således, at bevillingsområdets aktivitet og styring tilrettelægges hensigtsmæssigt ud fra en samlet vurdering. Det præciseres i budgetbemærkningerne, hvilke materielle forudsætninger der styres efter.

7.4 Økonomirapportering

Rapportering af regionens økonomiske forhold til regionens administrative og politiske ledelse, vil som hovedregel ske på bevillingsniveau. For områder, hvor større indtægtsposter er indeholdt i de afgivne nettobevillinger, er der dog en særskilt forpligtigelse til at følge og rapportere på udviklingen i disse.

Der udarbejdes løbende forskellige typer af afrapporteringer til regionsrådet. Tidsplanen forelægges forretningsudvalget ultimo året inden.

7.5 Donationer

Regionsrådet skal godkende modtagelse af større donationer eller såfremt donationen medfører mindst én af følgende forhold:

- Planmæssige ændringer
- Donationen ændrer ved eller indebærer væsentlige bindinger for funktions- og specialeplanlægningen inden for drifts- eller hospitalsområdet
- Donationen medfører væsentligt øgede drifts- eller anlægsudgifter, der ikke kan afholdes inden for budgettet samt hvis
- Donationen indebærer vidtgående forpligtelser eller samarbejde med gavegiver, f.eks. i form af købs- og leveringsforpligtelse på tilhørende materialer og lignende.

Sagsfremstillingen skal desuden indeholde en bevillingsændring for donationen.

7.6 Anlægsbevillinger

Region Midtjyllands byggeregulativ fastsætter retningslinjerne for, hvorledes byggesager påbegyndes, planlægges, besluttet og styres. Regulativet er gældende for alle byggesager med en anlægsbevilling.

I Region Midtjylland har regionsrådet mulighed for at afsætte rammebevillinger til mindre investeringer af en nærmere angiven art. Regionsrådet skal altid godkende rammebevillingens formål og anvendelsesområde. Dermed gives mulighed for, at tidsmæssige forskydninger i anvendelsen af rådighedsbeløb kan håndteres inden for rammebevillingens samlede afsatte rådighedsbeløb for budgetåret, uden at dette skal forelægges og godkendes politisk.

For anlægsarbejder, der indebærer en samlet anlægsudgift under 10 mio. kr., har den enkelte bevillingshaver bemyndigelse til at fastsætte den nærmere fordeling af rammebevillingen, som regionsrådet har godkendt.

Anlægsarbejder, med en samlet anlægsudgift på mere end 10 mio. kr., skal altid bevilges særskilt af regionsrådet. Anlægsarbejder, der indebærer en samlet anlægsudgift på mere end 10 mio. kr., skal fremgå med særskilte rådighedsbeløb på investeringsoversigten.

I løbet af budgetåret har bevillingshaver pligt til at afrapportere forventede mer- og mindreforbrug i forhold til de afsatte rådighedsbeløb. I forbindelse med denne afrapportering skal bevillingshaveren endvidere redegøre for større ændringer i byggetakten på bevilgede anlægsprojekter.

Anlægsarbejder, der afsluttes med et merforbrug i forhold til de af regionsrådet afgivne bevillinger, vil få merforbruget overført til bevillingshaverens driftsbudget. For at sikre fremdrift i projekterne er det muligt for den enkelte bevillingshaver at anvende op til 5 mio. kr. af det efterfølgende års rådighedsbeløb, betinget

at bevillingshaver har rådighedsbeløb på samme bevilling i det efterfølgende år. Hvis dette råderum anvendes skal administrationen underrettes.

Anlægsbevillinger afgives brutto. I det omfang, anlægsprojekter søges (delvist) finansieret gennem erhvervelse af indtægter, skal der eksplicit søges om indtægtsbevilling ved regionsrådet.

Lån til finansiering af anlægsbevillinger afgives som hovedregel i forbindelse med budgetbehandlingen i regionsrådet, men de kan principielt afgives i løbet af budgetåret.

For at overholde regler og tidsfrister for aflæggelse af anlægsregnskaber kan administrationen ved anlægsprojekter, der reelt er afleveret og/eller ibrugtaget, men hvor regnskabsaflæggelse ikke kan gennemføres på grund af udskudte arbejder, overføre den resterende bevilling til en separat bevilling til "afsluttende arbejder", hvorefter der kan aflægges regnskab i forhold til den oprindelige bevilling.

Anlægsregnskaber til en værdi under 10 mio. kr. aflægges i forbindelse med årsregnskabet, mens anlægsregnskaber over 10 mio. kr. aflægges særskilt for regionsrådet.

7.7 Investeringsaktiviteter under Socialområdet i Region Midtjylland

Investeringerne på dette område finansieres enten ved eksterne lån eller likviditetstræk i Region Midtjylland. Finansieringen tilbagebetales ved, at omkostningerne indgår i takstbetalinger fra kommunerne. Ved nye investeringer skal det sikres, at forrentning og afskrivning kan holdes inden for de afsatte bevillinger i budgetoverslagsårene. Gælden for eksterne lån må således aldrig overstige værdien af de lånefinansierede aktiver.

7.8 Budgetbemærkninger

Ved regionsrådets bevillingsafgivelse indgår der, som en del af de materielle vilkår for bevillingerne, også *budgetbemærkninger*. Budgetbemærkningerne er – på samme måde som selve bevillingerne – bindende for anvendelsen og forvaltningen af de afgivne bevillinger.

7.9 Tillægsbevillinger

Enhver ændring af drifts- og anlægsbevillinger og afsatte rådighedsbeløb kræver en *tillægsbevilling*. Det gælder såvel ændring af beløb som af de bevillingsmæssige forudsætninger. Kravet om tillægsbevilling gælder såvel nye som ændrede dispositioner, der ikke er berettiget i meddelte bevillinger. Som hovedregel skal der ansøges om tillægsbevillinger inden iværksættelse af de nye eller ændrede dispositioner. Foranstaltninger påbudt ved lov eller anden bindende regel kan om fornødent iværksættes uden regionsrådets forudgående bevilling. Bevilling må da indhentes snarest muligt.

De nærmere form- og procedurekrav for indhentning af tillægsbevillinger fastlægges af direktionen.

7.10 Bevillingskontrol

Regionsrådet har ansvaret for, at bevillinger og rådighedsbeløb, der er tildelt hovedområderne, overholdes. Forretningsudvalget fastsætter regler for indberetning fra administrationen med henblik på udførelse af denne kontrol. Som hovedregel vil afrapporteringen af regionens økonomiske forhold til den politiske ledelse ske på bevillingsniveau. I de tilfælde, hvor afgivne nettobevillinger omfatter betydelige indtægter, påhviler der administrationen en forpligtigelse til løbende at følge og afrapportere udviklingen i disse indtægter.

Administrationen varetager den almindelige forvaltning inden for driftsbevillingerne. Bevillingshaverne har ansvaret for, at meddelte bevillinger og afsatte rådighedsbeløb overholdes.

Dog er der for anlægsbevillinger og rådighedsbeløb en fleksibilitet omkring periodiseringen af rådighedsbeløb jf. afsnit 7.6.

7.11 Totalrammestyring

Bevillings- og budgetstyringen i Region Midtjylland baserer sig på princippet om *totalrammestyring*. Totalrammestyring indebærer, at bevillingshaver ved bevillingsafgivelsen får overdraget ansvaret for en bevilling, og at der samtidig gives bevillingshaver frihed til at disponere den afgivne bevilling under hensyntagen til, at de materielle budgetforudsætninger er opfyldte. Bevillingshaver har således både frihed og pligt til:

- At omplacere midler mellem budgettet for løn og budgettet for andre udgifter (inden for den afgivne bevilling), hvis dette vurderes at kunne føre til et bedre serviceniveau, bedre målopfyldelse eller bedre budgetoverholdelse.
- At udvide eller indskrænke indtægtsfinansierede aktiviteter, såfremt den afgivne bevilling og de materielle budgetforudsætninger for den afgivne budgetbevilling overholdes. For de sociale tilbud er det en forudsætning, at sådanne ændringer overholder forudsætningerne for den politisk godkendte rammeaftale med kommunerne.

Totalrammestyringen understøtter en udstrakt decentralisering af beslutningskompetence. Totalrammestyringen er dermed en forudsætning for, at beslutninger træffes så tæt som muligt på brugerne af regionens servicetilbud, hvor indsigten i brugerens situation og behov er størst.

7.12 Budgetomplaceringer inden for bevillinger

Budgetomplaceringer, inden for afgivne bevillinger, kan uden politisk godkendelse foretages af bevillingshaveren. Bevillingshaveren kan således flytte budget mellem forskellige funktioner, omkostningssteder, grupperinger mv., så længe flytningerne foretages inden for de af bevillingen omfattede kontoplande. Endvidere skal budgetomplaceringer foretages i overensstemmelse med de materielle forudsætninger, der fremgår af budgetbemærkningerne. Dette princip for budgetomplaceringer følger af princippet om totalrammestyring.

Det skal bemærkes, at budgetomplaceringer skal ske inden for de rammer og planer, der fremgår af bl.a. Akutplanen, Sundheds- og hospitalsplanen, Psykiatriplanen mv. samt konkrete vedtagne politiske beslutninger. Herunder også de aftaler og bindinger, der ligger i det årlige budgetforlig samt andre indgåede politiske aftaler med aktivitets- og kvalitetsmæssigt indhold i forhold til et hospitalstilbud.

Undtagelser

Bevillingsændringer på Sundhedsområdets: Fællesudgifter og -indtægter, Servicefunktioner og Bloktilskud sker i alle tilfælde ved en politisk godkendelse, med undtagelse af budget- og regnskabstekniske justeringer for at sikre korrekt brug af funktioner for både udgifter og finansiering.

Samme regler gør sig gældende med bevillingsændringer og regnskabstekniske justeringer under Fælles formål og administration.

Socialområdet i Region Midtjylland

Socialområdet i Region Midtjylland er reguleret af de bindinger, der er fastsat i den af Regionsrådet godkendte Rammeaftale, der er indgået med kommunerne. Ændringer til aftalen skal godkendes af både Kommunernes nedsatte Kontaktudvalg og Regionsrådet. En budgetomplacering på Socialområdet skal overholde forudsætningerne i den godkendte Rammeaftale.

7.13 Overførselsregler

Overførselsadgang af mer-/mindreforbrug mellem årene skal sikre, at den decentrale administration af afgivne bevillinger i videst muligt omfang understøtter en hensigtsmæssig økonomistyring. Det bemærkes, at de konkrete forslag til overførsler fremlægges i en sag for Regionsrådet, som godkender overførselsforslagene.

Der kan stilles forslag om overførsel af mer- eller mindreforbrug fra regnskabsåret til budgetåret og overslagsår. Budgetåret er det førstkommande år efter regnskabsåret, mens overslagsårene er de derpå følgende år.

Overførselsprincipper i Region Midtjylland

Erfaringer viser, at manglende mulighed for at overføre mindreforbrug kan føre til en u hensigtsmæssig anvendelse af afgivne bevillinger, idet en sådan regel kan anspore til ekstraordinære forbrug op mod regnskabsårets udløb. Med overførselsprincipperne for Region Midtjylland tilstræbes det, at decentrale bevillingshavere kan spare op til fx indflytningsudgifter, særlige indsatser på uddannelsesområdet, eller ekstraordinær aktivitet med en begrundet forventning om, at uforbrugte midler som hovedregel vil blive overført. Tilsvarende skal principperne om overførselsadgang sikre, at der decentralt er det størst mulige incitament til ikke at overskride de tildelte bevillinger.

Overførsler reguleres i forhold til nedenstående principper:

Drift:

- Driftsbevillinger er etårige. Ikke forbrugte bevillinger bortfalder derfor ved budgetårets udløb, hvor en ny etårig bevilling træder i kraft.
- Ordningen er som udgangspunkt baseret på, at budgetterne overholdes og anvendes i budgetåret.
- På *hospitalsenhederne* og *hospice* overføres mer- og mindreforbrug som udgangspunkt fuldt ud til de kommende årsbevillinger (dvs. budgetåret og overslagsårene), dog max 2% af regnskabsårets vedtagne budget.
- *Stabenes* og *Servicefunktionernes* merforbrug overføres som udgangspunkt fuldt ud til de kommende års bevillinger. Mindreforbrug for Stabe og Servicefunktioner overføres som udgangspunkt kun, hvis særlige forhold, så som periodeforskydninger, kontraktlige bindinger eller lignende, tilskrives det.
- På *Fællesudgifter-* og *indtægter*, herunder regionale puljer, overføres mer- og mindreforbrug som udgangspunkt kun, hvis særlige forhold, så som periodeforskydninger og kontraktlige bindinger eller lignende, tilskrives det.
- For *Praksissektoren* overføres mer- og mindreforbrug som udgangspunkt kun hvis særlige forhold, så som kontraktlige- eller overenskomstmæssige forhold, tilskrives det.
- På området for *Tilskudsmedicin* overføres mer- og mindreforbrug som udgangspunkt ikke.
- For de *Fælles Regionale Funktioner*, overføres mer- og mindreforbrug fuldt ud. Det skyldes, at de Fælles Regionale Funktioner administrerer midler, der stammer fra alle fem regioner.
- Mer- og mindreforbrug opgøres i forbindelse med regnskabsafslutningen, og de endelige forslag til tillægsbevillinger forelægges regionsrådet til godkendelse.
- Overførslerne sker under forudsætning af, at bevillingsområdernes driftsforudsætninger har været normale, herunder at aktivitets- og serviceniveau har været i overensstemmelse med budgetforudsætningerne.
- Formålet med overførslen skal kunne accepteres. Dvs. formålet skal være rimeligt i forhold til bevillingsområdets opgaver, planer og lignende.
- Overførselsforslag til budgetåret skal begrundes og formålet skal præciseres.

Rammer for driftsoverførsler

For aktiviteter under hovedkontiene for Socialområdet i Region Midtjylland samt Regional Udvikling vil overførsler skulle gennemføres inden for de lov- og bekendtgørelsesbestemmelser, der er regulerende for området, herunder at områderne er selvfinansierende.

På Sundhedsområdet og Regional Udvikling er overførslerne udgiftsbaseret, og på Socialområdet er overførslerne omkostningsbaseret.

For at sikre, at den overordnede driftsramme på Sundhedsområdet kan overholdes, er der forhånds-reserveret en ramme i budgettet til at indeholde sundhedsområdets overførselsforslag.

Til sikring for overholdelse af rammen til overførsler, og for at undgå en potentiel overførselspukkel, har enhederne som udgangspunkt ret til at få overført op til 2% af regnskabsårets vedtagne budget fra regnskabsåret til de kommende år, mens der maksimalt kan være akkumulerede overførsler for op til 5% af regnskabsårets vedtagne budget.

Såfremt overførselsforslagene overstiger rammen, kan det være nødvendigt at prioritere nogle overførsler frem for andre. Her vil midler til forskningsprojekter, overenskomstmidler, eller projekter med tilsvarende bindinger blive prioriteret højest i overførslerne til budgetåret. Overførsler der eventuelt ikke kan rummes i budgetåret, vil blive overført til overslagsårene.

For at sikre en optimal udnyttelse af overførselsrammen, vil der være én årlig samlet prioritering af overførselsforslag og tidligere års overførsler til budgetåret.

Anlæg:

- Anlægsbevillinger er som hovedregel flerårige og kan omfatte anlægsudgifter/-indtægter og lån.
- Rådighedsbeløb tildeles som etårige bevillinger. Afgivelser på rådighedsbeløb ved regnskabsårets udløb, overføres til kommende år.

7.14 Forklaring af centrale begreber

Begreb	Definition
Bevilling:	Er en bemyndigelse til, at regionsrådet/andet niveau kan afholde udgifter eller erhverve indtægter i overensstemmelse med de beløbsmæssige og indholdsmæssige forudsætninger for bevillingen, som anført i budgetbemærkningerne.
Bevillingsniveau:	Dvs. specificationsgraden af de poster på årsbudgettet, som Regionsrådet tager bevillingsmæssig stilling til ved årsbudgettets vedtagelse. Bevillingsniveauet er markeret med * i driftsbudgettet.
Driftsbevilling:	Gives til driftsudgifter og -indtægter samt statsrefusion under hovedkonto 1-4. Reglerne for driftsbevillinger gælder endvidere med enkelte undtagelser de finansielle hovedkonti 5 og 6. Driftsbevillinger er altid etårige. Uforbrugte driftsbevillinger bortfalder ved regnskabsårets afslutning, men kan genbevilges af regionsrådet efter konkret anmodning herom.
Anlægsbevilling:	Anlægsbevillinger er bruttobevillinger og gives til anlægsudgifter og -indtægter under hovedkonto 1-4. Anlægsbevillinger godkendes særskilt til de enkelte anlægsarbejder. De kan være et- eller flerårige og kan gives i løbet af budgetåret.
Rammebevilling:	Rammebevillinger er rådighedsbeløb til en række anlægsprojekter med et bestemt formål f.eks. bygningsvedligeholdelse. Anlægsbevilling afgives samtidig med den afsatte rammebevilling. Rammebevillingens rådighedsbeløb udmøntes i løbet af budgetåret.
Rådighedsbeløb:	Rådighedsbeløb er styrende for de årlige anlægsudgifter. Rådighedsbeløb angiver den øverste grænse for de udgifter, der i et regnskabsår kan afholdes til et anlægsarbejde. Rådighedsbeløb har ingen selvstændig bevillingsmæssig betydning. For at sikre fremdrift i projekterne er det muligt for den enkelte bevillingshaver at anvende op til 5 mio. kr. af det efterfølgende års rådighedsbeløb, betinget at bevillingshaver har rådighedsbeløb på samme bevilling i det efterfølgende år.
Brutto-/nettobevilling:	For bruttobevillinger er der en bevillingsmæssig binding på såvel udgifter som indtægter. En evt. indtægtsforhøjelse kan ikke uden forudgående bevilling anvendes til en udgifts-forhøjelse. For nettobevillinger er nettoresultatet afgørende. Større indtægter kan anvendes til en tilsvarende udgiftsforhøjelse. Tilsvarende skal fald i indtægter kompenseres ved udgifts-reduktioner.
Omplaceringer:	Omplaceringer inden for bevillingerne kan udføres administrativt i overensstemmelse med budgettets indholdsmæssige og beløbsmæssige forudsætninger og regler i øvrigt.
Tillægsbevilling:	Enhver ændring af bevillingerne efter vedtagelse i regionsrådet kræver en tillægsbevilling fra Regionsrådet eller Forretningsudvalget jf. Kompetence- og delegeringsreglerne.

7.15 Bevillingsoversigt for hovedkonto 1-5

Bevillinger i budgettet for Region Midtjylland respekterer den lovgivne opdeling af regionens aktiviteter i tre adskilte hovedområder.

Bevillingsstrukturen er endvidere baseret på følgende forudsætninger: Der opereres med to bevillingsniveauer for *udgifts- og omkostningsbevillinger*, idet niveauerne følger de muligheder for kompetencefordelinger, der er indarbejdet i Budget- og regnskabssystem for regioner.

Regionsrådet kan jf. regionsloven § 21, stk. 4, bemyndige Forretningsudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling.

Regionsrådet kan således ved sin bevillingsafgivelse fastsætte brede bevillingsrammer, der inden for forretningsudvalgets område overlader kompetence og ansvar til forretningsudvalget. Forretningsudvalget kan herefter beslutte at overlade dispositionskompetence og -ansvar videre til administrationen, ledere mv. Regionsrådet kan også ved sin bevillingsafgivelse vælge snævre bevillingsrammer, der kan overlade kompetence og ansvar for bevillingernes nærmere anvendelse og overholdelse til de udførende led i administrationen, fx direkte til en leder (Budget- og regnskabssystem for regioner, kapitel 6.0, side 1).

I henhold til lov om regioner er Regionsrådet altid den bevillingsafgivende myndighed. Opbygningen af bevillingsstrukturen skal således primært klarlægge, a) hvem der har myndigheden til at foretage

tillægsbevillinger ved at flytte midler mellem bevillinger og b) hvem der har ansvaret for at forvalte de af regionsrådet afgivne bevillinger.

I bevillingsstrukturen for Region Midtjylland er der fastlagt følgende bevillingsstruktur.:

Bevillingshavere

De enkelte bevillingsniveauer er fastlagt, som angivet i bevillingsoversigten.

Bevillinger gives generelt som nettobevillinger, således at den enkelte bevillingshaver har mulighed for og pligt til at justere sit udgiftsbudget og dermed sin aktivitet, når der sker ændringer i bevillingshaverens indtægtsforudsætninger.

Der kan ikke flyttes budget mellem bevillingsniveauerne uden politisk godkendelse, og ved omplacering inden for et bevillingsniveau gælder de retningslinjer, der er beskrevet i afsnit 7.12.

Socialområdet i Region Midtjylland

For de sociale tilbud under Socialområdet i Region Midtjylland skal den samlede bevilling for disse aktiviteter altid balancere. Socialområdet er reguleret af de bindinger, der er fastsat i den af Regionsrådet godkendte "Rammeaftale", der er indgået med kommunerne.

Med princippet om bruttobevilling for de kommunale takstbetalinger præciseres det, at der på Socialområdet i Region Midtjylland er en forpligtelse til bevillingsmæssigt at følge op på både indtægter og omkostninger. Under hensyntagen til, at området skal kunne agere hurtigt ved ændrede efterspørgselsforhold, bruges der en nettodriftsbevilling for de sociale tilbud. Det betyder, at der er mulighed for at tilpasse udgiftsniveauet i forhold til indtægterne. I praksis indebærer det, at administrationen ved ændrede efterspørgselsvilkår agerer i henhold til disse, idet der efterfølgende fremlægges politisk tillægsbevillings-ansøgning for regionens politiske ledelse. Denne anvendelse af nettobevilling for driften og bruttobevilling for finansieringen via de kommunale takstbetalinger er en forudsætning for, at området hurtigt kan opfylde kommunernes behov ved stigende efterspørgsel, og at området kan forebygge risikoen for underskud, hvis efterspørgslen er faldende.

Det skal bemærkes, at det på Socialområdet gælder, at der ikke må flyttes mellem udgifter og omkostninger, medmindre der er en godkendt tillægsbevilling.

Øvrige områder

Anvendelsen af nettobevillinger på øvrige områder ændrer ikke på, at bevillingshavere har et ansvar for løbende at følge og rapportere om udviklingen på større indtægtsposter, der indgår i de afsatte nettoposter. Tilsvarende skal administrative enheder med omfattende indtægtsdækket virksomhed løbende følge og rapportere om udviklingen i indtægter (det gælder bl.a. Regionssapoteket og Koncern Kvalitet).

For bevillinger vedrørende *finansielle indtægter og finansiering i øvrigt* anvendes følgende principper:

- Indtægter fra generelle bloktilskud anvendes som et samlet "indtægtsgrundlag" til finansiering af nettoudgifter på Sundhedsområdet eller til at styrke regionens likviditet. Indtægterne er – når der foreligger en økonomiaftale med regeringen – ikke forbundet med budgetteringsusikkerhed. For disse indtægter står Regionsrådet som bevillingshaver, og administrationen har ansvaret for at følge og rapportere om udviklingen i regionens finansielle indtægter.
- Aktivitetsafhængige indtægter fra stat og kommuner er ikke omfattet af de afgivne nettobevillinger. Men Sundhedsområdet er ansvarlige for at tilvejebringe de budgetterede indtægter fra deres respektive områder. Tilsvarende kan merindtægter fra den kommunale aktivitetsafhængige finansiering, der skabes ved en produktion ud over det forudsatte, eksempelvis kommunal finansiering, medgå til at finansiere de merudgifter, som meraktiviteten udløser for Sundhed og Socialområdet i Region Midtjylland.
- Nærhedsfinansiering er indført for at understøtte omstillingen og den nye styring af sundhedsvæsenet. Nærhedsfinansieringen skal understøtte en styrket sammenhæng i sundhedsvæsenet, så borgerne modtager den rette behandling det rette sted. Der er indført en række kriterier, der skal opfyldes. Der er målopfyldelse, når de enkelte mål udvikler sig i den rigtige retning. Regionerne beholder den udbetalte finansiering, hvis de lever op til målene og ellers foretages en efterregulering.
- Aktivitetsbidraget fra kommunerne (Kommunal medfinansiering og Kommunal finansiering) er påvirkeligt af den enkelte bevillingshaver på den måde, at beslutninger om at iværksætte mer- eller mindreaktivitet slår igennem i form af større eller mindre aktivitetsafhængig finansiering fra

kommunerne. Der er loft over indtægterne fra kommunerne. På den baggrund indebærer bevillingsstrukturen, at Sundhedsområdet kan gøres ansvarlige for deres respektive dele af aktivitetsbidraget fra kommunerne. Regionsrådet er bevillingshaver. Administrationen udarbejder analyser, budgetter og afrapporteringer til regionens administrative og politiske ledelse om udviklingen i aktivitetsbidraget fra kommunerne.

- Langt størstedelen af Socialområdet i Region Midtjyllands tilbud finansieres gennem takstbetalinger fra kommunerne, og ifølge Budget- og regnskabssystem for regioner skal omkostningerne svare til kommuneindtægter. Derfor anvendes der for de sociale tilbud en bruttobevilling til de kommunale takstindtægter. Omfanget af områdets bruttoomkostninger og takstindtægter reguleres i rammeaftalen med kommunerne, der er politisk godkendt af Regionsrådet. Enkelte af Socialområdets tilbud finansieres endvidere gennem objektiv finansiering, hvor kommunerne dels medfinansierer tilbud efter deres andel af unge og dels efter deres brug af pladser på disse tilbud.
- Der afsættes en særskilt bevilling for det statslige bloktilskud til Regional Udvikling. Bloktilskuddet aftales med regeringen i den årlige økonomiaftale og er ikke forbundet med budgetteringsusikkerhed. Regionsrådet står som bevillingshaver. Til udviklingsbidraget, der opkræves pr. indbygger i kommunerne i regionen, afsættes ligeledes en særskilt bevilling. Også her er det Regionsrådet, der er bevillingshaver.

Ifølge Budget- og regnskabssystem for regioner skal de tre regionale hovedområders andele af regionens udgifter/omkostninger og indtægter til Fælles formål og administration overføres i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflæggelse fra Fælles formål og administration til de tre områder. Dette sker jf. fordelingsnøglen beskrevet i budgetbemærkningerne.

Budgetoversigter

8 Budgetoversigter

Dette afsnit indeholder følgende oversigter:

- Bevillingsoversigter på drift for: Sundhed, Socialområdet, Regional Udvikling, Fælles formål og administration og Renter, opgjort pr. bevillingsområde
- Bevillingsoversigter på anlæg for: Sundhed, Socialområdet, Regional Udvikling og Fælles formål og administration, opgjort pr. bevillingsområde
- Oversigt over fordelingen af kalkulatoriske omkostninger pr. bevillingsområde
- Resultatopgørelser for: Sundhed, Socialområdet og Regional Udvikling
- Pengestrømsopgørelse for regionen

Forklaring til bevillingsoversigter

Bevillingsoversigten på drift indeholder 6 kolonner og bevillingsoversigten på anlæg indeholder 4 kolonner. De enkelte kolonner viser følgende indhold:

1. Navne på de enkelte bevillingsområder.
2. "Udgift": Indeholder de bruttoudgifter (løn og øvrige udgifter), der forventes afholdt inden for det enkelte område. Bruttoudgifterne er forbundet med et træk på regionens likviditet.
3. "Indtægt": Indeholder driftsindtægter, finansielle indtægter og indtægter fra renter m.v.
4. "Nettoudgift": Bruttoudgifter (kolonne 2) fratrasket indtægter (kolonne 3).
5. "Omkostninger": Indeholder de beregnede omkostninger til afskrivninger på materielle anlægsaktiver (bygninger og teknologi) samt hensættelser til feriepenge og tjenestemandspensioner. De beregnede omkostninger er ikke forbundet med et træk på regionens likviditet.
6. "I alt": Summerer nettoudgifter (kolonne 4) og omkostninger (kolonne 5).

8.1 Bevillingsoversigt 2024 – Drift

Følgende bevillingsoversigter omfatter driftsbevillinger for: Sundhed, Socialområdet, Regional Udvikling, Fælles formål og administration og Renter, opgjort pr. bevillingsområde.

Sundhed hovedkonto 1

1.000 kr.		Udgift	Indtægt	Nettoudgift	Omkostninger	I alt
BUDGET, SUNDHED I ALT		31.501.349	-1.923.354	29.577.995	1.562.871	31.140.866
DRIFT		30.604.381	-1.898.854	28.705.527	1.745.244	30.450.771
	Sundhed					
N*	Regionshospitalet Horsens	1.219.404	-11.056	1.208.348	103.628	1.311.976
N*	Regionshospitalet Randers	1.299.414	-12.999	1.286.415	121.099	1.407.514
N*	Regionshospitalet Gødstrup	2.845.819	-127.287	2.718.532	304.055	3.022.587
N*	Hospitalsenhed Midt	3.014.290	-222.856	2.791.434	195.650	2.987.084
N*	Aarhus Universitetshospital	9.403.944	-1.122.214	8.281.730	830.388	9.112.118
N*	Præhospitalet	938.120	0	938.120	31.697	969.817
N*	Psykiatrien	2.421.996	-126.726	2.295.270	106.070	2.401.340
N*	Fællesudgifter og -indtægter	2.750.445	-266.636	2.483.809	9.301	2.493.110
N*	Praksissektoren	4.438.703	0	4.438.703	1.133	4.439.836
N*	Tilskudsmedicin	1.672.555	0	1.672.555	0	1.672.555
N*	Servicefunktioner	599.691	-9.080	590.611	42.223	632.834
FÆLLES FORMÅL		896.968	-24.500	872.468	-182.373	690.095
	* Andel af Fælles formål og administration					
	Andel af Fælles formål og adm., Sundhed	813.910	0	813.910	-182.373	631.537
	Andel af renter	83.058	-24.500	58.558		58.558
FINANSIERING		0	-30.339.813	-30.339.813	0	-30.339.813
B*	Statsligt bloktilskud		-25.341.536	-25.341.536		-25.341.536
B*	Nærhedsfinansiering	0	-361.882	-361.882		-361.882
B*	Kompensationsordning vedr. ændring af kommunal medfinansiering (2012/2016)	0	-54.348	-54.348		-54.348
B*	Aktivitetsbidrag, kommuner	0	-4.713.807	-4.713.807		-4.713.807
B*	Omfordeling effektiviseringsgevinster	0	131.760	131.760		131.760

* = bevillingsområde

N = nettobevilling

B = bruttobevilling

Social og Specialundervisning hovedkonto 2

1.000 kr.		Udgift	Indtægt	Nettoudgift	Omkostninger	I alt
BUDGET, SOCIAL I ALT		1.411.295	-27.735	1.383.560	24.986	1.408.546
DRIFT		1.380.187	-27.735	1.352.452	31.956	1.384.408
	Socialområdet					
N*	Social og Specialundervisning	1.380.187	-27.735	1.352.452	31.956	1.384.408
FÆLLES FORMÅL		31.108	0	31.108	-6.970	24.138
	* Andel af Fælles formål og administration					
	Andel af Fælles formål og adm., Socialområdet	31.108	0	31.108	-6.970	24.138
FINANSIERING		0	-1.408.546	-1.408.546	0	-1.408.546
B*	Indtægter via takster m.v.		-1.407.337	-1.407.337		-1.407.337
B*	Statsligt bloktilskud	0	-1.209	-1.209		-1.209

* = bevillingsområde

N = nettobevilling

B = bruttobevilling

Regional Udvikling hovedkonto 3

1.000 kr.		Udgift	Indtægt	Nettoudgift	Omkost- ninger	I alt
BUDGET, REGIONAL UDVIKLING I ALT		730.971	-102.493	627.978	-2.719	625.259
DRIFT		710.386	-102.493	607.893	1.513	609.406
N *	Regionale udviklingsaktiviteter	60.637	0	60.637	0	60.637
N *	Kollektiv Trafik	501.909	-101.217	400.692	0	400.692
N *	Miljø	51.087	0	51.087	266	51.353
N *	Regional udvikling i øvrigt	3.553	0	3.553	0	3.553
N *	Planlægning-, analyse- og udviklingsudgifter	93.200	-1.276	91.924	1.247	93.171
FÆLLES FORMÅL		20.585	0	20.085	-4.232	15.853
* *	Andel af Fælles formål og administration					
	Andel af Fælles formål og adm., Regional Udvikling	18.890	0	18.890	-4.232	14.658
	Andel af renter	1.695	-500	1.195	0	1.195
FINANSIERING		0	-626.783	-626.783	0	-626.783
B *	Statsligt bloktilskud		-460.003	-460.003		-460.003
B *	Udviklingsbidrag		-166.780	-166.780		-166.780

* = bevillingsområde

N = nettobevilling

B = bruttobevilling

Fælles formål og administration hovedkonto 4

1.000 kr.		Udgift	Indtægt	Nettoudgift	Omkost- ninger	I alt
BUDGET, FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION I ALT		1.326.395	-462.487	863.908	-193.575	670.333
N *	Politisk organisation	17.810	0	17.810	0	17.810
N *	Stabe	651.359	-7.554	643.805	8.718	652.523
N *	Tjenestemandspensioner	657.226	-454.933	202.293	-202.293	0
FÆLLES FORMÅL - Overført til HK 1 - 3		-863.908	0	-863.908	193.575	-670.333
	Overførsel til Sundhed (HK 1)	-813.910		-813.910	182.373	-631.537
	Overførsel til Social (HK 2)	-31.108		-31.108	6.970	-24.138
	Overførsel til Regional Udvikling (HK 3)	-18.890		-18.890	4.232	-14.658
Fælles Formål og administration (HK 4) - I alt		462.487	-462.487	0	0	0

* = bevillingsområde

N = nettobevilling

B = bruttobevilling

Renter hovedkonto 5

1.000 kr.		Udgift	Indtægt	Nettoudgift	Omkost- ninger	I alt
BUDGET, RENTER I ALT		109.039	-25.000	84.039	0	84.039
	Renter	109.039	-25.000	84.039		84.039
RENTER - Overført til HK 1 - 3		109.039	-25.000	84.039	0	84.039
	Overførsel til Sundhed (HK 1)	83.058	-24.500	58.558		58.558
	Overførsel til Social (HK 2)	24.286		24.286		24.286
	Overførsel til Regional Udvikling (HK 3)	1.695	-500	1.195		1.195
RENTER (HK 5) - I alt		0	0	0	0	0

8.2 Bevillingsoversigt 2024 – Anlæg

Følgende bevillingsoversigter omfatter anlægsbevillinger for: Sundhed, Socialområdet, Regional Udvikling, Fælles formål og administration, opgjort pr. bevillingsområde.

Sundhed, hovedkonto 1

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	Nettoudgift
BUDGET, SUNDHED I ALT	763.166	39.110	724.056
ANLÆG	249.027	39.110	209.917
SUNDHED			
Regionshospitalet Horsens	31.432		31.432
Regionshospitalet Randers	11.322		11.322
Regionshospitalet Gødstrup	4.200		4.200
Hospitalsenhed Midt	8.600		8.600
Aarhus Universitetshospital	35.262	5.000	30.262
Præhospitalet	100		100
Psykiatrien	4.404		4.404
Fælles projekter og rammebevillinger	149.707	34.110	115.597
Servicefunktioner og Fælles regionale funktioner	4.000	0	4.000
PULJER	487.092	0	487.092
Pulje til anlægsprojekter	469.427		469.427
Puljen til indeksering og licitationsrisici	17.665		17.665
KVALITETSFONDSPROJEKTER 1)	26.797	0	26.797
Det nye Universitetshospital, Aarhus	0		0
Regionshospitalet Viborg, ombygning	26.797		26.797
Det nye Regionshospital, Gødstrup	0		0
FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION	250	0	250
Andel af Fælles formål og administration	250	0	250

Socialområdet, hovedkonto 2

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	Nettoudgift
BUDGET, SOCIAL I ALT	66.074	0	66.074
ANLÆG	66.074	0	66.074
Socialområdet			
Rammebevilling til bygningsrenoveringer og forbedringer	10.074		10.074
Rammebevilling til udvikling (sociale tilbud)	48.207		48.207
Anskaffelser 0,1 -1,0 mio. kr.	2.793		2.793
Igangværende projekter	5.000		5.000

Regional Udvikling, hovedkonto 3

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	Nettoudgift
BUDGET, REGIONAL UDVIKLING I ALT	109.215	0	109.215
ANLÆG	109.215	0	109.215
Regional Udvikling			
Køb af batteritog	109.215		109.215

Fælles formål og administration, hovedkonto 4

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	Nettoudgift
BUDGET, FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION I ALT	0	0	0
ANLÆG	250	0	250
Fælles formål og administration			
Regionssekretariatet	50		50
Koncern Kommunikation	200		200
FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION	-250	0	-250
Overførsel til hovedkonto 1	-250	0	-250

8.3 Fordeling af kalkulatoriske omkostninger

Følgende tabel viser kalkulatoriske omkostninger for: Sundhed, Socialområdet, Regional Udvikling og Fælles formål og administration, opgjort pr. bevillingsområde.

1.000 kr.	Afskrivninger	Hensættelse tjenestemandspensioner	Feriepenge	Øvrige elementer (hensættelser og leasing)	Kalkulatoriske omkostninger i alt
Sundhed					
Regionshospitalet Horsens	92.879	298	10.451	0	103.628
Regionshospitalet Randers	109.072	1.713	10.314	0	121.099
Regionshospitalet Gødstrup	267.903	3.795	32.357	0	304.055
Hospitalsenhed Midt	173.039	3.477	19.134	0	195.650
Aarhus Universitetshospital	752.434	11.133	66.821	0	830.388
Præhospitalet	24.862	0	6.835	0	31.697
Psykiatri	79.516	1.991	24.563	0	106.070
Praksissektoren	1.039	0	94	0	1.133
Fælles udgifter/indtægter	86.491	0	-29.955	-47.235	9.301
Servicefunktioner	32.849	859	8.515	0	42.223
Sundhed i alt	1.620.084	23.266	149.129	-47.235	1.745.244
Socialområdet					
Social og specialundervisning	31.707	249			31.956
Socialområdet i alt	31.707	249	0	0	31.956
Regional Udvikling					
Kollektiv Trafik	0	0	0	0	0
Miljø	266	0	0	0	266
Planlægning-, analyse- og udviklingsudgifter	0	0	1.247	0	1.247
Regional Udvikling i alt	266	0	1.247	0	1.513
Fælles formål og administration					
Regionssekretariatet				13.446	13.446
Koncernøkonomi	4.409	565	5.821	-15.523	-4.728
Tjenestemandspension - reduktion i forpligtigelse		-202.293			-202.293
Fælles formål og administration i alt	4.409	-201.728	5.821	-2.077	-193.575

8.4 Resultatopgørelser

De følgende tabeller viser resultatopgørelser for: Sundhed, Socialområdet og Regional Udvikling. Sundhed og Regional Udvikling er opgjort udgiftsbaseret, hvorimod Socialområdet er opgjort omkostningsbaseret.

Sundhed

Resultatopgørelse – udgiftsbaseret

Mio. kr.	I alt
A. Finansiering	
i) Statsligt bloktilskud	-25.341,5
ii) Nærhedsfinansiering	-361,9
iii) Kommunalt aktivitetsbidrag	-4.713,8
iv) Kompensationsordning vedr. ændring af kommunal medfinansiering (2012-2016)	-54,3
v) Omfordeling effektiviseringsgevinster	131,8
Indtægter i alt	-30.339,8
B. Nettodriftsudgifter	
i) Somatiske hospitaler	16.286,5
ii) Fællesudgifter og -indtægter	2.483,8
iii) Psykiatri	2.295,3
iv) Præhospitalet	938,1
v) Praksissektoren m.v.	4.438,7
vi) Tilskudsmedicin	1.672,6
vii) Servicefunktioner	590,6
viii) Andel af Fælles formål og administration	813,9
Driftsudgifter i alt	29.519,4
C. Anlægsudgifter	
i) Almindelig anlægsramme	731,4
ii) Brutto anlægsindtægter	-34,1
iii) Kvalitetsfondsprojekter, egenfinansiering	0,0
Anlægsudgifter i alt	697,3
D. Drifts- og anlægsudgifter i alt	30.216,7
E. Finansielle poster	
i) Andel af nettorente	58,6
ii) Andel af afdrag på lån	294,2
Finansielle poster i alt	352,7
F. Årets resultat (A+D+E)	229,6
G. Låneoptag	
i) Lån til refinansiering af afdrag	250,0
ii) Lån til almindelige anlæg	0,0
iii) Lån til kvalitetsfondsprojekter	0,0
Låneoptag i alt	250,0
Henlæggelse til/træk på kasse (F-G)	-20,4

Socialområdet

Resultatopgørelse – omkostningsbaseret

Mio. kr.	I alt
A. Finansiering	
i) Takstindtægter fra kommunerne	-1.407,3
ii) Bloktilskud vedr. administrative opgaver	-1,2
Indtægter i alt	-1.408,5
B. Driftsomkostninger	
i) Drift af specialområder	1.384,4
iv) Andel af Fælles formål og administration, finansielle poster mv.	24,1
Driftsomkostninger i alt	1.408,5
Resultat	0,0

Regional Udvikling

Resultatopgørelse – udgiftsbaseret

Mio. kr.	I alt
A. Finansiering	
i) Bloktilskud fra staten	-460,0
ii) Kommunale udviklingsbidrag	-166,8
Indtægter i alt	-626,8
B. Driftsudgifter	
i) Driftsudgifter	607,9
ii) Andel af Fælles formål og administration	18,9
Driftsudgifter i alt	626,8
C. Anlægsudgifter	
i) Almindelig anlægsramme	109,2
Anlægsudgifter i alt	109,2
D. Drifts- og anlægsudgifter i alt	736,0
E. Finansielle poster	
i) Andel af nettorente	1,2
ii) Andel af afdrag på lån	10,9
Finansielle poster i alt	12,1
F. Årets resultat (A+D+E)	121,3

8.5 Pengestrømsopgørelse

Nedenstående tabel viser regionens pengestrømsopgørelse for Budget 2024.

Mio. kr.	Sundhed	Social	Regional Udvikling	Regionen i alt
Driftsresultat	-801,1	0,0	1,6	-799,5
Likviditetsvirkning af driftsresultatet				
+ afskrivninger	1.620,1	31,7	0,3	1.652,1
+/- regulering af pensionsforpligtelser	23,3	0,2	0,0	23,5
+/- regulering af feriepenge	149,1	0,0	1,2	150,4
+/- øvrige elementer	-47,2	0,0	0,0	-47,2
+/- overførte omkostninger fra fælles	-182,4	-7,0	-4,2	-193,6
Likviditetsvirkninger af driftsresultat, i alt	1.562,9	25,0	-2,7	1.585,1
Likviditetsvirkning af investering				
- køb af anlægsaktiver				0,0
+ salg af anlægsaktiver				0,0
- igangværende arbejder	-724,1	-66,1	-109,2	-899,3
Likviditetsvirkning af investering, i alt	-724,1	-66,1	-109,2	-899,3
Likviditetsvirkning af drift og investering	37,8	-41,1	-110,3	-113,7
Likviditetsreguleringer til fælles og finansieringsposter:				
+ optagelse af eksterne lån	250,0			250,0
- afdrag på lån	-294,2	-24,4	-10,9	-329,5
- udbetaling af indefrosne feriepenge				0,0
+ forbrug af hensættelser til kvalitetsfundsprojekter	26,8			26,8
Øvrige likviditetsforskydninger i alt	-17,4	-24,4	-10,9	-52,7
Årets samlede likviditetsvirkning	20,4	-65,5	-121,3	-166,3
+/- periodeforskydning				0,0
Likviditet primo budgetåret				3.174,7
Likviditet ultimo budgetåret				3.008,4

Note: Region Midtjylland har ved årsskiftet 2022/2023 ændret konteringspraksis, så kortfristet gæld til pengeinstitutter ikke længere indgår i de likvide aktiver. Den kortfristede gæld til pengeinstitutter udgjorde -3.391 mio. kr. ultimo 2022 og niveauet forventes at være uændret i 2023 og 2024.

Investeringsoversigt

9 Investeringsoversigt 2023-2027

På anlægsområdet opereres der dels med en investeringsplan og en investeringsoversigt.

Region Midtjyllands *investeringsplan*: "Investeringsplan 2024-2032 på Sundhedsområdet", viser de kommende års prioriteringer på anlægsområdet, som blev besluttet i forbindelse med budgetforliget. Regionsrådet vil løbende blive forelagt anlægssager, når der afgives bevilling.

Investeringsoversigten omfatter igangværende anlægsarbejder, der fortsætter i 2024, og projekter, hvortil der er afgivet bevilling for perioden 2024-2027. Investeringsoversigten er pr. 27. september 2023.

De beløbsmæssige rammer for investeringsoversigten danner, sammen med de indholdsmæssige forudsætninger, det bevillingsmæssige grundlag for udførelsen af de enkelte anlægsarbejder. Bevillingsreglerne fremgår af Bevillings- og kompetencereglerne.

Det bemærkes, at Regionsrådet har godkendt anlægsbevillinger og rådighedsbeløbene i investeringsoversigten, der er anført i de enkelte år, som i hvert enkelt tilfælde betyder at arbejdet kan iværksættes (projekteres).

Rådighedsbeløbene for 2023 og de følgende år er i indeks 124,6.

Investeringsoversigten er opdelt efter Region Midtjyllands hovedkonti (hovedkonto 1-3) og det fælles administrative område (hovedkonto 4).

Pris- og lønreguleringen af anlægsprojekter er, som et generelt princip, knyttet til udviklingen i byggeomkostningsindekset for boliger, 2. kvartal.

To gange om året fremskrives anlægsprojekter over 10 mio. kr. i henhold til udviklingen i byggeomkostningsindekset:

- I april fremskrives i henhold til Danmarks Statistiks offentliggørelse i marts (4. kvartal).
- I november fremskrives i henhold til Danmarks Statistiks offentliggørelse i september (2. kvartal). Årets indeks for anlægsprojekter svarer til byggeomkostningsindekset for 2. kvartal, da den udgør årets sidste fremskrivning.

Anlægsprojekter under 10 mio. kr., bevillinger til medicoteknisk udstyr, it-anskaffelser og øvrige anskaffelser er undtaget for regulering.

Fremskrivningerne foretages administrativt med efterfølgende orientering til regionsrådet i førstkommande økonomirapportering med bevillingsændringer. Fremskrivningerne finansieres af følgende puljer:

- Sundhedsområdet: Puljen til indeksering og licitationsrisici
- Socialområdet: Rammebevillingen til udvikling

Forklaring til investeringsoversigten

Følgende beskriver principperne for indholdet i de enkelte kolonner i den efterfølgende investeringsoversigt.

Bevilling i alt	Den samlede bevilling til et anlægsarbejde, inkl. projekteringsbevilling og eventuelle ændringer af bevillingen.
Start år	Det år, hvor regionsrådet har givet den første bevilling.
Slut år	Det år, hvor arbejdet forventes afsluttet (ibrugtaget).
Afholdt ultimo	Regnskabsmæssig saldo for hvert anlægsarbejde ved udgangen af det senest afsluttede regnskabsår.
Rådighedsbeløb	Rådighedsbeløbene angiver den øverste grænse for udgifter, der i et regnskabsår kan anvendes til et anlægsarbejde.

Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har godkendt iværksættelsen af et anlægsarbejde og givet en bevilling til arbejdet. Der kan med regionsrådets vedtagelse af budgettet, **alene** disponeres over rådighedsbeløbene i det løbende budgetår og budgetforslagsårene.

Da rådighedsbeløbene dækker 5 budgetår kan de være angivet i flere prisniveauer efter følgende regler:

Ikke-fastprisarbejder:

Rådighedsbeløb i **2023** er angivet i prisniveauet for investeringsoversigten 2023.

Rådighedsbeløb i **2024 og følgende år** er angivet i prisniveauet for investeringsoversigten 2024.

Fastprisarbejder:

Rådighedsbeløb er opført med beløb i henhold til kontrakt for anlægsarbejdet.

Senere	Omfatter de udgifter, der ved regionsrådets prioritering er godkendt efter 2027.
Ajourført overslag	Er summen af regnskabsførte udgifter og rådighedsbeløb. Anlægsbevillingen må aldrig overstige det ajourførte overslag.

Investeringsoversigt 2023 - 2027

Beløb i 1.000 kr. (Byggeomkostningsindeks)	Bevilling i alt Netto	Udgift	Indtægt	Start år	Afholdt ultimo 2022	Rådgighedsbeløb forventet afholdt i						Ajourført overslag
						2023 124,6	2024 Beløb anført i 2024-2027 og senere = indeks 124,6	2025	2026	2027	Senere indeks 124,6	
SUNDHEDSONRÅDET												
Regionhospitalet Horsens												
RH Horsens. Renovering af højhus	182.222	182.377	-155	2018	128.562	38.689	14.971					182.222
RH Horsens. Blodprøver og Biokemi	31.425	31.425		2020	1.991	24.610	4.824					31.425
RH Horsens. Programorganisation	13.299	13.299		2020	3.197	6.214	3.888					13.299
RH Horsens. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022-2025	6.000	6.000		2022	294	2.706	1.500	1.500				6.000
RH Horsens. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0			2022					1.500	1.500		4.500
RH Horsens. Justeringsreserve Generalplan	27.496	27.496		2016	0	10.532	5.918	5.523	5.523			27.496
RH Horsens. Wayfinding	5.460	5.460		2016	4.409	720	331					5.460
Regionhospitalet Horsens i alt	265.902	266.057	-155		138.453	83.471	31.432	7.023	7.023	1.500	1.500	270.402
Regionhospitalet Randers												
Programorganisation	22.654	22.654		2018	14.764	4.210	3.680					22.654
RH Randers. Kloakrenovering RH Randers	14.931	14.931		2019	760	5.449	5.542	3.180				14.931
RH Randers. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	8.400	8.400		2022	2351	1.849	2.100	2.100				8.400
RH Randers. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0								2.100	2.100		6.300
Regionhospitalet Randers i alt	45.985	45.985	0		17.875	11.508	11.322	5.280	2.100	2.100	2.100	52.285
Regionhospitalet Gødstrup												
RH Gødstrup. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	13.600	13.600		2022	1.947	3.253	4.200	4.200				13.600
RH Gødstrup. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0			2022					4.200	4.200		12.600
Regionhospitalet Gødstrup i alt	13.600	13.600	0		1.947	3.253	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200	26.200
Hospitalsenhed Midt												
Regionhospitalet Skive. Kloakrenovation	7.800	7.800		2023		4.000	3.800					7.800
HE Midt. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	19.200	19.200		2022	2.213	7.387	4.800	4.800				19.200
HE Midt. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0			2022					4.800	4.800		14.400
Hospitalsenhed Midt i alt	27.000	27.000	0		2.213	11.387	8.600	4.800	4.800	4.800	4.800	41.400
Aarhus Universitetshospital												
AUH. Etablering af hybridstue og køl	16.477	16.477		2023		4.400	8.337	3.740				16.477
AUH. Kloakrenovering, Skejby	9.044	9.044		2020	8.234	85	725					9.044
AUH. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	84.800	84.800		2022	15.158	27.242	21.200	21.200				84.800
AUH. Anskaffelser med donationer 0,1-10,0 mio.kr. (Udgifter)	20.000	20.000			5.770	4.230	5.000	5.000				20.000
AUH. Anskaffelser med donationer 0,1-10,0 mio.kr. (Indtægter)	-20.000		-20.000		-5.770	-4.230	-5.000	-5.000				-20.000
AUH. Anskaffelser med donationer 0,1-10,0 mio.kr.	0	20.000	-20.000		0	0	0	0	0	0	0	0
AUH. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026	0			2022	0				21.200	21.200		63.600
Aarhus Universitetshospital i alt	110.321	150.321	-40.000		23.392	31.727	30.262	24.940	21.200	21.200	21.200	173.921

Investeringsoversigt 2023 - 2027

Beløb i 1.000 kr. (Byggeomkostningsindeks)	Bevilling i alt Netto	Udgift	Indtægt	Start år	Afholdt ultimo 2022	Rådighedsbeløb forventet afholdt i					Ajourført overslag
						2023 124,6	2024 Beløb anført i 2024-2027 og senere = indeks 124,6	2025	2026	2027	
Præhospitalet											
Præhospitalet. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	1.500	1.500		2022	1.436	-136	100	100	100	100	1.500
Præhospitalet. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0			2022							300
Præhospitalet i alt	1.500	1.500	0		1.436	-136	100	100	100	100	1.800
Psykiatri											
Psykiatri. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	8.986	8.986		2022		3.986	2.500	2.500			8.986
Psykiatri. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0	0		2022							7.500
RP Horsens. Overfalds- og tilkaldalarmer	3.419	3.419		2023		2.393	1.026		2.500	2.500	3.419
Projektplanlægning	19.536	19.536		2021	10.249	8.952	335				19.536
NPV. Projektkonkurrence og Dispositionsforslag	13.123	15.023	-1.900	2023	-1.900	14.480	543				13.123
Psykiatri i alt	45.064	46.964	-1.900		8.349	29.811	4.404	2.500	2.500	2.500	52.564
Hospitalet i alt	509.372	551.427	-42.055		193.665	171.021	90.320	48.843	41.923	36.400	618.572
Sundhedsmådet - fælles puljer mv.											
Rammebevilling til salg af bygninger og grunde, Sundhed (Indtægter)	-34.110		-34.110				-34.110				-34.110
Rammebevilling til salg af bygninger og grunde, Sundhed	-34.110		-34.110	2022		0	-34.110	0	0	0	-34.110
Puljen til indeksering og licitationsrisici	0	0		2023		-73.183	17.665	27.436	29.477	30.000	61.395
10 Fælles reserver i alt	-34.110	0	-34.110		0	-73.183	-16.445	27.436	29.477	30.000	27.285
Medicoanskaffelser 2022, AUH. Pulje 1	46.090	47.212	-1.122	2021	29.589	7.952	8.549				46.090
Medicoanskaffelser 2022, Gødstrup. Pulje 1	19.971	21.140	-1.169	2021	10.237	6.370	3.364				19.971
Medicoanskaffelser 2022, MIDT. Pulje 1	22.922	23.197	-275	2021	15.722	5.452	1.748				22.922
Medicoanskaffelser 2022, RANDERS. Pulje 1	8.447	8.827	-380	2021	6.456	-73	2.064				8.447
Medicoanskaffelser 2022, HORSSENS. Pulje 1	8.985	8.985		2021	6.369	1.158	1.458				8.985
Medicoanskaffelser 2022, PRÆHOSPITALET. Pulje 1	657	700	-43	2021	1.600	-1.058	115				657
Medicoanskaffelser 2022, FÆLLES I&M. Pulje 1	7.501	7.501		2021		6.381	1.120				7.501
Medicoteknisk justeringsreserve	343	343		2021		-30.778	7.271	17.350	3.250		343
Medicoanskaffelser 2022, AUH. Pulje 2	24.300	24.300		2022	11.104	9.551	3.645				24.300
Medicoanskaffelser 2022, GØDSTRUP. Pulje 2	4.700	4.700		2022	8.985	-4.990	705				4.700
Medicoanskaffelser 2022, MIDT. Pulje 2	15.700	15.700		2022	10.543	2.802	2.355				15.700
Medicoanskaffelser 2022, RANDERS. Pulje 2	17.700	17.700		2022	7.584	7.461	2.655				17.700
Medicoanskaffelser 2022, FÆLLES I&M. Pulje 2	5.000	5.000		2022		4.100	900				5.000
Medicoanskaffelser 2023, AUH. Helkropsskanner	30.300	55.300	-25.000	2023		21.514	7.205	1.581			30.300
Medicoanskaffelser 2023. AUH. Pulje 1	45.862	46.071	-209	2023		12.933	27.003	5.926			45.862
Medicoanskaffelser 2023. HE Midt. Pulje 1	19.007	19.045	-38	2023		6.353	10.377	2.277			19.007
Medicoanskaffelser 2023. RH Gødstrup. Pulje 1	16.654	16.654		2023		5.577	9.084	1.993			16.654
Medicoanskaffelser 2023. RH Horsens. Pulje 1	7.554	7.554		2023		2.333	4.281	940			7.554
Medicoanskaffelser 2023. RH Randers. Pulje 1	8.398	8.788	-390	2023		2.548	4.797	1.053			8.398

Investeringsoversigt 2023 - 2027

Beleb i 1.000 kr. (Byggeomkostningsindeks)	Bevilling i alt Netto	Udgift	Indtægt	Start år	Afholdt ultimo 2022	Rådighedsbeløb forventet afholdt i						Ajourført overslag
						2023 124,6	2024 Beleb anført i 2024-2027 og senere = indeks 124,6	2025	2026	2027	Senere indeks 124,6	
Medicoanskaffelser 2023. Præhospitalet. Pulje 1	769	769		2023		285	397	87				769
Medicoanskaffelser 2023. MidtSim. Pulje 1	769	769		2023		285	397	87				769
Medicoanskaffelser 2023. Fælles I&M. Pulje 1	12.800	12.800		2023		3.944	7.262	1.594				12.800
Medicoanskaffelser 2023. AUH. Pulje 2	11.986	11.986		2023		5.106	5.642	1.238				11.986
Medicoanskaffelser 2023. HE Midt. Pulje 2	7.430	7.430		2023		2.829	3.773	828				7.430
Medicoanskaffelser 2023. RH Gødstrup. Pulje 2	8.697	8.697		2023		3.142	4.555	1.000				8.697
Medicoanskaffelser 2023. RH Horsens. Pulje 2	4.213	4.213		2023		1.520	2.208	485				4.213
Medicoanskaffelser 2023. RH Randers. Pulje 2	10.024	10.024		2023		3.324	5.494	1.206				10.024
Medicoanskaffelser 2023. Fælles I&M. Pulje 2	4.200	4.200		2023		1.294	2.383	523				4.200
30 Medioteknik	370.979	399.605	-28.626			87.315	130.807	38.168	3.250	3.250	0	370.979
IT Anskaffelser 2022 - 2025	4.240	4.240		2022	140	2.600	750	750				4.240
IT. Anskaffelser 2026 -	0			2022					750	750		2.250
NTR 2022. Foranalyse Klinisk immunologisk IT (KI IT) (Blodbank)	14.020	14.020		2022	8.021	4.609	1.390					14.020
NTR 2023. Et samlet patientoverblik. Fase 2	16.000	16.000		2023		1.000	9.000	6.000				16.000
NTR 2023. Digital løsning til graviditetsforløb RM	8.870	8.870		2023		4.450	4.420					8.870
NTR 2023. Modernisering af sygehus avis	1.600	1.600		2023		560	1.040					1.600
50 Fælles, IT-sundhedsprojekter	44.730	44.730	0			13.219	16.600	6.750	750	750	750	46.980
Fælles. Implementering af ladeplatforme	5.000	5.000		2022		3.500	1.500					5.000
Regional Specialtandpleje.	2.461	2.461		2022	661	600	600	600				2.461
Anskaffelser 0,1-1,0 mio. kr. 2022 - 2025				2023					600	600		1.800
Regional Specialtandpleje.	0			2022		350	175	175				700
Anskaffelser 0,1-1,0 mio. kr. 2026 -				2022					175	175		525
MidtSim. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	700	700		2022		25	25	25				208
MidtSim. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0			2022					25	25		75
IKH Sundhed. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	208	208		2022	133							
IKH Sundhed. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0			2022								
60 Øvrige projekter - Fælles	8.369	8.369	0		794	4.475	2.300	800	800	800	800	10.769
Puljen til anlægsprojekter, 2024	0					42.030	469.427	688.485	734.282	739.282	742.532	3.416.038
99 Prioritering i alt	0	0	0		0	42.030	469.427	688.485	734.282	739.282	742.532	3.416.038
Sundhedsmrådets fælles - puljer mv. i alt	389.968	452.704	-62.736		794	73.856	602.689	761.639	768.559	774.082	774.082	3.872.051
Servicefunktioner												
MidtVask. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	14.000	14.000		2022	681	6.319	3.500	3.500				14.000
MidtVask. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0			2022					3.500	3.500		10.500
Regionspoteket. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	2.972	2.972		2022	1.274	598	500	500				2.972
Regionspoteket. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0			2022					500	500		1.500
Servicefunktioner i alt	16.972	16.972	0		1.955	7.017	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	28.972

Investeringsoversigt 2023 - 2027

Beløb i 1.000 kr. (Byggeomkostningsindeks)	Bevilling i alt Netto	Udgift	Indtægt	Start år	Afholdt ultimo 2022	Rådighedsbeløb forventet afholdt i					Ajourført overslag
						2023 124,6	2024 Beløb anført i 2024-2027 og senere = indeks 124,6	2025	2026	2027	Senere indeks 124,6
Fælles Regionale Funktioner											
Fælles Regionale Funktioner (Netto)	0	0			0	0	0	0	0	0	0
Kvalitetsfundsprojekter											
Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning											
Delprojekt 3, Ombygninger RHV	104.174	104.174		2017	18.130	59.247	26.797				104.174
KF Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygn.	104.174	104.174	0		18.130	59.247	26.797	0	0	0	104.174
Hospitalet i alt	509.372	551.427	-42.055		193.665	171.021	90.320	48.843	41.923	36.400	618.572
Fælles puljer mv. og prioriteringsforslag i alt	406.940	469.676	-62.736		2.749	80.873	606.689	765.639	772.559	778.082	3.901.023
Kvalitetsfundsprojekter i alt	104.174	104.174	0		18.130	59.247	26.797	0	0	0	104.174
SUNDHEDSOMRÅDET I ALT	1.020.486	1.125.277	-104.791		214.544	311.141	723.806	814.482	814.482	814.482	4.623.769
SOCIALOMRÅDET											
DOK Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 - Holmstrupgård. Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 - SBU Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 - SKH / IKH Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 - SAU Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 - SOH Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 - SUA Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 - SVO Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2026 - Ombygning og renovering af Grandbo/Kløvhøj, SBU DOK Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2022 - 2025 Holmstrupgård. Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2022 - 2025 SBU Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2022 - 2025 SKH/ IKH Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2022 - 2025 SAU Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2022 - 2025 SOH Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2022 - 2025 SUA Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2022 - 2025 SVO Anskaffelser 0,1 - 1,0 mio. kr. 2022 - 2025 Fremtidens Tangkær, Ørsted Rammebevilling til bygningsrenoveringer og forbedringer Rammebevilling til udvikling (sociale tilbud)	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 3.800 420 1.520 5.293 250 1.164 749 777 2.966 4.000 34.521 128.054	3.800 420 1.520 5.293 250 1.164 749 777 2.966 4.000 34.521 128.054		2022 2022 2022 2022 2022 2022 2022 2022 2022 2023 2022 2022 2022 2022 2022 2022 2022 2022 2022 2022 2020 2020		1.800 340 234 2.241 64 100 682 130 74 2.339 1.000 24.447 79.624	2.000 40 766 1.062 136 -8 379 318 100 3.000 10.074 48.207	40 520 1.890 50 390 240 250 620	40 520 1.890 50 390 240 250 620	40 520 1.890 50 390 240 250 620	120 1.560 5.670 150 1.170 720 750 1.860 3.800 420 1.520 5.293 250 1.164 749 777 2.966 4.000 82.817 328.024
SOCIALOMRÅDET I ALT	183.514	183.514	0		5.397	108.013	66.074	66.074	66.074	66.074	443.780

Investeringsoversigt 2023 - 2027

Beløb i 1.000 kr. (Bygeomkostningsindeks)	Bevilling i alt Netto	Udgift	Indtægt	Start år	Afholdt ultimo 2022	Rådighedsbeløb forventet afholdt i					Ajourført overslag
						2023 124,6	2024 Beløb anført i 2024-2027 og senere = indeks 124,6	2025	2026	2027	
REGIONAL UDVIKLING											
Køb af batteritog	0	242.700	-242.700	2023		-157.755	109.215	48.540			0
REGIONAL UDVIKLING I ALT	0	242.700	-242.700			-157.755	109.215	48.540	0	0	0
FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION											
Regionssekretariatet											
Regionssekretariatet. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	200	200		2022	109	-9	50	50			200
Regionssekretariatet. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0			2022					50	50	150
Koncern Kommunikation											
Koncern Kommunikation. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2022 - 2025	800	800		2022	741	-341	200	200			800
Koncern Kommunikation. Anskaffelser 0,1-1,0 mio.kr. 2026 -	0			2022					200	200	600
FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION I ALT	1.000	1.000	0		850	-350	250	250	250	250	1.750
Total, Netto	1.205.000	1.552.491	-347.491		220.791	261.049	899.345	929.346	880.806	880.806	5.069.299

Personaleoversigter

10 Personaleoversigt 2024-2027

10.1 Sammenfatning

Dette afsnit gennemgår den samlede personaleoversigt for Region Midtjylland i Budget 2024. Personaleoversigten viser det vejledende beregnede personaleforbrug i Region Midtjylland for perioden 2024-2027 fordelt på hovedområder og bevillingsniveau.

I Region Midtjylland baserer bevillings- og budgetstyringen sig på princippet om totalrammestyring og ikke på normeringsstyring. Der gives herved bevillingshaveren frihed til at disponere den afgivne bevilling under hensyntagen til, at de materielle budgetforudsætninger er opfyldte. Bevillingshaveren har således bl.a. frihed og pligt til at omplacere midler mellem budgettet for løn og budgettet for andre udgifter (inden for den afgivne bevilling), hvis dette vurderes at kunne medføre et bedre serviceniveau, bedre målopfyldelse eller bedre budgetoverholdelse. Personaleoversigten oplyser derfor alene om de forudsætninger for personaleforbruget, der er lagt til grund for Budget 2024. Der er herudover desuden anført overslag over det forventede personaleforbrug 2025-2027.

Der er for Sundhedsområdet anvendt en fælles model for beregning af det vejledende personaleforbrug i Budget 2024. Det sker for at få en ensartet beregningsmetode for det vejledende personaleforbrug.

10.2 Samlet vejledende beregnet personaleforbrug

Det samlede vejledende beregnede personaleforbrug i Region Midtjylland i 2024 er 26.225 helårsstillinger.

Det samlede vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2024 og overslagsårene 2025-2027 fordelt på hovedkonto 1

Gennemsnitlige helårsstillinger	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslag		
	2023	2024	2025	2026	2027
Hovedkonto 1: Sundhed	25.248	23.485	23.485	23.485	23.485
Hovedkonto 2: Social og specialundervisning	1.968	2.092	2.092	2.092	2.092
Hovedkonto 3: Regional Udvikling	132	136	132	127	127
Hovedkonto 4: Fælles formål og administration	519	512	512	512	512
Samlet personaleforbrug i Region Midtjylland	27.867	26.225	26.221	26.216	26.216

Det forventede personaleforbrug på Sundhedsområdet i 2024 udgør i alt 89,6 % af det samlede forventede personaleforbrug. Personaleforbruget på Regional Udvikling indeholder 13 eksternt finansierede helårsstillinger.

De efterfølgende tabeller viser det vejledende beregnede personaleforbrug på hovedkontoniveau, opdelt på bevillingsniveau.

Det vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2024 og overslagsårene 2025-2027 på hovedkonto 1: Sundhed

Gennemsnitlige helårsstillinger	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslag		
	2023	2024	2025	2026	2027
Hospitaler m.v.					
Regionshospitalet Horsens	1.659	1.558	1.558	1.558	1.558
Regionshospitalet Randers	1.694	1.615	1.615	1.615	1.615
Regionshospitalet Gødstrup	3.532	3.083	3.083	3.083	3.083
Hospitalsenhed Midt	3.808	3.800	3.800	3.800	3.800
Aarhus Universitetshospital	9.646	8.785	8.785	8.785	8.785
Præhospitalet	676	638	638	638	638
Psykiatri	3.050	2.852	2.852	2.852	2.852
Praksissektoren	16	16	16	16	16
Fællesudgifter og -indtægter	379	349	349	349	349
Servicefunktioner	788	789	789	789	789
Sundhed i alt	25.248	23.485	23.485	23.485	23.485

Der ses en større ændring i det beregnede vejledende personaleforbrug mellem Budget 2023 og budget 2024. Det skyldes hovedsageligt, at der sammen med enhederne, er foretaget en teknisk regulering af fordelingen mellem løn og andet i budget 2024. Den opdaterede fordeling afspejler den faktiske fordeling i regnskabet for 2022. Fremadrettet vil reguleringen ske årligt på baggrund af det senest afsluttede regnskab.

Det vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2024 og overslagsårene 2025-2027 på hovedkonto 2: Socialområdet

Gennemsnitlige helårsstillinger	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslag		
			2025	2026	2027
Socialområdet					
Social og Specialundervisning	1.968	2.092	2.092	2.092	2.092
Socialområdet i alt	1.968	2.092	2.092	2.092	2.092

Det vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2024 og overslagsårene 2025-2027 på hovedkonto 3: Regional Udvikling

Gennemsnitlige helårsstillinger	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslag		
			2025	2026	2027
Udviklingsopgaver	59	62	58	54	54
Regional Udviklingsstrategi	44	46	43	40	40
Uddannelse	6	7	7	6	6
Kultur	9	9	8	8	8
Borgernære driftsopgaver	59	59	59	58	58
Kollektiv trafik	8	7	7	6	6
Miljø	51	52	52	52	52
Tværgående udgifter	14	15	15	15	15
Centraladministration af Regional Udvikling	14	15	15	15	15
Regional Udvikling i alt	132	136	132	127	127

I 2024 og fremover forventes 13 årsværk som eksternt finansierede stillinger. Disse stillinger er indeholdt i ovennævnte antal.

Det vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2024 og overslagsårene 2025-2027 på hovedkonto 4: Fælles formål og administration

Gennemsnitlige helårsstillinger	Budget 2023	Budget 2024	Budgetoverslag		
			2025	2026	2027
Administration					
Direktion	4	4	4	4	4
Regionssekretariatet	107	93	93	93	93
Koncern HR	72	73	73	73	73
Koncernøkonomi	48	55	55	55	55
IT-Fælles	268	266	266	266	266
Koncern Kommunikation	20	21	21	21	21
Fælles formål og administration i alt	519	512	512	512	512

Flerårsoversigter

11 Flerårsoversigter

11.1 Indledning

Dette afsnit beskriver budgetoverslaget for Region Midtjylland i perioden 2025-2027, som tager udgangspunkt i budget 2024. Ifølge Budget- og regnskabs-systemet for regioner skal budgettet for det kommende budgetår også indeholde skøn over udviklingen i en kommende treårig periode. Det primære formål med budgetoverslaget er at sikre, at der sker en vurdering af de langsigtede virkninger, som beslutningerne i årsbudgettet er udtryk for.

Budgetoverslagene udarbejdes for hovedkonto 1-3 og er i løbende priser. Budgetoverslaget for sundhedsområdet og Regional Udvikling er udgiftsbaseret og budgetoverslaget for Social og Specialundervisning er omkostningsbaseret.

11.2 Sundhed

Udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetoverslaget for sundhedsområdet er det, i Økonomiaftalen for 2024, aftalte niveau for pris- og lønstigning. Herudover er der taget udgangspunkt i flerårsoversigten fra 2. behandlingen af budget 2024. Oversigten er udgiftsbaseret.

Oversigt over budget 2024 og budgetoverslagsårene 2025-2027 for sundhedsområdet

Mio. kr.	B2024	B2025	B2026	B2027
Løbende priser - udgiftsbaseret				
A. Finansielle indtægter				
Finansielle indtægter	-30.339,8	-30.339,8	-30.339,8	-30.339,8
Pris- og lønfremskrivning (3,37 pct. årligt)		-1.021,4	-2.077,2	-3.168,5
Realvækst i finansielle indtægter (215 mia. årligt)		-217,3	-434,6	-651,9
Omfordeling af effektiviseringsgevinster		16,6	16,6	16,6
Finansielle indtægter (løbende priser)	-30.339,8	-31.561,9	-32.835,0	-34.143,6
B. Lån				
Lån	-250,0	-171,1	-170,2	-159,7
Lån i alt	-250,0	-171,1	-170,2	-159,7
C. Finansiering i alt	-30.589,8	-31.733,0	-33.005,2	-34.303,3
D. Nettodriftsudgifter				
Somatiske hospitaler	16.286,5	16.259,1	16.234,5	16.213,9
Fælles udgifter og -indtægter	2.483,8	2.365,6	2.535,9	2.730,1
Servicefunktioner	590,6	589,3	593,0	593,0
Psykiatrien i Region Midtjylland	2.295,3	2.326,3	2.330,7	2.330,7
Præhospitalet	938,1	937,0	941,3	939,9
Praksissektor	4.438,7	4.460,8	4.482,5	4.501,1
Tilskudsmedicin	1.672,6	1.692,6	1.712,6	1.732,6
Andel af Fælles formål og administration	813,9	818,6	820,0	812,3
Ramme til overførsler fra tidligere år	0,0	176,1	223,2	248,8
Nettodriftsudgifter i alt	29.519,4	29.625,3	29.873,7	30.102,4
E. Anlæg				
Investeringsplan	697,3	780,6	780,6	780,6
Investeringsramme i alt	697,3	780,6	780,6	780,6
F. Drifts- og anlæg (løbende priser)				
Drift og anlæg i alt (faste priser)	30.216,7	30.406,0	30.654,3	30.883,0
Pris- og lønfremskrivning af drift og anlæg (3,37 pct. årligt)		1.023,6	2.090,0	3.200,0
Drift og anlæg i alt (løbende priser)	30.216,7	31.429,6	32.744,3	34.083,0
G. Finansielle poster				
Nettorenteudgifter	58,6	58,7	56,9	54,0
Afdrag	294,2	306,6	304,3	283,0
Finansielle poster i alt	352,7	365,3	361,2	337,0
H. Udgifter i alt (F+G)	30.569,4	31.794,8	33.105,5	34.420,0
I. Resultat (C-H)	-20,4	61,8	100,3	116,7

Note: I tabellen er indtægter angivet med negativt fortegn (-), mens udgifter er angivet med positivt fortegn.

Finansielle indtægter

Udgangspunktet for budgetoverslagene for 2025-2027 er budget 2024, hvor der i overslagsårene er indregnet en realvækst på 217,3 mio. kr. pr år. Beløbet tager udgangspunkt i en forventning om en realvækst på 1 mia. kr. årligt på landsplan. Derudover er der indregnet en årlig reduktion som følge af aftale om fordeling af effektiviseringsgevinster fra kvalitetsfondsbyggerier.

Lån

Der er forudsat lån til refinansiering af afdrag på mellem 159,7 mio. kr. og 171,1 mio. kr. årligt i perioden 2025 til 2027. Der henvises til afsnit 6.2 Langfristet gæld og afdrag for detaljer om lån i overslagsår.

Nettodriftsudgifter

Der er taget udgangspunkt i budget 2024, samt ændringer i bevillingerne i overslagsårene som følge af beslutninger i regionsrådet med økonomisk effekt i overslagsårene. Herudover er de politiske prioriteringer fra flerårsoversigten i forbindelse med 2. behandlingen af budget 2024 indregnet.

De politiske prioriteringer vedrører bl.a. demografimidler til hospitalerne, Tilskuds- og hospitalsmedicin, praksisområdet, lægelige uddannelser, finansiering af sensorbaserede glukosemålere til diabetespatienter og udvidelse af plasmaferesetapninger i Region Midtjylland.

Anlæg

Der er forudsat årlige anlægsudgifter (netto) på 780,6 mio. kr. i 2025-2027.

Drifts- og anlægsudgifter (løbende priser)

Der forudsættes en pris- og lønfremskrivning på 3,37 %.

Finansielle poster og resultat

Der forudsættes et likviditetstræk på mellem 14,2 mio. kr. og 54,6 mio. kr. i perioden 2025 til 2027. Likviditetstrækket kommer af, at regionen ikke får tilstrækkelig finansiering til at dække udgifter til renter og afdrag.

Der henvises til afsnit 6.2 Langfristet gæld og afdrag for detaljer omkring finansielle poster i overslagsår.

11.3 Socialområdet

Udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetoverslagsårene for Socialområdet er det, i Rammeaftale for 2024, forventede niveau tillagt en årlig pris- og lønfremskrivning på 4,1 %. Oversigten er omkostnings-baseret.

Oversigt over budget 2024 og budgetoverslagsårene 2025-2027 for Socialområdet

Mio. kr. Løbende priser	B2024	B2025	B2026	B2027
A. Finansielle indtægter				
Finansielle indtægter	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Takstindtægter fra kommunerne	-1.407,3	-1.407,3	-1.407,3	-1.407,3
Pris- og lønfremskrivning (4,10%)		-57,7	-117,8	-180,3
Finansielle indtægter (løbende priser)	-1.408,5	-1.466,2	-1.526,3	-1.588,8
B. Nettodriftsomkostninger				
Driftsomkostninger	1.384,4	1.384,4	1.384,4	1.384,4
Andel af Fælles formål og administration	24,1	24,1	24,1	24,1
Nettdriftsomkostninger i alt	1.408,5	1.408,5	1.408,5	1.408,5
C. Pris- og lønjustering				
Nettdriftsomkostninger	1.408,5	1.408,5	1.408,5	1.408,5
Pris- og lønfremskrivning - drift (4,10%)		57,8	117,9	180,5
Nettdriftsomkostninger (løbende priser)	1.408,5	1.466,3	1.526,4	1.589,0
D. Finansielle poster				
Afdrag	24,4	24,4	24,4	24,4
Finansielle poster i alt	24,4	24,4	24,4	24,4
E. Omkostning i alt (C+D)	1.432,9	1.490,7	1.550,8	1.613,4
Resultat (A-E)	24,4	24,5	24,5	24,6
F. Likv.reg. til årets resultat				
+ afskrivninger	31,7	31,7	31,7	31,7
+ hensættelser	0,2	0,2	0,2	0,2
+ overførte omkostninger (fælles formål)	-7,0	-7,0	-7,0	-7,0
Likv.virkning af årets resultat	25,0	25,0	25,0	25,0
G. Likv.reg. vedr. investeringer				
- køb af materielle anlægsaktiver	-66,1	-66,1	-66,1	-66,1
Likv.virkning vedr. investeringer	-66,1	-66,1	-66,1	-66,1
H. Likv.teg. til fælles- og finans.-poster				
+ låneoptag (soc. og spec. Investeringer)	0,0	0,0	0,0	0,0
Likv.virk. af fælles- og finans.-poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets samlede likviditetsvirkning	-41,1	-41,1	-41,1	-41,1

Note: I tabellen er indtægter angivet med negativt fortegn (-), mens omkostninger er angivet med positivt fortegn.

11.4 Regional Udvikling

Udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetoverslagsårene for Regional Udvikling er det, i økonomiaftalen for 2024, aftalte niveau tillagt en årlig pris- og lønfremskrivning på 3,79 %. Oversigten er udgiftsbaseret.

Oversigt over budget 2024 og budgetoverslagsårene 2025-2027 for Regional Udvikling

Mio. kr. Løbende priser	B2024	B2025	B2026	B2027
A. Finansielle indtægter				
Finansielle indtægter	-626,8	-626,8	-626,8	-626,8
Pris- og lønfremskrivning (3,79%)		-23,8	-48,5	-74,1
Finansielle indtægter (løbende priser)	-626,8	-650,6	-675,3	-700,9
B. Nettodriftsudgifter				
Kollektiv trafik	400,7	400,7	401,4	401,4
Miljø	51,1	51,4	51,4	51,4
Regionale udviklingsaktiviteter	60,6	61,8	64,7	64,7
Regional Udvikling i øvrigt	3,6	3,8	3,8	3,8
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter	91,9	90,2	86,5	86,5
Andel af Fælles formål og administration	18,9	19,0	19,0	18,9
Nettodriftsudgifter i alt	626,8	626,9	626,9	626,7
C. Anlæg				
Køb af batteritog	109,2	48,5		
Anlægsinvesteringer	109,2	48,5	0,0	0,0
D. Drift og anlæg (løbende priser)				
Drift og anlæg i alt (faste priser)	736,0	675,4	626,9	626,7
Pris- og lønfremskrivning - drift (3,79%)		23,8	48,5	74,1
Drift og anlæg i alt (løbende priser)	736,0	699,2	675,4	700,8
E. Finansielle poster				
Nettorenteudgifter	1,2	1,2	1,2	1,1
Afdrag	10,9	11,3	11,7	12,1
Finansielle poster i alt	12,1	12,5	12,8	13,2
F. Udgifter i alt (D+E)	748,1	711,7	688,3	714,0
Resultat (A-F)	121,3	61,1	13,0	13,1

Note: I tabellen er indtægter angivet med negativt fortegn (-), mens udgifter er angivet med positivt fortegn.

Anlæg i 2025 fremskrives ikke, da statens andel til køb af batteritog udbetales fuldt ud til regionen i 2023.